

RUC

Te Jeju Jarĕn Xà Impejti

JÕ KÀHHÔC

Ûhỹ, pê rỳ pĕa mã Pahpãm pjĕ ita wỳr cumã ihkra pyxit peaj ata kujate, pê cõjkwa pĭn wrỳ, ne ita ri, pjĕ ita kam apu ipa, ne haprỳ pê Jeju.

Mã me hũmre te cwat itajĕ te ahna me ihhõc. Ne cute me ihpỳm xà me, ihkà to mõr na me ahna ihhõc. Ne hanea ne cute me cumã ampo to hahkre xà me, cute me hapackre xà me, cute ampo cunea ton atajĕ na, ahna mehhõc. Ne me hìcu xà kam, cute me ihtyc xà me, hacpỹa mã ihtĩr xà me, hacpỹa mã cõjkwa wỳr hàpir xà na me ahna ihhõc par.

Ne cute me cwat te me ahna ihhõc itajĕ japrỳ te, Matew me, Macõ me, Ruc me Jowãw. Ne caku crĕ kam Matew me Jowãw Jeju kõt ame ipa. Ne cute mento jĩa to me Jeju te ampo ton atajĕ cunea na me hõmpun. Ne cute me hapackre xà atajĕ cunea na me kam hapac par, ne ahpỹanre na, me hõ kàhhõc kam, me Jeju te amji kam hapac xà pejti na mehhõc par.

Ne Macõ pê Petrõ pê Jeju kõt ipa catĕjĕ nõ ata jõ ikwỳ nõ. Ne cormã intuwre ita kam, nee cupĕ Jeju kõt ipa catĕ nare cakrõ, ihtỳj ampỳa mã cumã hahkre pej. Mã Petrõ te hõtpĕ catyt kam ihcunea na cumã Jeju jarĕn par, mã cute harĕn par xà atajĕa kõt, cute hõ kàhhõc kam ahna ihhõc par.

Pê mehkĩnte Ruc nee into jĩa to me cuxà Jeju pupun nare cakrô, pê ihtỳj ajco Jeju jahkre pej pejtu catêjê atajê cukij, ne cute me cumã Jeju jarěn xà kôt, hõ kàhhôc kam ahna ihhôc.

Ne Ruc me Jowãw te hõ kàhhôc kam me Jeju na ihhôc itajê cunea, wa ramã me ite mehĩ jarkwa wỳr ihcunea to me ipintuw partu, cwỳrjapê ca ha gapacta ne atỳj me cahyt pa.

Ne Matew me Macô jõ kàhhôc, wa nee me ite ihcunea to me ipintuw nare. Ampo na? He Matew me Marco te me Jeju jarěn xà itajê jàhtôa me, Ruc me Jowãw te harěn xà itajê pipěn pit, na wa ite nee hipêr to ipintuw nare. Ne quêt ajteare mã cute me harěn xà atajê, wa ite catyt kam ihkàhhôc ita kam me to ipintuw par. Ne catyt kam Ruc jõ kàhhôc kam me to ipicacwỳr. Ne ihkàhhôc japrypê **Ruc Te Jeju Jarěn Xà Pejti Jõ Kàhhôc** (Ruc).

Ruc te amji jarěn xà

¹ Taamã Tejopir, ipê Ruc, pa wa Jeju na amã ihhôc. Pê ampeajkam me hàhtô ne hãn ne Jeju na, ame ampopupu atajêa na mehhôc to me ipa.

² Pê mam cumã kat kam jũmjê itajê ampo cunea pupu, ne ajco mehcunea mã ampo itajê jarěn to me ipa. Ne cute me imã ampo itajê cunea jarěn. Na wa ite ampo itajê cunea na amã ihhôc.

³ Ỡhỹ, pahhi Tejopir, wa ite amji mã iprĩa ne ampo itajê to hahkre. Ne ampo itajê ri, cute mam, cumã kat kam, mam me hõmpunxà. Ita cwỳrjapê ri ahna imãa impejti, na wa catyt kam ite ihcunea naamã ihhôc to impejti. ⁴ Ihhêj ne

ramã jũm te amã ampo itajê to hahkre. Na wa ite ita kam ahna amã ihhóc, ca ampo itajêcunea pupu ne hahkre pej pêa ne, nãmri ampeaj kam ri.

Me cumrãr catê pê Jowãw pým xà to hũjahkre xà

⁵ Ýhỹ, pê cormã Heroti pê pjê jō pahhi, Juta jōpjê kam, pê curi Pahpãm mã mehcajrën catêjê nõita japry pê Xacarij. Pê cupê Apij xwý kwý kwý nõ. Ne hĩxi japry pê Ixapewkwýj, ne cupê Arãw xwý tãmxwý tãmxwý nõ. ⁶ Ne pê ajwar catyt kam me ipa, ne mempejti to me amjikampa, Pahpãm cuna mã. Ne ajco me Pahpãm jarkwa cunea kampa. ⁷ Ne pê Ixapewkwýj ita ihkra nare. Ampo na? Pê hahũm ita na ipa, ne ramã ajwar mehwejtu.

⁸ Mã hamre, Apij xwý kwý jãpên xà jō amcroa kam hàhhuc, mã Xacarij Pahpãm cunamã apu hàpên to mō, Pahpãm to amji kam hapac xà jũrkwakam. ⁹ Mã jũm ita te Xacarij capi, hàr ne cute Pahpãm cuna mã ampo kũmcuxwati ita mã haxàr, mã cute caxàr prãmte. Atato pê Pahpãm mã mehcajrën catêjê kwý hãn ne ame. Mã hamre, ma hàr, Pahpãm to amji kam me hapac xà jũrkwacaxwãm pê. ¹⁰ Mã jũmjê atajê jãhtôa ne cute me cuprõn, ne pō pê mexa, ne Pahpãm mã mehcakôc. Mã Xacarij xàr ne xa, ne apu ampo kũmcuxwati ata to capa.

¹¹ Mã ihprõt pê, Pahpãm jarkwa to memprar catêjê nõcôjkwa pĩn cator, ne ampo kũm cuxwati tecaxàr xà ata cuna mã awpôc rũm xa. ¹² Mã Xacarij te hõmpun, ne ampeaj kam cumã hũpa,

ne cupê amji jahkre kêatre, ampo to mōrmō quê ha ajte. ¹³ Mă Pahpām jarkwa to imprar catê cumă:

— Xacarij, nee ca apu icupa nare, ca ate Apām Cati mă acakôc, măcute apar. Na quê ha gīxi mă ihkra xūmre nō, ca ha me cumă haprÿ to Jowāw. ¹⁴ Quê ha ihpÿm xà ata kam ca ha gakry, ne amă amjikīn. Quê ha hanea ne jūmjê hàhtôa ne ame hakry.

¹⁵ — Ampo na? Quê ha Pahpām cuna mă cupê hūmre catia. Quê ha nee ampo te ame to ipipān xà ata to apu ihkōm nare. Nequê ha ihpÿm ata caxuw, quê ha Pahpām Carō Pejti cumă amji gō, ne to hipu tu ne, ne to carôt tÿj. ¹⁶ Ne quê ha Pahpām wÿr, Juta catêjê jàhtôa ne to amji jaxà, quê ha hipêr Pahpām to me amji japackre.

¹⁷ — Ne quê ha Pahpām Erij xwÿ cuxà to ihtÿj, quê ha cupê Pahpām jarkwa to imprar catê, ne ampo to impej pa, Pahpāmkra cator xà jahkà na. Pom pê Pahpām jarkwa to ihcakôc catê Erij xwÿ ata mă mam carôt tÿjti gō ata cuxà, quê ha cumă hī cunea kam carôt tÿjti gō. Ne hacpÿa mă ajpēn na me cumē, quê ha me hūmjê me, mehkra hacpÿa mă me cumă ajpēn kīn. Ne mehkra kên atajê, quê ha hacpÿa mă catyt kam me ipa catêjê atajê krā kre te amji jahkre pejti kôt me to impej, quê ha mempej pynā. Ne quê ha hanea ne Pahpām na mehkwy mā, quê meamji to impeaj ne, nāmri quê ha cōjkwapīn, Pahhiti cato ata ri, hān ne me hōmpu — hane.

¹⁸ Mă Xacarij te Pahpām jarkwa to imprar catê cukij, ne cumă:

— Pÿhàpà, jũ mã wa ha ajte, ne ate imã harẽn xà ita to amji mã hane? Jũ mãwa ha ajte ne hahkre pej, mŏrmŏ ajkĩ gũjarẽn xà ita ampeaj kam? Ramã iwej, ne iprŏ te hajÿar ne ramã ihwej, nŏ na mã ca imã ikra pÿm na ijarẽ — hajÿr.

¹⁹ Mã Pahpãm jarkwa to imprar catê cumã:

— Pÿhàpà, Ipê Caprer. Wa ijŏtpê Pahpãm capi na apu ipa, necutea ri ikujahêc, wa xa ne amã icakôc, ne amã ampo pejti te hajÿr xà ita jarẽ.

²⁰ Ca ate nee ite amã harẽn xà ata na ipar nare, nequê ha ihtÿj hane, amcro ata kam. Ca nee ate ipar nare, incwÿrjapê ca ha apêrkêc, ne ahnaa apa, quê ha ahnaa amã akraihpÿm — hane. Ne ma tẽ.

²¹ Mã cormã apu ihkên, mã pŏ pê me xa atajê cormã me xa ne me Xacarij jikaj, ne me amji mã:

— Pÿhàpà, ampo to mã apu, ne apuihkên? — hane. ²² Mã cator, ne ipêrkêc itakam, jũ wÿr quê ihcakôc. Mã ipêrkêc ita kôtcute me Xacarij te irĩat kamPahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa kam, cute ampo pupun ata na me hahkre pejpyrentu, ne jũ wÿr quê amji mã hamã ne ihcakôc, ne cama hũhkra to ame cumã ihhimpej.

²³ Ne Xacarij te hàpên xà jipêj, mã hamre, ne hŏ amcro jamre, mã cute amji jaxàr ne ma tẽ.

²⁴ Mã ahna ahtũm nare mã hĩxi mã ihkra ajêt, mãnee pŏ mã to hapôj nare, ne ahnaa cute amji to putwÿr to xĩc. Mã Ixapewkwÿj amjijarẽn to hane ne:

²⁵ — Hamre, ramã ijahũm ita na iwej, ne ityc xàa wÿrajte ikra. Ne Pahpãm te ri itehcajpar ne

imã ikra jŏr. Ne hamre, ita caxuw, quê ha hipêr nee jũm imãn nare — hane.

Pahpãm kra pê Jeju pým xà to hũjahkre xà

²⁶ Mã cormã Ixapewkwỳj mã ihkra ajêr, ne ramã ahna putwrỳ texêj, mã Pahpãm te hipêr cŏjkwa pĩn harkwa to imprar catê pê Caprer kujahêc, mã ma Hĩpôjajo jŏ pjê kam, krĩ nŏ japrỳ te Naxare jŏ krĩata wỳr tẽ.

²⁷ Ỡhỹ, pê curia cahãj nŏ japrỳ te Marijkwỳj ita ihkrĩ, ne cormãincrecrer, ne ramã Joje meajpên pa, cume hikwa xà caxuw. Pê Joje pê pahhi Tawi xwýtàmwxwỳ tàmwxwỳ nŏ. Mã Pahpãm jarkwa to imprar catê teMarij mã Pahpãm jarkwa par.

²⁸ Ne cŏjkwa pĩn hỹrmã to cator ne cumã:

— Hàpà Marij! Gakry! Ampo na? He Pahpãm te apej mã amên. Xãmte ihtỳj Pahhiti acahê na apuipa — hane.

²⁹ Mã Marij te ita par, ne hamre, ihkrã pictor tu, neamji mã:

— Pỳhàpà, ampo na mã apu imã hane? — hajỹr. ³⁰ Mã cormã Caprer cumã:

— Nee apu pa nare, Marij. Apyrên Pahpãm jakry, na rĩ cute atoimpejti. ³¹ Ne quê ha amã akra xũmre gŏ, quê ha harij ne amãihpým, ca ha cumã haprỳ tŏ Jeju. ³² Quê ha cupê hũmre catia, quê ha me cumã haprỳkrut gŏ, ne me cumã “Pahpãm Catia Kra” hane. Quê haPahpãm acãmter to pahhi, quê ha cupê mam aquêt xwỳ Tawi pê pahhi ata pyràac. ³³ Ne quê ha hŏtpê cupê Juta catêjê jŏ Pahhiti ita na. Ne cupê Pahhiti rohnýtti mã, ne nee jũ caxuw cute ihhimpej xà ita cupê hamrenare — hane.

³⁴ Mã Marij Caprer mã:

— Měr jũ mã wa ha ajte? Nãmri wa cormã itỳj apu ipa, ne cormã icunĩ — hane.

³⁵ Mã cumã:

— Pom Pahpãm me hirôa pê cati itaCarõ Pejti quê ha amã axà. Ne carôat kôt, quê ha akra. Ita cwỳrjapê quê haacãmter ita pê Pahpãm kra impeaj, ne ajtea mã, ne impej, ne cupê catyt kam ipa catê.

³⁶ — Měr hõhõ Marij, pom Ixapewkwỳj pê gũkjê wej ita, mehcunea me harê, xwahna hahũm na ipa. Ne ramã ihkra, ne ramã ahna putwỳr te xêj mã ihkra cumã harij ita. ³⁷ Ampeaj kam Pahpãm mã ampo cunea ton jahkre pej, quêihtỳj me hũmre nare kam jũm cunĩ mã ihkra to — hane.

³⁸ Mã hamre, Marij cumã:

— Ỹhỹ, ipê Pahpãm mãijapên catê. Quê ha Pahpãm ito hane, wa ha ahnaa mã — hane. Mã ma Pahpãm jarkwa to imprar catê tẽ.

Pê Marij Ixapewkwỳj pupu

³⁹ Ita jirô pê mã amcro nõ na, Marij te amji cũmpej, ne mahũjarêan kam tẽ, Juta jõ pjêkam kěnti jõ pjê ata wỳr. ⁴⁰ Ne Xacarij jũrkwa wỳr cator ne hàr, ne cute Ixapewkwỳjcukij ne cumã:

— Hàpà, hàpà — hajỳr. ⁴¹ Mã hamre, Ixapewkwỳj te Marij jõkre par me ajkaam mã ihtukam ihkra jàhcujrõn. Mã Pahpãm Carõ Pejti te Ixapewkwỳj mã amji jõr, mãcute kỳj cati pêa mã ihcakôc kam ihtẽm. ⁴² Ne Marij mã:

“ÿhỹ, quê ha pyjê kwỳ cuneajirôa pê Pahpãm quêt ato impejti ne.

Ne pom akra ita, quê hahanea ne Pahpãm mehkwỹ jirôa pê quêt to impejti ne.

⁴³ Ne akĩnte icrire. Ampo na?

Quêt apê ijŏ Pahhiti menxicakrô,
ca ahnaa iwỳr tẽ ne ate ipupun,
ne ampeaj kam apyrên ijakry.

⁴⁴ Ne ca ate icukij, mã ikra ita hakryte itua kamhàhcujrôn.

⁴⁵ Ca ate Pahpãm to amji mã ahimpej, cwỳrjapê quê ha ihtỳj amã to,
pom cute amã amji jarên xà ita na,
ca ha hũrên gakryti ne” hane.

Marij crer xà

⁴⁶ Mã Marij te Pahpãm pejti na harên to:

“ÿhỹ, wa ha ite amji kam ijapacxà cunea to Pahpãm jarẽ.

Pahpãm ri quêt cati ne impej.

⁴⁷ Ne Pahpãm pê ikên pê ito cator catê,
na ri hũrên ampeaj kam ijakry.

⁴⁸ Mã cute ito amji japackre,

ihkĩnte icrire na,
ne ipê cumãijapên catê wa.

Ne ita caxuw quê ha mehcunea,
pjê cuneakam, Pahpãm mã ikĩn,
mã cute ito impej na, me ito awjarẽ.

⁴⁹ Pahpãm carôt tỳjti,
na ri cute imã ampo catia ne ton.
Ne Pahpãmquêt ajteare mã,
ne impej.

50 Pahpām hōtpê me pahcunea caprī,
pom cu ampeaj kam me kampa atajê ri, ihtỳj me
caprī.

Mam me panquêtjê me,
hapu na mepajĩ itajê me,
ne quê ha hapua na me pahtàmxwỳ to hanea
ne cumã mehcuneate kam me hapac atajê caprī.

51 Pahpām te hũhkra to hàpên xà catia ne ton.
Pahpām te, cute amji to me cati prãm catêjê atajê
cunea incràn.

Cute hirôa pê amji to me cati prãm catêjê atajê
te
meamji kam hapac xà mea mã,
Pahpām te menchràn.

52 Pahpām te me hō pahhi carôt catihti atajê
jūrên partu,
ne meto ihkryjre.
Ne amji to me cati prãm nare atajê ri, cute me
toihkà.

53 Pahpām te me cupê hamreare atajê me,
me cumã prãmti atajê mãharte,
ne me cumã harte kam to incrà tu.
Ne me hakràj catêjê atajê,
Pahpām te hũ kam amenchràn.

54 Ne Pahpām pê me panquêtjê mã,
mehtehcajpar xà toawjahkre.
Ne hamre, ihtỳj cute me cumã ton,
quê ha ihtỳj Juta catêjêtehcajpa.

55 Ne cute Aprãw xwỳ me,
ihtàmwxwỳ tàmwxwỳ caprī na amji to amji
japackre,
por pê ramã ahna amji jarẽ ata na" hajỳr.

Hõ, Marij te Pahpãm to hũjarẽn to hajÿr.

⁵⁶ Ne cute Ixapewkwÿj cahê na amji to putwrỹ to incrêjirô pê ma amji jaxâr, hũrkwa wÿr.

Jowãw pê me cumrãr catê pÿm xà

⁵⁷ Mã hamre, Ixapewkwÿj mã ihkra pÿm xà jŏ amcro kamhàhhuc, mã cumã ihkra pÿm. ⁵⁸ Mã cahê na amehkrĩ catêjê me, me hũkjê me, cute Pahpãm te Ixapewkwÿj to amji kam hapac xà impejti na me harẽn par. Mã hamre, mehcunea ame hakry, Ixapewkwÿj mea mã.

⁵⁹ Mã ihkra xũmre ita na amcro te ôjtô, mã hamre cute me cumã haprÿ jŏr xàa kam hàhhuc, ne hanea ne cute mempy kà incuire ne me hitep xàakam hàhhuc. Pê me cupê Juta catêjê incaca xà ita ajteare mã me cumã. Pê ajco me cumã ihkra xũmre ajhu, pê ajco me cumã impy kà jakep, mehcunea te me cupê Juta catêjê na me hahkre pej prãmte, nãmriaajteare mã me. Mã hamre, me cumã hũm japrÿ pê Xacarij xãm prãm. ⁶⁰ Mã inxi me cumã:

— Hamreare, hamreare, quê ha haprÿ Jowãw — hane.

⁶¹ Mã me cumã:

— Hamreare, gũkjê nõ japrÿ te Jowãw nare — hane.

⁶² Mã cute hũhkra to hũm cukij, haprÿ jũ ri cumã hŏr prãm. ⁶³ Mã Xacarij te ihhŏc xà na hàhwÿr, necute kam ihhŏc to hajÿr he: “ÿhÿ, haprÿ te Jowãw” hane. Mã hamre, mehcunea krã pictor. ⁶⁴ Me ajkaam mã hacpÿa mã Xacarij teihcakŏc kam ihtêm, ne Pahpãm mã ihcakŏc, ne cute Pahpãm peajna cumã harẽn. ⁶⁵ Mã cahê

na mehkrĩ catêjê cunea mã ampeaj kampa cati. Mã hamre, apu harên xà ita cahkũm, Juta jŏ pjê kam, kēnti jŏ pjê ata cunea kôt. ⁶⁶ Mã mehcunea te me ita par atajê, ita to pit mã ame amji kampa, ne ahna me amji cukij, ne me amji mã:

— Pÿhàpà, jũ mã mŏrmŏ quê ha hũmre krare ita ajte? — hajÿr. Ampo na mã ame amji cukij to hane? Pê hirã pê hũmre krare ita kamPahhiti carôt catia na pê.

Pê Xacarij Pahpãm jarkwa kôt harê

⁶⁷ Mã Xacarij pê hũmre krare ata me hũm, hacpÿa mãihcakôc. Ne Pahpãm Carŏ Pejti jarkwa kôt cute hacpÿa mã Pahpãm to hũjarên kam ihtēm, ne harên to:

⁶⁸ “Hacme, ne me pajŏ Pahhiti to me awjarê, por Pahhiti catihti ne impejtípê me papê Juta catêjê Pãm Catihti ata to me awjarê. Ýhÿ, Pahpãm te mepahtehcajpar prãmte cator, ne cute pahte me to ihcupan xàpê me pahto cator.

⁶⁹ Pê Tawi xwÿ pê Pahpãm mã hàpên catê, mã Pahpãm teihtàmxwÿ tàmwxwÿ nŏ, cute me pahkên pê me pahtohapôj catê na hãm, mã ampeaj kam carôt tÿj.

⁷⁰ Ne pê ramã rÿ pèa mã Pahpãm ita jarê. PêPahpãm jarkwa to me cumã ihcakôc catêjê impejti atajê

harkwa na ahna mehhôc pa.

Ne pê Pahpãm jarkwa na mehhôc catêjêajco ita to me hane.

⁷¹ Pê Pahpãm me pahcurê xwÿn pê me pahto cator xà to hane,

ne me pahcurê xwỳn carôt pê me pahto hapôj
pa.

72 Pê Pahpãm me panquêtjê mã
jũ caxuw cute me caprĩ to cator xà ata to
awjahkre.

Ne me cumã awjarê,
mãr quê meto amji japackrea rũm me ipa,
ne nee jũ caxuw me tohapac kêt nare.

73-74 Pê Pahpãm me panquêtiti Aprãw xwỳ mã ita
to awjahkre,
neto awjahkre tu.

Ne ampeaj kam cumã harê,
quê ha me pahcurê xwỳn têtème pahto pôj pa.
Cu ha me Pahpãm mã me apê,
ne nee ame pahcurê xwỳn cupa nare.

75 Ne cu ha Pahpãm mã me pajàpên catêjê na
ame papa.

Ne catyt kam ame papa,
ne me pancaca xà ìmpeaj to amji kam mepajapac
fo me papa,
ne ahnaa Pahpãm krac ri mepajamre.

76 Ỡhỹ ikra, hamre,
ca ha jũ caxuw Pahpãm me hirôa pêcatia ita
jarkwa kôt acakôc catê na apa,
ne ca ha tẽ ne me pajõ Pahhiti cator xwỳjrea na
apucarã pa.

77 Ca ha me Pahpãm krac ri me ipa atajê mã me
awjarê,
quê ha Pahpãm nee mam cute ame to kên xà ton
ata to amji japackre nare,
ata kôt quê ha Pahpãm mehkên pê me to pôj pa.

78-79 Me Pahpãm jàhcaprĩ cati, ne cupê me pamã
 impej pit toncatê,
 cwÿrjapê quê ha me pamã hàhcujro gō.
 Cu ha me pahte amji kam me pajapac xà impejti
 pupu,
 ne catyt kam mepapa,
 ne me pampej pêa mã mepapa.
 Ne me pamã pahtyc cupa itajê,
 quê ha Pahpãm me pahpupu ne me pamã incaca
 xà gō,
 cu ha nee ame pahtyc xà ita cupa nare, necama
 me pahcaxwãm pê me pahcarĩcti na me
 papa” hane.

80 Mã hamre, Xacarij kra xũmre ita ihkà to mō,
 necarôt tÿj to mō. Ne pê hanea ne cute amji kam
 hapac xà cati ne impej to mō. Ne ramã ihkàa
 kam pêpōti kam me hamreare ata kam ihkrĩ.
 Necormã Juta catêjê mã amji to ajpê.

2

Jeju pÿm xà

¹ Caku ata kam, putwry atajê nō na, pê pjê
 cunea jō pahhiti japyrÿ te Xexa Aguxô ita harkwa
 ta, mehcunea mã, por hō pjê kam krĩatajê cunea
 kôt, quê mehcunea me amji japyrÿ nōr pa, ne me
 amji cahyt, ne me hàhtô na me amji jahkre pej.
² Ne pê mam ramã me amji cahyt, pê Xiren pê
 Xiri jō pjê to ihhimpej catê ata kam, pê mamme
 amji cahyt pyxit, ne me hàhtô na me amji jahkre
 pej. ³ Mã hamre, mehcunea te me amji japyrÿ nōr

partu, ahpÿanre na me hō krīa kam, menquêtjê ihpÿpÿm xàa kam.

⁴ Ita cwÿrjapê ri Joje pê Hīpôjajo jō pjê kam, Naxare jō krīkam, ihkrī catê, na ri ma Juta jō pjê wÿr, Pāw jō krī ata wÿr tē. Ampo na? Pê curia inquêt xwÿ pê pahhi Tawi xwÿ ihpÿm, ne cupê ihtām xwÿa, na ri ma Pāw jō krī wÿrtē, hīxi Marijkwÿj me. ⁵ Ne cute me amji japrÿ xir. Ne pê ramã mehikwa na me ajpēn pa. Mã ramã Pahpãm CarōPejti to Marij tictu. ⁶ Ne pê cormã Pāw jō krī kam ame mōr reria mã, ramã cumã ihkrapÿm xàa kam hàhhuc. ⁷ Ne cumã ihcãmter pÿm, mã cute cupēhkà toihcupu, ne pī po te crat kam ampo jàpàn xà ata kam hir. Ampo na? Ramã mehàhhuc xà cunea te hipu partu, ita kam, jū ri quē me ahtwÿ? Cwÿrjapêri ampo jūrkwā kam me hōt.

Pê carà cahàcre jamār catêjê Jeju pupu

⁸ Mã pjê ata kam, carà cahàcre jamār catêjêhōtpê ame hamār to me ipa. Ne amcro mecaxwa kam, hōtpê ame to ipa. Ne caxwa ri, pjê ata kam, pō pê ame hamār to ame ipa. ⁹ Mã ihprōt pê Pahpãm jarkwa to imprar catê cator, cōjkwa pīn. Mã hàhcujro pê Pahhiti jàhcujro imejti ata hàhcujro pyrentu, ne ipu na hàhcujrohti, ne ihprāti. Mã cute me hōmpun ne me cumã hūpaa tohūpa. ¹⁰ Mã Pahpãm jarkwa to imprar catê me cumã:

— Nee ame icupa nare.

Wa ite me amāijūjarēn pejti to prām to, wa me awÿr icator.

Ne wa ha me amã awjarẽ, ca ha me ijũjarẽn xà ita kôt, caha me gakry, quê ha ampeaj kam mehcunea mã amji kïan to amji kïn, me cati me, mehkryjre me, quê ha mehcunea mã amji kïan to amji kïn.

11 Ỹhỹ, ita kam, caxwa ita kam, me gõ Pahhiti pê me akên pême ato hapôj catê pým, Tawi xwý jô krĩ kam.

Ne cupê, por pê Pahpãm meamã to awjahkre ata.

12 Ne ampeaj kam ca ha ita kam me hõmpu.

Quê ha ahkrare xũmre nõ cupêhkà ihcupu, ne ampo jàpàn xà kam nõ, ca ha hỹrmãme acato ne me hõmpu, ne me hahkre pej — hane.

13 Mã hamre, ihprôt pê cõjkwa rũm Pahpãm jarkwa to memprar catêjê jãhtôa nehípêr me iwryc, ne me hỹrmã me cator. Ne cõjkwa kam mehkri catêjê pê me pajõ Pahhiti jarkwa to memprar catêjê itajê te me Pahpãm na mencrekam mehtêm, ne increar kam me harẽn to:

14 “Quê ha cõjkwa kam mehcunea jirôa pê Pahpãm pejti ne cati na me harẽ.

Ne pjê kam, quê ha Pahpãm me to impejatajê, quê ha me caxwãm pê mehcarĩcti ne” hajỹr.

15 Mã hamre, Pahpãm jarkwa to memprar catêjê hacpỹa mã cute me amji jaxàr, ne me hàpir, cõjkwa wýr. Mã carà cahàcre jamãr catêjê, hakàn pê ame amji mã harẽ, ne me amji mã:

— Hacme, Pãw jŏ krĩ wỳr, ne Pahpãm te me pamã ampo jarẽn xà ita pupu — hane.

¹⁶ Ne ma me hũjarêan kam me pra, ne ame hapê, neJoje me Marij wỳr me cator, ne cute mehrare pupun, mãampo jàpàn xà kam nŏ. ¹⁷ Mã cute me hŏmpun, ne ma me pra ne mehcunea mã, Pahpãmjarkwa to memprar catêjê te me cumã ahkrare jarẽn xà ata jarẽn to me mŏ. ¹⁸ Mã hamre, mehcunea te mempar atajê te amji mã me ipikrar, ne me amji mã:

— Pỳhàpà? — hajỳr. ¹⁹ Mã Marij apu carà cahàcre jamãr catêjê atajê tecumã ampo jarẽn xà atajê cunea to apu amji japackre, neto amji japackre ita na. ²⁰ Mã ma carà cahàcre jamãr catêjê te amjijaxàr, ne ma me Pahpãm pejti, ne catihti na me harẽn to me mŏ. PomPahpãm jarkwa to imprar catê te me cumã hũjarẽn xàatajêa na, cute me hŏmpun, mã ahnaa. Na ri ame hakry nema Pahpãm pejti na me harẽn to me mŏ.

Pê Jeju mã me haprỳ gŏ

²¹ Mã ramã ihkrare ata na amcro te ôjtô, mã cute mempy kà incire ne me hitep xàa kam hàhhuc, mã cute me cumã haprỳ jŏr, ne me cumã Jeju. Ne haprỳ ita pê Pahpãm jarkwa to imprar catê cormã jêt nare kam, Marij mã harê.

Pê Pahpãm mã me Jeju gŏ

²² Ne ita jirô pê mã ri ahna putwry pyxit, mã cute me ipijacri xà to hamre xà jŏ amcro kam hàhhuc. Mã caxuaw ma Krĩpinkrên wỳrme ihkrare ata to me mŏ, Pahpãm to cute me amji kam hapac xà jũrkwa wỳr. Ne me to cator, ne

cutePahpãm mã me ihkrare xũmre ata pěr ne me cumã:

— Atea ri me imã me ikra ita jŏr, ne cupê atekjêa — hajÿr. ²³ Ampo na ri cute me to hajÿr? Pê rÿ pêa mã PahpãmMojxe xwÿ kôt Juta catêjê mã harkwa ta, ne me cumã:

“Mam me akra xũmre me hapôjatajê cunea pê itekjê” hane.

Pê Pahpãm jarkwa na mehhôccatêjê me ita pa, ne ahna mehhôc pa. ²⁴ Mã cute me Pahpãm mã me ihkra pěr, ne harkwa kôt me ipijacri xà tome hamre xà caxuw, cute me Pahpãm mã tutti into to me ipijakrut ne me hŏr.

²⁵ Ŷhÿ, pê Krĩpinkrên kam hũmre japrÿ te Ximãw ita ihkrĩ. Ne ampeaj kam impej, ne ihtÿj ajco Pahpãm kampa, ne to amji mã ihhimpej. Ne ajco Pahpãm te Juta catêjê kêntête me to pŏj xà jŏ amcro ata jikaj. ²⁶ Mã Pahpãm Carŏ Pejti apu Ximãw cahê na mŏ, ne pê ramãXimãw mã ihtyc xà nare to awjahkre ne cumã:

— Ca ha xaa, por pê Pahpãm Jutacatêjê mã mehkên pê me to hapôj catê toawjahkre ata pupu, jirô pê ca ha cormã ty — hane. ²⁷ Ne Pahpãm Carŏ Pejti te Ximãw japrŏr ne ma to mŏ, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa wÿr. Mã Joje me Marijhanea ne ma curi me ihkra pê Jeju to me mŏ, cute me Pahpãm jarkwakôt me ipijacri xà to me hamre xà wÿr, ata wÿr. ²⁸ Mã Ximãw te me hŏmpun, neiha kam ihkrare ita pÿn, ne Pahpãm mã harên pejti, ne cumã:

29-30 “Hamre, ijō Pahhiti,
 pê ca ito gūjahkre xà ataramã kaam hàhhuc.
 Ne pê ca ito gūjahkre xà ata naate ton, wa ite
 hōmpun.
 Ne atea ca me iwỳr me ikên pê meito hapôj catê
 ita kujahêc,
 wa ite ito jĩa to hōmpun.
 Ỡhỹ, ipê amã ijàpên catê,
 ne hamre, ramã iwej, neicaxwãm pê icarĩcti,
 ne gapacta ne ityc na ito tojnō, wa ty.
 31-33 Ne ca ate mehcunea kam mare mã
 me ikên catia pê me ipytàr catê ita me iwỳr
 ihkujahêc.
 Na quê ha pjê kam mehcunea mehkrĩ atajê mã
 hàhcujro catê na ipa.
 Ne quê ha me cumãmempejti to hahkre,
 quê ha mehcahkrit atajê,
 por me cupê Ixaher catêjê nareatajê mã hanea
 ne ato ajpê,
 mãr quê me hanea ne me gahkre pej.
 Ne quê ha hanea ne me akwỳ pê Juta catêjê
 pêIxaher catêjê mã impejti ne.
 Quê ha mehcunea me akwỳ jarênpejti to me
 harê” hajỹr.

Mã inxi me hũm te Ximãw te ihkra toiħcakôc
 xà ata na mempar, ne to amji mã me ipikrar.
 34 Mã Ximãw te mehcajrên, ne Marij pê Jeju
 menxi mã:

— Pahpãm te akrare incirre ita capi.
 Ne quê ha akra ita Jutacatêjê jō pjê kam me
 hàhtôa to hōkre nō, ne me to hamre, ne

hanea ne me hàhtôa kwỳ to ihkà, ne me to impejti ne, ne mamehkên pê me to hapôj. Ne Pahpãm te ri akra ita kujahêc, mâr quê me cumãPahpãm cawpa.

Ne quê ha me hàhtôa ne ahna amehcakôc kên, ne ame curê.

³⁵ Ita kôt quê ha me hàhtôa mã cute amji kam hapac xà pẽ.

Pom amji caxwãm pê cute me amji kam hapac xà to me ipimxur to ipa prãmti atajê to, quê ha mehkwỳ mã ajpẽ.

Ne ca, quêha amã apec xà catia to cati, ne ajkam gapac xà hyre nare.

Quê haamã hà pê ihhêj rŭm wapo xwahhihti te ana cuhkônre jitep, ne hà.

Hõhõ, ita na quê ha ana cuhkônre kam amã hà — hajÿr.

³⁶⁻³⁷ Ỡhỹ, pê hanea ne curi cahãj wejti japrỳ te Anakwỳj ita apuipa. Ne Pahpãm to me amji kam hapac xà jŭrkwa kam apuipa. Ne cupê Paner xwỳ kra, ne cupê menquêtti Axer xwỳtàmwxwỳ tàmwxwỳ nõ. Pê hikwa tuw ne ahna caku xet, pêcupê impjên ihhi. Hamre, pê apu increcrer ipa, necormã ahnaa apu ipa, pê ramã ahna caku ôjtênta ne ihkôt cute cwat, ne ramã ihwejtu. Ne pêcupê Pahpãm jarkwa to me cumã ihcakôc catê, ne rỳ jŭ caxuw Pahpãm to me amji kam hapac xà jŭrkwa pê cator nare. Ne amcrome, caxwa me, pyt cunea kam ipijacri to ipa. Ne ajco ipijacri kam, Pahpãm to amjikampa ne cumã ihcakôc to ipa. ³⁸ Mã Ximãw cormã apu Marij mã ihcakôac kam, mã me hỹrmã Anakwỳj ata

cator, ne cute mehkra ata pupun, ne Pahpãmmã hūrên hakryti na amji jarên pyrentu. Ne ihtÿj cute, por Krîpinkrên kam mehkrîne me Pahpãm te mehkên tète me to pôjcatê to me cumã hũjahkre, mã me hikaj atajê mã, harên kam ihtêm.

Pê Naxare jô krî wÿr me amji jaxà

³⁹ Mã hamre, Joje me Marij te me Pahpãm te amji kam hapac xà cunea tonpartu, ne ma ihkra me, cute me hũrkwa wÿr meamji jaxàr, Hîpôjajo jô pjê wÿr, Naxare jô krî kam. ⁴⁰ Mã ihkra ita ihkà to mō, ne carôt tÿj to mō. Ne ampeaj kamcute amji jahkre pej cati. Mã Pahpãm te to impejti.

Pê Hũm Cati jũrkwa kam Jeju ahtwÿ

⁴¹ Ŷhÿ, pê caku cunea kam Jeju hũm me inxi ajcoKrîpinkrên wÿr me ipa, me Hakren xà jô amjikîn wÿr. Ne me hō amji kîn ita pê, por pê Pahpãm Ejit jô pjê pêmam menquêtjê to cato ata.

⁴² Mã hamre, ramã Jeju na caku te tôxi, mã hanea nemehkôt amji kîn ata wÿr mō, ne cator. ⁴³ Ne ramã amji kîn jamre jirô pê, cute meamji jaxàr, me hũrkwa wÿr. Mã xãmte aracri Krîpinkrênkam Jeju jàhhuc. Mã nee hũm me inxi te hàhhuc xà ita na me hahkre pej nare.

⁴⁴ Ne ihtÿj me hàhtôti atajê kôt cute amji jaxàr naamehcãmjĩ. Ne ihtÿj cute me mōr to pyt, ne cormã ne, nee mehapên nare, ne ma me hũkjê me, mehō ihkwÿ nō catêjê kôt ame hapê. ⁴⁵ Ne nee cute me cumã cator nare, na ri ma cute me amjijaxàr, Krîpinkrên wÿr, cute curi me hapên prãmte.

⁴⁶ Ne me ahna amcro incrê jirô pê mã ri cute me Jeju cajpar, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa kam. Mã Jejuihtỳj me cumã ampo to hahkre catêjê jipôc ri jỹ, neame kampa, ne amehcukij. ⁴⁷ Mã mehcunea te Jeju te amji jahkre pejti to me cumã ihcakôc atajê to amji mã me ipikrar. ⁴⁸ Mã inxi me hũm te me hõmpun, mã inxi cumã:

— Ikra, ampo na mã ate me itohajỹr? Ate me ijigêc hyr, na wa apãm me apu gapên tomô — hajỹr.

⁴⁹ Mã Jeju me cumã:

— Ampo na mã ca ame ijapê? Pomwa ita ri Inxũ Catĩ to me amji kam hapac xà jũrkwa kam jỹ, ne hãpên xà to apu cumã apê ita? — hane. ⁵⁰ Mã nee hũm me inxi te me hũjarên xà ita kam hapac, ne kam me amji jahkre pej nare, ne mecupê hahkre kêatre.

⁵¹ Mã ma Jeju te mehkôt amji jaxàr, Naxare jô krĩ wỳr. Ne pê ihtỳj ajco hũm me inxi kampa. Na pê inxiihtỳj ampo itajê cunea to amji japackre to ipa.

⁵² Pê Jeju hĩ to ipicamên to mō, ne ajco ihkà to mō, ne hanea ne ihkrã kre te amji jahkre pej to amji kà to mō. Ne pê mehcunea mã ihkĩn, ne hanea ne cõjkwa kam Pahpãm jỹ ita mã ihkĩn.

3

Pê Jowãw pê mehcumrãr catê awjarẽ

¹ Ỡhỹ, caku jàhtôa jirô pê, pê Tiperij ata pê Roman catêjê jô pahhiti, ne pê ramã ahna caku quĩxi, pê hanea neJuta jô pjê kam Pirat pê pahhi.

Pê hanea neHĩpôjajo jõ pjê kam Heroti pê pahhi. Pê hanea neHeroti tõi pê Pirip pê Iturij jõ pjê me Taconiti jõ pjê kam pahhi, ne Rixin pê Apirên jõ pjê jõ pahhi. ² Pê hanea ne Anati me Cajpa pê me Pahpãm mã cutemehcajrên catêjê kwỳ jõ pahhi.

³ Ỡhỹ, pê cormã Jowãw pê Xacarij kra ata, ahkêt kam ihkrĩ, põi kam me hamreare ata ri. Pê amcro atana, Pahpãm Jowãw mã harkwa ta, quê Cõpijapjêr jõ cõ kôt cute me ihcajpar atajêmã harkwa jarẽ. Pê Pahpãm jarkwa kôt harên to hane he, ne me cumã:

— Me akên mã hikra, ne amji tête me ate amji kam me gapac xà kên jũrê, wa ha ahna cute me gahkre pej xà na cõ kam me acumrã, quê ha Pahpãm me akênto hapac kêt, ne to tojnõ ne me amã to impej — hane.

⁴⁻⁵ Ne pê hanea ne Jowãw me cumã Ixaj xwỳ pê Pahpãm jarkwa na ihcakõc catê ata jõ kàhhõc cahyt. Ne me cumã cahyt to hane he:

“Ỡhỹ, põi kam me hamreare ata ri jũm apu caràr to mõi, ne apu hũjarên to hane he:

‘Pom ca me pry kên to impej prãm
ne atỳj me hituw cunea to me hipu pa,
ne me hakõtuncunea pên pa,
ne pry jikõtti atajê,
ca ha hanea ne me to ihcuhtac pa,
ne pry kên kam kre atajê,
ca ha me to impej ne me to increcer pa.
Ita jĩkjê na,
ca ha me ate amji kam me gapac xà kên to
mempej,

ne intête me ampo kên cunea to pôj pa.

6 Quê ha mehcunea Pahpâm te me akên pême
ato hapôj xà ita na,
me gahkre pej' " hane.

7-8 Mă hamre, me hàhtôa ne cute me Jowăw
cajpar, cute cô kam mehcumrăr prămte. Ne cute
mehcunea măharên to hajÿr he:

— Ÿhÿ, me apê cagă kên kra kwÿpyràac! Mă
ihhêj ne jŭm te me amă ite cô kam meacumrăr
xà na ijarên. Wa xwahna ite me acumrăr xà
ita kôt, ca ha xwahna Pahpâm te ameato kên
xà ata pê me acato. Hamreare, cute ahna hajÿr
xà nare! Ca ha xa me akên ton jicu, jirô pê
mă wa ha cormă cô kam meacumră. Ne me
apê pîxô pâr kam hô impej nare ata pyràac,
ne ca ha xaa me amjikampa, ne me apej wÿr
me apkjê, ne me kam mare mă me akên jicu,
ne atÿj me akên pê me acato. Hôhō, quêt cute
hajÿr. Ne nee ca me amji mă: “Aprăw pê
me panquêtti, incwÿrjapê rî hŭne mă me papê
Pahpâm na mehwÿ, ne jŭ wÿr quê Pahpâm
mehkwÿa nō to kên” hajÿrnare. Ampeaj kam
wa me amă awjarê. Nămri nee Pahpâm me ana
prăm nare, he quê te me apê Aprăw tàmwxwÿ
tàmwxwÿ cakrô, quêihtÿj ame ato kėanre ne. Quê
Pahpâm Aprăw tàmwxwÿtàmwxwÿ na prăm na mă,
quê ha ramă kên apu krî itajênōa to Aprăw
tàmwxwÿ na mehwÿ. Cwÿrjapê ca nee me amji
mă hajÿr nare.

9 — Ÿhÿ, he me apê pîxô xÿhti atajê pâr
pyràac. Co he! He ramă ihhêj ne wakÿte harê

jakep xà ata na hàhtêp. Ne pîxô pàrkêanre atajê cunea kam hô impej nare atajê, quê hahitep ne cuhy kam me haxwý — hane.

¹⁰ Mã cute me Jowāw cukij, ne me cumã:

— Měr hōhō, ampo to wa ha ajte me? — hajýr.

¹¹ Mã Jowāw me cumã:

— Me anō mã hitô kà pijakrut ata, ca ha jūm pê hamreare ata mã ihnō. Ne hanea ne me anōmã gō ata, ca ha me cupê hamreare atajê mã toajcokjê — hane.

¹² Mã hanea ne pahhi mã me hūhkra kam me hàmcwýrcatêjê cator, ne cute me Jowāw cukij, ne me cumã:

— Hàpà, me to ihhimpej catê, ne me pa, ampo to wa ha me? — hajýr.

¹³ Mã Jowāw me cumã:

— Ca ha nee gō pahhi jarkwajirôa pê me hūhkra kam me gàmchwýr nare — hane.

¹⁴ Mã hanea ne krãhtare kwý cator, ne cute mehcukij, ne me cumã:

— Ne me pa, ampo to wa ha me? — hajýr. Mã Jowāw me cumã:

— Hã, ca ha me hane he, ca ha nee megàprêa kam me cupê ihpore to pōj nare. Ne nee ca hamehcukij catê cuna mã jūm to ame ahêj nare. Ne ca hame gàmchwýr xà ata pyrên me gakry — hane.

Pê Jowāw nee cupê Mexij na me cumã amji jarên nare

¹⁵ Mã mehcunea ramã me Pahpām te jūm catihti impejti ata kujahêc prãm ata jikaj, na ri ihtýj ame Jowāw cãmjĩ, ne me amji mã:

— Pỳhàpà, cõt mã pê Jowãw ita to Pahpãm awjahkre? — hane. ¹⁶ Mã Jowãw mehcunea mã amji jarẽ ne me cumã:

— Hamreare, quẽ ha cormã jũm ita cato, ne jũm ata riijirõa pê cati, ne ihkĩnte icire. Jũ wỳr wa icire ita kam cupẽ hõparkà to pøj. Ỡhỹ, wa ha cô cakrõ to meacumrã, quẽ ha cormã jũm catihti cato ata, quẽ ha quẽtcormã Pahpãm Carõ Pejti me, cuhy kam me acumrã. ¹⁷ Co he, nãmri me apẽ arỳjhy pyràac. Na quẽ ha ihtỳj ajpẽn pê me ato haprã. He ihhẽj ne ramã hũhkrakam cumã crat cute kam arỳjhy ata carẽr xà caxuw. Quẽ ha kam ihcarẽ, ne ihhy caxwỳn to cuprõ, ne huwahi, ne ihkrekà to cuprõ ne cuhy kam haxwỳ, quẽ ha to capa. Ne cuhy te to caxàr xà ata, quẽ ha jũcaxuw ihtyc nare. Ne quẽ ha ihtỳj me ato hane — hane. ¹⁸ Hõhõ, pê Jowãw hane, ne ajco me hapackre ne me cumã awjarẽ. Ne me cumã hũjarẽn xà itajẽ jàhtõa to hàhtõ, pê ajco me cumã harẽ. Ne ajco me cumãmehkẽn pê me hapøj xà to hahkre.

Pẽ Heroti Jowãw pro

¹⁹ Ỡhỹ, pê hanea ne Jowãw pjẽ jõ pahhi pê Heroti ita mãn kẽanre. Ampo na? Pẽ Heroti ihkẽn ton to hàhtõa, ne ihtõ pê hĩxi capa, ne cume hikwa, cwỳrjapẽ pê Jowãw cumãn to kẽanre. ²⁰ Pẽ hamre ita cwỳrjapẽ Heroti mam cute to kẽn xà ata jirõa pê to kẽn, ne Jowãw na harkwa ta, pê me Jowãw pro, ne mehacjẽn xà mã me haxà.

Pẽ Jowãw Jeju cumrã

²¹ Ỡhỹ, cormã cute me Jowãw jaxàr nare kam ri mehcunea mã awjarẽ, ne cô kam me cumrã. Mã hanea ne Jeju hỹrmácator, mã Jowãw te cô kam ihcumrãr. Mã cute ihcumrãr xà ata ri xa, ne Pahpãm mã ihcakôc. ²² Mã hamre, cõjkwã te amji jihê mẽn, mã Pahpãm Carõ Pejti te tuttina amji ton, ne cupê tutta pyrác, ne ajpên ahpar mã tẽ, ne Jeju na hãm. Mã hamre, cõjkwã rũm Pahpãm Jeju mã ihcakôc, ne cumã cupê Hũm Cati na amji jarên to:

— Ỡhỹ, apê ikraa to ikra, ne apê ikra impeaj to impej ata, ne imãakĩnti, ne apyrên ijakryti — hane.

Jeju quêtjê japyrỳ

²³ Ỡhỹ, pê ramã Jeju na caku trĩnta pê hàpên xà kam to tẽ, ne Joje kôt Jeju mã menquêtjê japyrỳ te hajỹr he, ne ahpỹanre na mehkra itajê japyrỳpartu. Pê mehcunea ihtỳj Jeju pê Joje kra na amehcãmjĩ. Ỡhỹ, pê Joje pê Eri kra, ²⁴ ne Eri pê Matat kra, pê Rewi kra, pê pahhi Merqui kra, pê Jana kra, pê Joje kra, ²⁵ pê Matatij kra, pê Amoti kra, pê Nahũm kra, pê Eti kra, pê Naca kra, ²⁶ pê Mate kra, pê Matatij kra, pê Xemi kra, pê Jojekra, pê Juta kra, ²⁷ pê Jowanakwỳj kra, pê Rexa kra, pê Xoropapew kra, pêXarati kra, pê Neri kra, ²⁸ pê Pahhi Merqui kra, pê Ati kra, pê Coxam kra, pê Ermatãwkra, pê Er kra, ²⁹ pê Jojuw kra, pê Erixê kra, pê Jorim kra, pê Matatkra, pê Rewi kra, ³⁰ pê Ximãw kra, pê Juta kra, pê Joje kra, pê Jonãkra, pê Eriquim kra, ³¹ pê Merej kra, pê Mena kra, pê Matat kra, pê Natã kra, pê Tawi kra, ³² pê Jexê kra, pê Opet

kra, pê Powa kra, pê Xara kra, pê Naxon kra, ³³ pê Aminati kra, pê Atmin kra, pê Arni kra, pê Exomkra, pê Pere kra, pê Juta kra, ³⁴ pê Jaco kra, pê Ixac kra, pê Aprāw kra, pê Tera kra, pê Naco kra, ³⁵ pê Xerunque kra, pê Racaw kra, pê Parec kra, pê Epewkra, pê Xara kra, ³⁶ pê Cana kra, pê Arpaxat kra, pê Xēm kra, pê Nowekra, pê Ramec kra, ³⁷ pê Matuxarem kra, pê Enoc kra, pê Jaret kra, pê Marer kra, pê Cana kra, ³⁸ pê Enotti kra, pê Xet kra, pê Atāw kra, pê Pahpām kra. Hōhō, Joje quêtjê itajê pê me haprỳ itajê hane.

4

Pê me pajõxwỳn pê Xatanaj Jeju cajpê

¹ Mā hamre, Pahpām Carō Pejti te Jeju mā amji jōr, neto ihhimpej, mā ma cute Cōpijapjêr jō cô pĩn amji jaxār, ne pō kamme hamreare ata wỳr mō. Ne Pahpām Carō Pejti pê pō mā Jejuto mō, Xatanaj te ihcajpêr prāmte. ² Ne pom Xatanaj pê me pahcurê xwỳn ita pê Jeju to kên prām. Mā ramā Jeju te hàpàn nare na amji to amcro to cwarēnta, jirô pēmā ramā cumā prām to prām.

³ Mā hỳrmā me pahcurê xwỳn cator, ne cute capi. Ne cute Jeju kên mā mēn prāmte cumā:

— Quê ha ampeaj kam apê cōjkwa kam Apām Cati ihkrĩ ita kra na, ca ha atỳj kên itajê mā, quê amā pāw na amji to, ca ha krē — hajỳr.

⁴ Mā Jeju cumā:

— Jũ wỳr wa akampa ne ita to hane. Ampo na? Inxũ Cati jarkwa na, hō kàhhôc kamharēn te hajỳr he:

“Ûhỹ, ca ha atỳj me apà,
ne nee megõ to pit mã me amji japackre nare.
Jũ wỳr quẽ jũm hõ pit to amji to ajpa” hajỹr.

Hõ, cute harẽn to hajỹr, cwỳrjapê wa ha neeakõt
amji kam ijapac nare — hane.

⁵ Mã me pahcurê xwỳn te Jeju japrôr, ne ma
kẽn kàhti ata na to hàpir. Ne cute cumã pjẽ
cunea kam, krĩ cunea jahkre, ne cumã:

⁶ — Pjẽ itajê cunea itekjê pit, ne wa itỳj jũmmã
cugõ. Na ca ha xa icunamã akõn krã na jỹ ne
ipejti na ijarẽ, wa ha amã ampo pejtĩtajê cunea
gõ. ⁷ Ca ha ate ito hajỹr na, wa ha amã pjẽ
ita kam krĩtajê cunea jahkre, ca ha ihcunea to
ahimpej to apa, quẽ ha cupê atekjêa — hajỹr.

⁸ Mã Jeju Xatanaj mã:

— Jũ wỳr wa ha ato hane. Ampo na? Inxũ Cati
jarkwa jõ kàhhôc kam harẽn te hajỹr he:

“Ca ha apu Pahpãm pit kĩn,
ne amji mã taa pit cupa,
ne impejti na me harẽ,
neto pit mã me amji kampa,
ne cumã me apê” hajỹr.

Hõ, cute harẽn to hajỹr, cwỳrjapê wa ha nee akõt
amji kam ijapac nare — hane.

⁹ Jirô pê mã ri me pahcurê xwỳn te Jeju japrôr
ne maKrĩpinkrên wỳr to mõ, ne me kam mare
mã, kỳaj pê Pahpãm to meamji kam hapac xà
jũrkwa cwỳrpê hãm, ne cumã:

— Krãa caxi, quẽ ha ampeaj kam apê cõjkwa
kam Apãm Cati ata krana, ca ha ita ri ahpar mã

amũ amji to awcapê, ne neeatyc nare. ¹⁰⁻¹¹ Ampo na? Apãm Cati jarkwa jŏ kàhhôc kam, cute ihkra jarên tohajÿr he:

“Quê ha cŏjkwa kam ijarkwa to memprar catêjê
ikra jamârto mŏ,
ne ma me hũhkra to ihpÿm cupate me to huphê
to ipa,
mâr quênee kên nŏ ihpar tŏc nare” — hane.

¹² Mã Jeju cumã:

— Jũ wÿr wa ha hane. Ampo na? Inxũ Cati jarkwa jŏ kàhhôc kam harên te hajÿr he:

“Ca ha neegŏ Pahhiti cajpêr nare,
ne nee Apãm Cati capi nare” hajÿr.

Hŏ, cuteharên to hajÿr, cwÿrjapê wa ha nee akôt amji kam ijapac nare — hane.

¹³ Pê me pahcurê xwÿn pê Xatanaj tee apu Jeju to hahkre, ne apu ihcajpêr pajirô pê mã, ma cure ne tê, ne quê ha ihtÿj jũ caxuw hipêr capi.

Pê Jeju hàpên xà kam to tê

¹⁴ Pê Pahpãm Carŏ Pejti Hĩpôjajo jŏ pjê wÿr hacpÿa mã Jeju toamji jaxà. Pê Jeju jarên pjê ita cunea kôt apu ihcahkũm. ¹⁵ Pê Juta catêjê te cuprŏn xà jũrkwa kam ajco me cumã ampoto hahkre. Pê mehcunea ajpên mã me Jeju jarên to:
— Ampeaj kam Jeju te amji kam hapac xà ita pej — hane.

Pê Jeju Naxare jŏ krĩ kam apu mŏ

¹⁶ Pê Jeju ma Naxare jō krī wỳr mō, por pê curi ihkà atari. Ne mehkôt xà jō amcro kam, ma Juta catêjê te cuprôn xà jūrkwà wỳr mō. Ampo na? Pê ramã ita ton to amji pyrácna pê mō, ne axà ne jỹ. Ne cute Pahpãm jarkwa jō kàhhôccahyt prãmte hãm. ¹⁷ Mã cute me cumã, por Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê atapê Ixaj xwỳ jō kàhhôc jôr. Mã cute ihkàhhôc ita capô, ne porkam ihhóc te hajỹr ata mã cator ne me cumã cahyt to:

¹⁸ “Ỡhỹ, Pahpãm Carō Pejti icahê na ipa,
ne cute icapi,
mãr wa me cupê hamreare atajêcunea mã
Pahpãm jũjarên xà impejti itajê jarê.
Ne me hacjên xà kam mehkrī atajê japôj,
quê ha amjiakôt pō pê ame ipa.
Ne mento tũm atajê mã mento to impej, quê
merĩt.
Ne mehkwyà te ame to kêanre atajê tehcajpa,
quê cute ame to kên itajê pê me cato.

¹⁹ Wa ha itỳj me cumã ijũjarên xà impejti itajê
toawjarê.

Ampo na?

He caku ita kam quê ha mepajō Pahhiti mehkwy
tehcajpa” hane.

²⁰ Ne Jeju te cahyt jicu, ne hacpỹa mã ihkàhhôc itakrã ne hacpỹa ne hamãr catê mã hōr, ne hỹr. Mãcuprôn xà kam me jỹ atajê cunea ampeaj kam me Jeju pupu. ²¹ Mã Jeju te me cumã harên kam ihtêm, ne harên to:

— Ýhỹ, me ikampa. Pom ite ita kam ihkàhhôc cahyt ita, Pahpãm te ita kam amji jarkwa kôt ton — hajỹr.

²² Mã mehcunea te amji mã me ipikrar ne me amji mã:

— Pÿhàpà, ampeaj kam hũjarën xà ita pej, ne Jeju pê hũmreimpej. He cupê Joje kra cakrô, ahnaa hũjarënxà itajê impej — hajỹr.

²³ Mã Jeju me cumã:

— Mõrmõ ca me imã: “Por hà caprãr catê ata ihtÿj mehcunea caprã, ne quê ha jũ caxuw hà, quê ha ihtÿj hanea ne taa amji caprã. Ata cuxà ca ha ita ri, gõ pjêa kam me akwÿ mã ampo pihhoti to, quê mehõmpu. Por ate amji jahkre pejti kôt ramã Capernam jô krĩ kam ampo ton, wa ite ahna me garën par, ata cuxà” hane. Hõhõ, mõrmõ ca me imã garkwa to hane.

²⁴ — Ne ampeaj kam wa ha me acunea mã amji jarẽ. He ihtÿj pjê cunea kam Pahpãmjarkwa to mehcakôc catêjê na me amji to pøj, mã ajte mehkĩnte, hõ krĩa kam mehkwyã mã nee ahna me amji caxàr prãm nare. ²⁵⁻²⁶ Me ikam gapac to impeaj ne he. Ampeaj kam pê Erij jô amcro ata kam, Juta jöppê kam me cahãj pijapit wej atajê me hàhtô. Pê hanea ne nee ta iwryc nare to caku to incrê ne ihkôt hĩkjê jirô pê mã, pèpjê ata kam prãm catia cato. Pê nee Pahpãm mempijapit wej cunea tehcajpar na Erij mèn nare. Ne por pê Xarep jô krĩ me, Teppro jô krĩ kam ihkrĩata, pyxit peaj ne ihtehcajpar na Pahpãm cumẽ. ²⁷ Ne pê hanea ne Erixêw xwÿ jô amcro kam, Juta jô pjê kam, mehkà xètti atajê jàhtôa ne ame ipa.

Pê Erixêw neemehkwỳ cunea caprâr nare. Pê hũmre nõ japyr te Namã xwỳ ata pyxit peaj ne ihkà xêtti, ne Xiri jŏ pjê catêjê ata rũm cato. Pê Erixêwpyxit peaj ne caprã, pê impej. Ata cuxà wa ha nee ita ri, ijŏ krĩa kam ampo pej catia ton nare — hane.

²⁸ Mã cute me cuprŏn xà kam me jỹ atajê cunea te Jeju cakôc xàna mempar, ne ame kam incryc. ²⁹⁻³⁰ Ne me hãm, ne cute me Jeju pro, ne pŏ mã mecupjê. Ne krĩ pê, pŏ mã me to cator, ne krĩ cahê na hàpkàjti atawỳr me cupjê, cute ahna me mên, mã ihpỳm ne ihtyc prãmte. Mã me hàhtôa jipôc ri me hũhkra pêcator, ne ma jũ kam tẽ.

Pê hũmre nõ kam me pahcurê xwỳn carŏ

³¹ Mã ma Jeju Hĩpôjajo jŏpjê ata kam, Caper-nam jŏ krĩ ata wỳr mŏ, ne cator ne ame cumã ampo to hahkre, mehkôt xà jŏ amcro kam. ³² Ne ampo to hahkre xà impejti to me cumã hahkre. Mã mehcunea teJeju catia to cati na me to amji mã me ipikrar. Ne pê Jeju carôt týj, nePahhiti jarkwa kôt ipa, ne harkwa kôt ihcakôc.

³³ Mã cute me cuprŏn xà ata kam, hũmre nõ ata kam, me pahcurê xwỳn carŏ kên nõ hĩ mã axà, ne caxwãm pê ihkrĩ, na pê cupê to ipijapar catê.

³⁴ Mã caràr, ne Jeju mã:

— Pỳhàpà, Jeju pêNaxare jŏ krĩ kra ita, ampo wỳr mã ca ita ri mŏ? Ampo to mã ca ha ita riapu? Côt mãca ita ri me ijipej prãmte mŏ? Wa ite ramãapê cŏjkwa kam Apãm Cati kra, ne acati, ne apejti, mã Apãm Cati terĩn wỳr akujahêc na, gahkre pej — hane.

³⁵ Mã Jeju cumã:

— Měr kêt! Ne hũmre ita pêacato! — hane. Mã me kam mare mã me pahcurê xwỳn carõkên ata te hũmre ita mên, mã pjê kam ihpỳm. Ne hamre, me pahcurê xwỳn carõ kên nõ ata te hũmre ata jaxôp nare kam cupêcator. Mã hũmre ata pej pyrentu.

³⁶ Hamre, mã mehcunea te amji mã me ipikrar, ne me amji mã:

— Pỳhàpà, Jeju te amji jahkre peaj to amji jahkre pej, cama ihcakôc, mã hũmre ita pej pyrentu. Mõrmõ hũmre ita carôt catia to cati, ne ihtỳj cama hãn neihcakôc, mã me pahcurê xwỳn carõ kên itahapôj pyrentu — hajỳr. ³⁷ Ne Jeju jarên ita pjê cunea kam apu ipicràn.

Pê Jeju me hàhtôa caprã

³⁸ Mã Jeju ma cute me cuprõn xà pê cator, ne hũmre nõ japyrỳ teXimãw ata jũrkwa wỳr mỗ, mã hũpãn cacroa to cacro. Mã cute Jeju mã harên, ne me ahna hàhwỳr quê cahãj ita caprã. ³⁹ Mã Jeju hỹrmã mỗ, ne hikwa xà ata jĩkjê rũm xa, necute cacro ita mã harkwa cator ne cumã:

— Cahãj ita pê acator pyrentu! — hajỳr. Mãcacro ita cupê cator pyrentu, mã cahãj ita xãm, necute me cumã harte kam ihtêm pyrentu.

⁴⁰ Ne ramã pyt xàr xàa kam, cute Hũm Cati carôt kôt hàpên xà pihho ton. Mã mehcunea Jeju wỳrme hà cunea na me to pra. Mã cute mehcunea na hũ xir, ne mehcuneacaprãr. ⁴¹ Mã me pahcurê xwỳn carõ kên me hàhtôa pĩnhapôj, ne hãn ne me cupê hapôj xàa kam mã me caràr to:

— Apê cõjkwa kam Apãm pejti kra — hane. Pê me pahcurê xwỳn carõ mã Jeju pê Pahpãm krana hahkre pej. Ne cumã Jeju pê Crixto, por pê Pahpãm me cumã hũmre to awjahkre ata na hahkre pej. Cwỳrjapê ri Jeju te mehcahoc tete me cumã harkwa hyr, quê nee me to ihcakoc nare.

Pê Jeju me cumã Hũm Cati jarkwa jarẽ

⁴² Mã apẽ, mã ma Jeju krĩ pê cator, nepõ kam me hamreare ata wỳr tẽ. Mã cute me huwahi prãmte, me hapèn kamihtẽm, ne cute me cumã cator. Ne ma ame huwahi, quê nee jũ kam ihtẽm nare, ne curia ame cahê na ipa. ⁴³ Mã Jeju me cumã:

— Wa ha hanea ne krĩ nõ kam, Pahpãm te ampo cunea to ihhimpej xà na harèn xà impejti to harèn to mõi. Ne wa ite mehcunea mã ita jarèn to ipa xà caxuw ri cute ikujahêc — hane.

⁴⁴ Ne hũjarèn xà ita kõt, cute Juta jõ pjê kam, cute me cuprõn xà cunea kam, me cumã Pahpãm jarèn pejti jarèn par.

5

Pê Jeju ihkõt me ipa catêjê capi

¹ Ỡhỹ, pê amcro nõ na Jeju Hĩpõjajo tohkà na xa, ne ampo to amecumã hahkre. Pê me hàhtõa ne ahna me cuprõn tu, ne me hĩ to ajpẽn wỳr mehkujahêc to me mõi, cute me Pahpãm jarkwa par prãmte. ² Pê Jeju pàr kre pijakrut caprỳ pupu, pê cõ tohkà na ajêt. Pê ramã tep pro catêjê cupê me cato ne jũ ita ri ame hõ kryhti cuhhõn to mehcuhkwỳr. ³ Mã Jeju te Ximãw jõ pàr kre

pupun ne cumã hàr, ne cute ahna hàhwỳr, quê pàr kre to ipicamẽn crire ne, cô tohkà pê. Mã to ipicamẽn. Mã pàr kre kam hỳr, ne cute me hàhtôtiatajê mã ampo to hahkre kam ihtêm.

⁴ Ne cute ampo to me cumã hahkre partu, ne cute ihcakôc to ihhi, ne Ximãw mã:

— Ca ha côhtu wỳr me akwỳ me, meto pàr kre cakrỳ ne cô kam me gō kryhti mẽ, ate me to tep nō pro xà caxuw — hajỹr.

⁵ Mã Ximãw cumã:

— Pahhi, itakam, caxwa ita kam, ite me ijàpêan to me apê, ne nee ite me to tep ita nōihpro nare. Wa ha pijamã amcroa kam me to tep ita nō mẽ? Wỳr wa ha me ihnō mẽ! Cakrô ca ha caa meikujate, wa ha itỳj me mō, ne mũhũràn me ijō kryhtimẽ — hane.

⁶ Ne cute harkwa kôt me ampo na mẽn xà atajê ton to hajỹr, ne me to tep jàhtôa nakryhti to me ipixêr, ne me to pro. Mã ampeaj kam hũtĩ, ne ajmãrcute ame cupê hō kryhti cokjêr. ⁷ Mã cute mehkwy mã hũ to hàpêr, quê me hỹrmãpàr kre nō to me tẽ, ne tep na me to ihtehcajpa. Mãma hỹrmã me to tẽ. Mã tep jàhtôa to hàhtô, ne hũtĩ te ajmãr cô mã pàr kre ajwar to mrôr. ⁸ Mã Ximãw te ita pupun, ne Jeju cuna mã ihkôn krã na hỳr, ne cumã:

— Me ijō Pahhi, imã acupa hyre nare. Ampo na? Acatia to acati neakĩnte icrire, ne ikêanre — hajỹr.

⁹ Ampo na ri cute cumã harkwa ton to hajỹr? Cute me tepjàhtôa ne me to pro na ri, ne cute to amji mã ame ipikrarcrire nare. Mã mehkwy teme hajỹar, ne me to tep jàhtôa ne me to pro, na

ri cute amji mã ame to ipikrar. ¹⁰ Mã Jeju Ximãw mã:

— Apu pa nare. Ita caxuw ca ha quêt mehĩ to pit mã cuprõn kam tẽ — hane. Mã cute mempar.

¹¹ Ne ma pàr kre atajê to me hàpir amcrà wỳr, neampo cunea to me tojnõ, ne ma Jeju kôt me pra.

Pê Jeju ihkà xêtti nõ caprã

¹² Mã ma Jeju krĩ nõ wỳr mõi, ne curia apuipa. Mã curi me hũmre kà xêtti nõ ita ihkrĩ. Ne cute Jeju pupun, ne pjê kam ihpỳm, ne cute pjê na ihkuc xir neamji na cumã awjahkre, ne cumã:

— Pahhi, ca ha icaprãr prãm, ne atỳj icaprã — hajỳr.

¹³ Mã Jeju te hũhkra curor ne ahna hir ne cumã:

— Ýhỹ, imã acaprãr prãm, cwỳrjapê wa ite ramãacaprãr — hajỳr. Mã hamre, ihkà xêt ita hũmre ita pêcator pyrentu.

¹⁴ Mã Jeju cumã:

— Ca ha nee mõi neapu jũm mã ite acaprãr ita na ijarẽn to amõr nare, ne ma Pahpãm mã mehcajrẽn catê wỳr tẽ, ne cumã amji jarẽ, ne cumã amji to ajpẽ, quê apupu ne akõpĩr to impej. Jirõ pê mã ca ha Pahpãm mã ampegõ. Por pê Mojxe xwỳ ramã me panquêtjê mã Pahpãmmã ampo jõr xà na ihkàhhôc juwahi ata na, ca ha cumã ampo gõ. Jirõ pê quê ha mehcunea ramã acaprãr ita na me gahkre pej — hane.

¹⁵ Pê pjê ata cunea kôt Jeju te Hũm carõt kôt hàpèn xà pihho ton xà jarẽn apu ihcahkũm. Pê me hàhtõa ne mehkrĩ atajê ajco Jeju wỳr me pra, cute mempar prãmte. Ne hanea ne me hà hỹrmã

me pra, cute me caprãr prãmte. ¹⁶ Pê Jeju ma ajco pŏ mã hapôj, me hamreare ata wÿr, ne ahte ajco Hũm Catì mã ihcakôc.

Pê Jeju cukrã xà peacre nŏ caprã

¹⁷ Pê amcro nŏ na Jeju ikre kam jÿ, ne ame cumã ampo to hahkre. Pê Parixêw catêjê me, me cumã Mojxe xwÿ jŏ kàhhôc tohahkre catêjê hanea curi me jÿ. Pê Hĩpôjajo jŏ pjê me, Juta jŏ pjê pĩn, krĩ cunea me hÿrmã cuto tu. Pê Pahpãm Jeju mã carôt to ihtÿj, ne cumãcute amji jahkre pejti gŏ, cwÿrjapê ri ihtÿj me hà caprã. ¹⁸ Mã me hũmre cukrã xà peacre nŏ pàrkwÿc kam nŏ. Mã hũmre kwÿ pê me hŏ kwÿ nŏ atajê te me to cator, ne tee ame to hâr to hahkre, Jeju cuna mã cute mehìr prãmte. Ne jũ wÿr quê harkwa na me to axà, cute me hipu tu, ne me hahêr tu ita kam. ¹⁹ Cwÿrjapê ri tee Jeju wÿr ame to hâr to hahkre. Ne ma me to hàpir, ikre jimoc na. Ne cute me kên po teikre ton ata nŏr par, ne me to ihkre, ne pàrcuxê to me hũmre nŏrxà ata na hê, ne ma me to iwÿrÿc, me hàhtôti atajêjipôc ri, ne Jeju cuna mã me hir.

²⁰ Mã Jeju te ampeaj kam, cute amji mã me Pahpãmto ihhimpej na me hŏmpun, na ri cute hũmre cukrã xà peacre nŏ ata mã:

— Ikwÿ nŏ, wa ha ita kam ate Pahpãm to kên xà ita to tojnŏ, ne nee hipêr to amji japackre nare — hajÿr.

²¹ Mã hamre, Parixêw catêjê me, me cumã Mojxe xwÿ jŏ kàhhôc to hahkre catêjê me, me amji mã:

— Pỳhàpà, Jeju ita apu ihcakôc to kêanre. Ne ihtỳj Pahpãm to ihcakôc kêanre. Xà ajkĩ cupê Pahpãm, quê hũmre te ihkên ton xà ita to tojnõ? Pahpãm quê ha quêt ihtỳj jũm te ihkên ton xà nõ to tojnõ, ne me paxũmre nõ te ita ton xà nare — hane.

²² Mã Jeju te me hahkre pej pyrentu, cute amji kam mehapac xà ata na, ne me cumã:

— Pỳhàpà, ampo na mã caame amji cajpêr xà ita to me acaxwãm pê ame amji cajpê? ²³⁻²⁴ Ikam me gapacpeaj ne he. Ipê me Ahàkà, wa itỳj jũm te Pahpãm to kên xà ata to tojnõ. He me ikampa, ne me ipupu, ne me ijahkre pej to impeaj ne. Harên xà jũ ri amji jirôa pê ihtỳj? Xà wa ha ajkĩ hà ita mã: “Ate Pahpãm to kên xà ita, wa ha to tojnõ?” nare, wa ha ajkĩ cumã: “To xa ne anõr xà py neatêm pyrentu?” hane. Harên xà itajê nõ ri amji jirôa pê ihtỳj? He pom harên xà te: “To xa ne tẽ” ata ri, ite harên xà nõata jirôa pê ihtỳj ita? Ne hamre, ita caxuw ca ha me ijahkre pej to impej, wa itỳj jũm tePahpãm to kên xà ata to tojnõ — hane. Ne cute cukrã xàpeacre ata mã harkwa to:

— To xa ne anõr xà py, ne atẽmpyrentu, gũrkwa wỳr — hajỳr.

²⁵ Mã hà ita me kam mare mã hãm pyrentu, ne cute nõr xà pyr, ne ma hũrkwa wỳr tẽ. Ne ampeaj kamPahpãm te cumã ampej pyrên hakryti na cumãamji jarên to tẽ. ²⁶ Mã mehcunea te ita to amji mã me ipikrar, ne mehcunea mã hũpaa to hũpa. Mã cute me Pahpãm to amji kam hapac pyrentu, ne me amji mã:

— Pỳhàpà, rỳ jũ caxuw me pahnôte ampo pejti itajê nõ pupun nare, ne ita kam mã rỳ pahte me hõmpun — hajỹr.

Pê Jeju Rewi to ihkôt ipa catê

²⁷ Ita jirô pê mã ri ma Jeju cator, ne cute, por Rewi pê pjê jô pahhi jarkwa na me hũhkra kam hàmcwỳr catêjê nõ ata pupun. Mã me hũhkra kam hàmcwỳr xà kam jỹ, mã Jeju te hõmpun ne cumã:

— Ajpên ikôt mō — hajỹr. ²⁸ Mã Rewi xãm ne cute ihcunea jicu, ne ma ihkôt mō.

²⁹ Ne cute hũrkwa kam, Jeju mã amji kїн catia ton. Mã pahhi mã me hũhkra kam me hàmcwỳr catêjê jàhtôa ne me cahê na me jỹ. Pê mehkwy hanea ne mehkrĩ. ³⁰ Mã me cumã Mojxe caca xà to hahkre catêjê me, Parixêw catêjê te me amji kїн ita pupun. Ne ameJeju kôt me ipa catêjê kam mencryc, ne ame hũn, ne me cumã:

— Pỳhàpà, ampo na mã ca ame cahê na ame apà, ne ame ikō? Pom me hàmcwỳr catêjê pê mehkrã kên catêjê ita? Pom hõtpê pahhi jarkwa jirôa pê ame hàmcwỳr to me ipa ita? Pomme cupê mehkên ton catêjê ita? Ampo na mã ca me cahê na ame hane? — hane.

³¹ Mã Jeju Parixêw catêjê kwỳ mã:

— Ýhỹ, me ikampa! Me capên catêjê me, mempej catêjê, nee mehcahhê catê na prãm nare. Ne me hà catêjê ri quêt ihtỳj mehcahhê catê na mehprãm. Na ri ita pê hũràc ne ipemehcahhê catê pyràac. ³² Na wa ite mehkrã kên catêjê to impej prãm to wa ajpên mō, mãr quê mehkên pê amji to me antuw, ne mempej.

Wa nee mempej catêjêto impej to icator nare — hane.

Pê Jeju ipijacri kôt harê

³³ Mã amcro nō na jūmjê itajê Jeju wÿr pra, ne mecumã:

— Ỹhÿ, Jowãw kôt me ipa catêjê ihtÿj me ajcrito ame ipa, ne hōtpê me ipijacri to me ipa xà ata kam, ihtÿj Pahpãm mã mehcaôc to me ipa. Mã hanea neParixêw catêjê kôt me ipa catêjê ihtÿj me ajcricri. Ne akôt me ipa catêjê, mã ajte nee mehkĩnte me ipijacri nare. Ne mēr ampo na mã akôt me ipa catêjê nee itajê cuxà ame ipijacri to me ipa nare? — hane.

³⁴ Mã Jeju me cumã:

— Ỹhÿ, amji kĩn catia kam, quêha pijamã jūm ipijacri to ipa? Jū wÿr quê jūmamji kĩn kam hàpàn nare ne apu ipa. Quê ha ihtÿj mehcunea me hàpàn to me ipa. ³⁵ Ne quê ha amji kĩn jō pahhi ma jū kam tē, quê ha amji kĩn hamre, jakàn pê quê haihtÿj me ipijacri to ame ipa — hane.

³⁶ Ne hanea ne Jeju te me cumã, cute amji kam me hapac xà capô to impej partu, mār quê me hahkre pej pej, ne me cumã:

— Ỹhÿ, jū wÿr quê jūm cupêhkà wej to impej prāmte, cupêhkà tuw kwÿj jakep, ne ihwej ita na cuxô ne to ajpÿ. Quê ha to hane, quê ha intuw ita ihwejita to kên nare ne hipô, jū wÿr quê ha cupêhkà wej ita intuw ita mã awcanã. ³⁷ Ne jū wÿr quê ha jūm pryti kà te ampo cacôcjên xà wej ita kam ampo cacô tuw ru. Quê ha jūm te incjêj xà wej kam irun na, quê ha incjên xà wej

ita ajcahte, quê ha ampo cacô ita acto. ³⁸⁻³⁹ Ne jũ wÿr quê jũm ampo itajê nõ to hane, ramã me pahcunea te me hahkre pej. Cu ha ampo cacô incjên xà intuw pit kam ame ampocacô tuw ru. Pê mã nãm ampo cacô wej ata, ampo cacô tuw jirôa pê impej. Na ri jũ wÿr quê jũm ampo cacô tuw ita na prãm, cormã intuw na ri, nequêt ampo cacô wej ata ri ramã impejtu — hajÿr. Ita jïkjê na mã, ramã cute me amji kam hapac xà tũm wej to me amji pyrác xà ata pit kïn, nare, nee cumã to ipintuw prãm nare.

6

Pê Jeju mehkôt xà jô amcro kôt harê

¹ Ne amcro nõ na, mehkôt xà jô amcroa kam, Jeju na mehkwy te pur nõ ita cajpuw me arÿjhy cahàc ata jakren to me mõi. Mã ihkôt me ipa catêjê temehkêhkên ne me caxwÿn kur kam me to ihtêm. ² Mã Parixêw catêjê kwÿ te me hõmpun, ne me cumã:

— Ampo na mã ca ajte ame gápên to me apa to hane? Ca ihhêj ne ate mepancaca xà kaj na, hirô pê me apÿm, nema ame pahkôt xà jô amcro caca. Pom pê me panquêtiti pê Mojxe xwÿ me pamã Pahpãm jarkwa jô kàhhôc gõi ne hõ amcro ata juwahî ata kam, me gápên xà ita na ihkaj na, me pahkôt xà jôamcro kam — hajÿr.

³ Mã Jeju me cumã:

— Nee ite Pahpãm jarkwa jirô pê me to ipÿm nare. Atea ca me hirô pê me to apÿm. Xà ate me panquêtiti pê Tawi xwÿ jô kàhhôc cahyt nare? Pê Tawi xwÿ me, mehkwy itajê mã prãm. ⁴ Pê me

Pahpãm to me amji kam me hapac xà jũrkwa mã me axà. Pê curi Pahpãm mã hõ pyxwÿr xà na pãw pejti itajê hikwa. Ne por pãw hikwa atajê quê nee jũm pê Pahpãm mã mehcajrën catêjê nare ihnõ krër xà nare. Cakrô pê ihtÿjTawi cucwa ne mehkwy atajê mã cugõ, pê me cukrẽ.

⁵ — Ýhÿ, ipê me Ahàkà, na pê wa ixũmre na amji to. Na wa Pahhiti jarkwa kôt ipa, ne taa mã pê ite me pahkôt xà jõ amcro to ihmpejcatê na ixãm — hane.

Pê Jeju hũmre jũhkra te xwÿ caprã

⁶ Mã mehkôt xà jõ amcro nõ na, ma Jeju Jutacatêjê te cuprõn xà mã hàr, ne cute me cumã ampo to hahkre kam ihtêm. Pê hanea ne curi hũmre nõ awpôc rũm hũhkra kên ita jÿ. ⁷ Mã hanea ne Parixêw catêjê kwÿ me, me cumã Mojxexwÿ caca xà to hahkre catêjê kwÿ curi amehkrĩ, ne ame Jeju pupu, ne ihtÿj amehkôpĩr to me ipa, cute ihkên mã me mën prãmte. Quêihhêaj to Jeju mehkôt xà jõ amcro kam jũm caprã, quê ha hàncaprãr xà ata kôt me to ihtÿj tu ne, cute mencaca xà jirô pê ihpÿm cwÿrjapê.

⁸ Pê Jeju ramã amji na cute me amji kam hapac xà ita na me hahkre pejpartu cakrô, cute hũmre jũhkra kên ata mã:

— To xa, ne me hipôc ri ca xa — hajÿr. Mãhũmre ata xãm, ne me hipôc ri xa.

⁹ Mã Jeju te, por ame hõmpu atajê cukij, ne me cumã:

— Ýhÿ, me pahkôt xà jõ amcro kam, por ihkàhhôc kam me pancaca xà jõ amcro ata,

ampo pê Mojxe xwỳ Pahpām jarkwa kôt me pamã to hahkre? Xà cu ha pahtỳj amcro ita kam ame ampo pej to? Nare, xà cu ha me pahtỳj amcro ita kam ame ampo kên to? Xà cu ha pahtỳj amcro ita kam me jũm tehcajpa ne me to ihtyc xà jahpa? Nare, xà cu ha pahtỳj amcro ita kam me jũm cura? — hajỹr.

¹⁰ Ne Jeju mehcunea kôt into to amji jacjê, ne cute hũmre jũhkra kên ita mã:

— Gũhkra curor — hajỹr. Mã hamre, hũmre ita te hũhkra curor, ne hũhkra impej pyrentu.

¹¹ Mã Parixêw catêjê kwỳ atajê ameJeju kam mencryc, ne cute Jeju to amehkên na me ajpên par.

Pê Jeju ihkôt me ipa catêjê te tôxi capi

¹² Ne pê amcro atajê nũa kam Jeju kên na api, Pahpām mã ihcakôc prãmte. Ne curia Pahpām mã ihcakôc to apê. ¹³ Ne cute ihkôt me ipa catêjê mã hàkjêr, ne me to tôxi ne me to caprãr. Ne cute me tôxi atajê to ri cute amji mã harkwa na memprar catêjê. ¹⁴⁻¹⁶ Ne Jeju mã memprar catêjê japrỳ itajê pê Ximãw, por pê Jeju cumã haprỳ krut pê Petrô gũ ata me, Ximãw tũ pê Antre ata me, Tijac me, Jowãw me, Pirip me, Partômew me, Matew me, Tome me, Tijac pê Arpew kra me, Ximãw, por cumã hũ pjê kĩnti ata me, Juta Carijot pê Jeju curê xwỳn ata me.

Pê Jeju me hà caprã

¹⁷ Ne Jeju te kên pĩn mehcunea to iwryc, ne meto mũ, ne pjê impejti pipěnti ata kam me tohàhhuc. Mã curi pjê cunea rũm cute me cuprõn, ne me hàhtũa ne ame ipa. Juta jũ pjê pĩn

mecator, ne Krĩpinkrên pĩn me cator. Ne cõxwa cahê na krĩ pijakrut pê Kẽn jõ krĩ me, Teppro jõ krĩ ata pĩnme cator. Ne krĩ jàhtõa pĩn cute me cuprõn. ¹⁸ Ampo na? Cute Jeju kam me hapac ne meamji caprâr prãmte me cuprõn. Mã Jeju ihtỳj ame caprâr to mõi. Ne ihtỳj cute me pahcurê xwỳn carõ kên atajê mã, me hĩ tète harkwa japõj to mõi. Mã mentête hapõj, mã amempej pyrentu. ¹⁹ Cwỳrjapê ri mehcunea ame Jeju tåt to prãm. Ampo na? He ihtỳj Jejujĩ pê Pahpãm carõt hapõj, ne mehcunea caprã.

Pê Jeju amji kĩn me amji kĩn nare kõt harê

²⁰ Mã Jeju te ihkõt me ipa catêjê pupun, ne me cumã harkwa to:

— Ỡhỹ, me akwỳ pê ampo hamreare atajê,
ame gakry!
Ampo na?

He me caa, ca ha quêt Pahhiti pê Pahpãm himpej
xà ata kam ame akrĩ, na ca ha ame gakrya
ne!

²¹ — Me akwỳ mã prãm atajê,
ame gakry!
Ampo na?

He me caa, ca ha quêt me garte tu ne,
na ca ha ame gakrya ne.
Ne ca me akwỳ ame amrãatajê, me gakry!
Ampo na?
He me caa, ca hame hirõa pê ame acxa,
na ca ha ame gakrya ne.

22 — Ne ca me akwỳ ampo kêanre kam me amji
 pupuatajê,
 ame gakry!
 Ampo na?
 He ma ame acurê, ne ma ame acaca, ne ame
 axũn,
 neakên na ame garẽn cakrô,
 Inxũ mãnee me akên nare.
 Ca ipê me Ahàkà kôt ame apa incwỳrjapê ri ame
 ato hane,
 ne ame ato kêanre.

23 Ne cute ame ato kên jō amcro itajêa kam,
 ca ha ame gakry!
 Gapacta ne megakryte ame atoj.
 Ampo na?
 He quê ha jũ caxuw Pahpãm hahpan xà na,
 cōjkwa kam me amãhàmjōr catia,
 ne me amã impejti gō.
 Na ca ame gakrya ne!
 Ampo na?
 He me cupê menquêtjê pyràac,
 ne ihtỳj me ato kên to me ipa,
 pom pê mam menquêtjê ajco me Pahpãm to
 mehkên to me ipa
 ata na ri me ato he.

24 — Pỳj me hêj xi,
 me akwỳ pê me gakràj atajê,
 ca ha atỳj ame amrã!
 Ampo na?
 He amcro ita pyxit peaj kam ri me gakryti ita.
 Na ca ha atỳj ame amrã!

25 — Pỳj me hêj xi,

me akwỳ mã ampo cunea atajê,
ca ha atỳj ame amrã!

Ampo na?

Quê ha cormã jũ caxuw me amã prãm catia me
awỳr cato,
na ca ha atỳj ame amrã!

— Pỳj me hêj xi,
me akwỳ ame acxa atajê,
ca ha atỳj me apicxar jicu ne cama ame amrã!

26 — Pỳj me hêj xi,
me akwỳ pê, pom mehcunea me apejti na ame
garẽn catêjê atajê,
ca ha me amrã!
Ampo na?
He me cupê menquêtjê pyràac.
Pom pê mam menquêtjê ajco mehhêj xi catêjê
pejti na ame harê,
ata cuxà ri ihtỳj me apejti na me garẽn to me ipa.
Na ca ha atỳj ame amrã!

Pê Jeju me curê xwỳn kїн na me cumã harkwa

27 — Ỡhỹ, ampeaj kam wa ha me amã Pahpãm
jarkwa jarê. Ca ha me amã me acurê xwỳn kїн.
Ne ame acaca atajê, ca ha me to impeaj ne.

28 — Ca ha cute me acrôn atajê jahpan xà
na, me to impejti to prãm, ne Pahpãm mã
mehcajrẽn. Ne cute me ato kên atajê, ca ha
Pahpãm mãmehcajrẽn, quê me to impeaj ne.

29 — Quê jũm apahàm prãmte akuc kam
acakwĩ, ca hahĩkjê to cumã apkjê, quê hanea ne
kam cakwĩ. Nequê jũm apê gitô kà capa, ca ha

hanea ne akat kà caxàr na to tojnõ, quê amji mã capa ne to tẽ.

30 — Ne atỳj me cumã, por ampo na me awỳ atajê gõ. Ne quê jũm apê ampo capa, ca nee hacpỹ ne ahna gàhwỳr nare.

31 — Ne quê ha amã cute me ato amji kam hapac to impejti to prãm na, ca ha atỳj me to amji kam gapac to impejti to apa.

32 — Quê ha amã cute me acurê atajê kĩn na, quê ha Pahpãm ihtỳj ate mehkĩn jahpan xà na amã amgõ. Nee quê ate amji mã mehkĩnti atajê pit kĩn jahpan xà na, quê Pahpãm me amã hàmjõr nare. Quê ha amã cute me akĩn catêjê atajê pit kĩn na, ca ha me apê mehkên catêjê jõ ikwỳ nõ pyràac, ne me cuxà akêanre ne.

33 — Ca ha cute me ato kên atajê to impejti na, quê ha Pahpãm ihtỳj hahpan xà na me amã amgõ. Ne jũ wỳr quê ha Pahpãm ate, cute me ato impej catêjê pit to impejti jahpan xà na, me amã amgõ. Ca ha cute me ato impej catêjê pit to impejti na, ca ha me apê mehkên catêjê jõ ikwỳ nõ pyràac, ne me cuxà akêanre ne.

34 — Ca ha atỳj mehcunea mã ampo gõ, por ampo na me ahwỳ atajê, ca ha me cumã agõ. Ne nee hacpỹa ne cute me amã ampo jõr catêjê mã pitmã ame ampo jõr nare. Ca ha jũmjê te jũ caxuw hacpỹa ne amã ampo jõr nare atajê mã ampo jõr na, quê ha Pahpãm ihtỳj hahpan xà na me amã amgõ. Ne jũ wỳr quê ha Pahpãm hõtpê hacpỹane cute me amã ampo jõr atajê jahpan xà na me amã amgõ. Ca ha ate hajỹr na, ca ha

me apê mehkên catêjê jŏ ikwỳ nŏ pyràac, ne me cuxà akêanre ne.

³⁵ — Ne ca ha atỳj amã me acurê xwỳn catêjê kĩn, ca ha me to impej. Ne ampo cunea na me ahwỳ atajê, ca ha atỳj agŏ, ne neehacpỹa ne cute amã ampo jŏr na amji mã to hajỹr nare. Ca ha me ate ite me amã ampo jarênitajê cunea to hajỹr na, quê ha Pahpãm hũrkwa kam, me acunea mã hãmjŏr xà impejti tohãmjŏr to catia, ca ha me to amcwa, ne ca ha apê Pahpãm me hirôa pê cati ata kra impeaj. Pahpãm mã mehcunea kĩn, ne hàhcajrêñ cati, ne ihtỳjcute me to kên catêjê caprĩ, ne ihtỳj cumã cute me ampo cwỳr atajê jahpan xà na me hakryti na me amji jarêñ nare atajê caprĩ.

³⁶ — Na ca ha Pahpãm cuxà me gàhcajrêñti ne, ne mehcunea caprĩ to me apa. Hŏhŏ, ita to ca ha me hajỹr to me apa.

Pê Jeju me ajpêñ to impej na harkwa

³⁷ — Ca ha ate nee ampo na amehpro rên nare na, quê ha Pahpãm me acuxà nee ame apro rên prãm nare. Ca ha nee ame curê mã me irên nare na, quê ha Pahpãm me acuxà nee me acurê mã me arên nare. Ca ha ate cute ame ato kên ita to tojnŏ ne hicu na, quê ha ihtỳj Pahpãm me acuxà, ateme to kên ita to tojnŏ ne hicu.

³⁸ — Ca ha gŏtpê me cumã ampo jŏr to apa na, quê haihtỳj Pahpãm hŏtpê me acuxà me amã ampo jŏr to ipa. Ne ampeaj kam ca ha atỳjme amcwa. Quê ha Pahpãm me amã me acrat to hipu, ne tohipu tu ne, ne ampeaj kam quê ha me acrat kam me amã cucjê, ne kam me amã

curua to curu. Ne pom ca ampo kam me akwỳ mã ampo to ajpẽn ata kam, quêha Pahpãm hanea ne me amã ampo to ajpẽn ne cunõ. Ca ha jũm mã ampo crire ne agõ, quê ha Pahpãm ate ton xà ita na, acuxà hanea ne amã ampo crire ne cugõ. Nãmri ca ha ate jũm mã ampo catia ne hõr na, quê ha Pahpãm hanea ne acuxà amã ampo catia ne cugõ.

39 — Ỡhỹ, jũ wỳr quê jũm to tũm, amji kõt into tũam nõ to mõ. Quê ha mento tũam me ajpẽn to mõ, ne ajwar ihtỳj kre nõ mã mehpỳm.

40 — Ne por me cumã ampo to hahkre atajê ri cute ampo tohahkre catêjê japyre mã me. Na quê haxa ampo to hahkre ne hahkre pej jirõ pê, quê ha cormã cute cumã to hahkre catê ata me ajpẽn.

41 — Ca me akwỳ jirõa pê akên ton to me apa cacrõ, ca atỳj me akwỳ te ampo kên kryjre ton atajê to me cumã acakõc to me apa. Ne ca ihhêj ne me akjêjê into kam me ahhi kryjre pupu, nenee mehkĩnte amji toa kam pĩ kwỳcti ata pupun nare. ⁴² Ne jũ mã ca me akjêjê mã harẽn to, ne ajte ne me cumã: “Ikjê, cama amji na ijamã, wa ato kam amã ahhi kryjre ita to pỏj” hane. Ne mễr ampo na ca caa, atoa kam amji mã pĩ kwỳcti ita caxàr nare? Ne ihcaprỳ naamji pej na ame amji jarẽn to me apa, ne mehkĩnte me akêanre. Ca ha mam me ato kam amji mã pĩ kwỳcti itajê to pỏj, ne me arĩt pej, ne cormã me akjêjê into kam ahhi kryjre ita pupu, ne me cumã to pỏj.

Pahte amji kam me pajapac xà ihtỳj me pahcakôc xà to ihhimpej

⁴³ — Ýhỹ, jũ wỳr ca ha pĩxô impejti pàr nŏ intête, pĩxô kên nŏ capa, ne jũ wỳr ca ha pĩxô kên pàr tète, pĩxô impejti nŏ capa. ⁴⁴ Ca ha ampo pĩxô pàr cahkrit nŏ pupu, ne ramã hahkre pej pyrentu, xà pĩxô pàr ita ajkĩ impej, nare, mŏrmŏ ihkêanre. Ne jũ wỳr ca ha hŏmjĩ pàr kam ahkrỳt nŏta, ne jũ wỳr ca ha ahkrô kam crowkwỳj xŏ nŏ ta. ⁴⁵ Jĩkjê na, jũm xũmre impejti ata hŏtpê amji caxwãm pêcute amji kam hapac xà pĩn ampo pejti to hapôj, mã ihkĩnte jũm xũmre kên ata hŏtpê amji caxwãm pê cute amji kam hapac xà pĩn ampo kên tohapôj. Ýhỹ, ampeaj kam pahte amji kam me pajapacxà me, me pahcakôc xà te hipu, cu ihkôat me pahcakôc — hane

Ikre mã ihcuhê xà pijakrut

⁴⁶ Ne Jeju me cumã:

— Ampo na mã ca ame imã: “Me ijŏ Pahhiti” hane, ne neejarkwa kôt ame apa nare? ⁴⁷ Wa ha me amã ijũjarêñ xà ita jarê, mãr ca me amã ahna icaca xà jahkre pej. ⁴⁸ Ýhỹ, quê ha jũm te ijarkwa kam hapac ne ijarkwa kôt ipa na, quê ha cupê ihhêj rũm hũmre te pjêtyjti kam ikre xãm ata pyràac. Mã cŏte hipu, ne ma ikre wỳr cŏ tẽ, ne cute ikre ata cakwĩn, mã nee hàhcujrŏn nare, ne hãm peaj na ihtỳj xa. ⁴⁹ Mã ihkĩnte jũm te cama ijarkwa kam hapac, ne nee toamji japackre, ne ihkôt ipa nare, ata pê ihhêj rũm hũmre nŏ te pjênxôm cràre kam ikre xãm pyràac. Mã cŏ te hipu ne ma ikre wỳr tẽ, ne cute ikre ata cakwĩn,

mã ihpým pyrentu, ne ikre ata jamre — hane. Hõ, pê Jeju hũjarěn to hane.

7

Pê Jeju pahhi mã hàpên catê nõ caprã

¹ Mã Jeju te me cumã ampo itajê jarěn jicu, ne maCapernam jõ krĩ wýr mõi. ² Ne pê curi Roman catêjê nõ ihkrĩ, ne cupê krãhtare te xěj jõ pahhi. Pê pahhi mã hàpên catêhà, ne ramã ihtyc xàa kam nõ. ³ Mã pahhi ata te Jeju jarěn par, ne ihwýrJuta catêjê pê pahhi kwý kujahêc, cute me Jeju japrôr, mã cute hà ata caprãr prãmte. ⁴ Mã cute me Jeju cajpar, ne me ahna hàhwýr crire nare, ne me cumã:

— Ýhỹ, Roman catêjê nõ ita peaj to impej, cwýrjapê ca ha ihtehcajpa. ⁵ Nãmri cumã me papê Juta catêjê kĩaan to ihkĩn, ne cutea ri me imã ite me cuprõn xà jũrkwa ton. Cwýrjapê ca ihtehcajpa, ne me ikõt mõi, ne hà ata caprã — hajýr.

⁶ Mã ma Jeju mehkõt mõi. Ne ramã cute ikre tęp, mã krãhtare jõ pahhi te hõ ikwý nõ catêjê kujahêc, cute me Jeju mã hũjarěn prãmte. Mã cute mehcajpar ne me cumã:

— Me ikwý nõ te amã harkwa kujahêc to hajýr he: “Pahhi, akĩnte icrire ne ikêanre ita kam, wa nee acahpêrkàr prãm nare. Cwýrjapê ca ha nee ijũrkwa mã axàr nare. ⁷ Ne jũ wýr wa ijĩa kam amã icakõc, nãmri apê Pahhiti ne akĩnte jũ na xà na ijamreare, ne ipahàm crire nare. Ca ha cama hà ata mã garkwa ta, quê ha imã hàpên catê ita impej pyrentu, ne capẽn. ⁸ Ne wa hanea ne me

ijō pahhi jarkwa kôt ipa, ne wa ha ijō krāhtare catêjê mã ijarkwa ta, quê ha ihtÿj meikampa ne ijarkwa kôt me ipa. Ne wa ha jũm mã, ‘Tê!’ hane, quê ha ihtÿj tẽ. Ne wa ha mehnõa mã, ‘Ajpêntê!’ hane, quê ha ihtÿj ajpên iwÿr tẽ. Ne hanea ne wa ha imã hâpên catê mã, ‘Ca ha to hane!’ hane, quê ha ihtÿj to. Ne ijirõa pê acati ita kam, caha cama hà ata mã garkwa ta, quê ha imã hâpên catê ita impej, ne capên pyrentu” — hajÿr.

⁹ Mã Jeju xa, ne cute hũpar xà ita to hũpar, ne to amji mã ipikrar. Ampo na? Cumã hũpar xà ita peaj to impej. Na ri cute amji mã ipikrar, ne me hàhtõa neihkôt me mō atajê wÿr ipipkjêr, ne me cumã:

— Ÿhÿ, ampeaj kam wa me amã awjarê, Roman jō krī kra ita ihtÿj ikampa, ne ihtÿj amji mã ito ihhimpej. Wa rÿ Juta jō pjê kam jũ caxuw, ampeaj kam jũm te amji mã ito ihhimpej to hajÿr nō na, impar nare — hane.

¹⁰ Mã Roman jō krī kra ita jō ikwÿ nō itajê, hacpÿa mã me hũrkwa wÿr cute cute me amji jacjên, mã hamre ramã cumã hâpên catê ata pej, ne capên pyrentu.

Pê Jeju impijapit kra tyc to ihtÿr

¹¹ Ÿhÿ, pê nee curi Jeju na amcro hàhtõ nare, pê maPõre jō krī wÿr mō. Pê ihkôt me ipa catêjê me, me hàhtõa ne ihkôt me mō. ¹² Pê Jeju ramã krī jō harkwa tẽp, pê cute me harêt catêjê krī jarkwa na, jũm tyc jarêt to me cato. Por pê cahãj pê ihkra ty ata pê ihcãmter cumã pyxitpeaj. Ne iràn xà na cumã mehkjêjê nō hamreare. Ne pê

rỳ pêa mã ramã impjên cupê ty. Pê cute me ihkra jarêt catêjê kôt incwỳr to mỗ. Pê hanea ne me hàhtôa ne krĩ pĩn, mehkôt me mỗ. ¹³ Mã Jeju te cahāj ita cwỳr na hōmpun, ne ampeaj kam cumã caprĩ xà, mã cumã:

— Apu acwỳr nare — hajỹr.

¹⁴ Ne ihkra jarĩj xà ata na hàhtêp, ne cute me to hàhhuc prãmte ahna hũ xir, mã me to hàhhuc, mã Jeju ihtyc ata mã:

— Hũmre, wa ha amã ijarkwa ta. To xa! — hajỹr.

¹⁵ Mã hũmre ita jỹr pyrentu, ne cute ihcakôc kam toihtêm. Mã Jeju te inxi mã hōr. ¹⁶ Mã mehcunea mã hũpaa to hũpa. Ne ame hakry pyrên ajpên mã Pahpãm to me hàmnãn to me mỗ, ne me ajpên mã:

— Me pamã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê catia nōita cator! Me Pahpãm mōrmō cator, cute mepahtehcajpar xà caxuw — hane.

¹⁷ Pê Jeju jarên pejti ita pjê ata cunea kam apu ajcrà. Pê hanea ne cahê na pjê atajê kôt harên apu ajcrà.

Jowãw te me cumrãr catê jarkwa jarên catêjê

¹⁸ Ỡhỹ, por Xacarij me Ixapewkwỳj kra pê Jowãw ata, cormã apu ipa, ne ihtỳj mehcunea mã Pahpãm cator xà caxuw ame amji cũmpej to hũjarên to ipa. Ne por Jowãw kôt me ipa catêjê na cute me amji ton to prãm atajê ri, Jowãw te amji caxuw cô kammehcumrãr. Cwỳrjapê ri cute me cumã haprỳ krut jōr, ne me cumã: “Jowãw te me cumrãr catê” hajỹr. Mã hamre, Jowãw kôt me ipa catêjê nō te Jeju pupun, ne ma amji jaxàr

ne cumã Jeju jarën. ¹⁹ Mã Jowãw te ihkôt me ipa catêjê to ipijakrut ne me cumã hàkjêr, ne me cumã harkwa hyr to:

— Jeju wÿr me tẽ ne mehçukij, ne me cumã: “Xà apê hũmre cator xà ata mã ca? Xà Jowãw te me imã garën ata mã ca ramã acator? Nare xà wa ha pijamã ajkĩ cormã me jũm xũmre nō ata jikaj?” hane — hajÿr.

²⁰ Mã hamre, ma Jeju wÿr me pra, ne me cumã:

— Ýhÿ, Jowãw te me cumrãr catê te me imã harkwa hyr, wa me acukij: “Xà apê hũmre cator xà ata mã ca? Xà Jowãw te me imã garën ata mã ca ramã acator? Nare xà wa ha pijamã ajkĩ cormã me jũm xũmrenō ata jikaj?” — hane.

²¹ Mã amcro ata kam Jeju te me kam mare mã me hàcatêjê jàhtōa ne me caprãr. Ne hanea ne cute me pahçurê xwÿn carō kên jàhtōa mã me hĩtête hapôj na harkwa hyr, mã me cupê hapôj. Ne hanea ne cute mento tũm jàhtōa ne me caprãr, mã ihtÿj me irĩt. ²² Ne Jeju te ame to hajÿr jirô pê mã ri, cute Jowãw kôt me ipa catêjê mã:

— Ýhÿ, me amji jaxà, ne ate mempar atajê me, ate me hõmpun atajê to Jowãw mã me awjarê. Pommento tũm catêjê ihtÿj me irĩt he, ne mehkjê te xwÿcatêjê ihtÿj me capën, ne me hapac tu catêjê ihtÿj me awpa, ne mehtyc catêjê hacpÿa mã mehtĩr, ne me cupêhamreare atajê ihtÿj me Pahpãm himpej xà jarën xà impejti kampa. ²³ Quê ha jũmjê ikampa, ne cute ikam hapac mã hũcanãr, ne nee ito amji pê hapac kêt nare na, quê hahakrya to hakry — hajÿr.

Pê Jeju Jowāw te me cumrār catê jarē

²⁴ Mā ma Jowāw kôt me ipa catêjê te me amji jaxàr ne me pra. Mā Jeju te me hàhtôti atajê mã Jowāw jarēn kam ihtēm, ne me cumã:

— Ỡhỹ, pê ca me Jowāw cajpar prāmte ma pō kam mehamreare ata wỳr me pra. Ne ampo pupun prām to mã, pê ca ame pra? He pê ca nee me hũmre nō pê kôc te apu pĩhhô to tertet pyrãcti ata pupun nare. ²⁵ Ne mēr ampo pê ca me hõmpu? Pê ca nee me hũmre ata na cupêhkà impejti nō pupun nare. Ne por mehkà impejti kam ame ipaatajê, ihtỳj quêt ampo pejti cunea jipôc ri, pahhijũrkwa pejti ne catihtĩ ata kam mehkrĩ. ²⁶ Ne me imã amji jarē, ampo pupun prām to mã pê ca me pra ne me hõmpu? Xà Pahpãm jarkwa to mehcakôccatê nō pupun prāmte pê ca ajkĩ me pra? Ỡhỹ, ampeaj kam ri Jowāw pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catêjê nōa, ne mehkwy jirôa pê cati. ²⁷ He pê rỳ pêa mã ramã Pahpãm jô kàhhôc Jowāwjarēn to hane he:

“Ỡhỹ, pê Pahpãm ihkra mã:

‘Wa haacumam ijarkwa na ipa catê kujate, quê ha amã gō pry toimpej’ ” hane.

Hõhõ, pê Pahpãm ramã Jowāw jarēn to hanea, na ri cator.

²⁸ — Ne ampeaj kam wa ha me amã awjarē. Jowāw ri catia to cati, ne taa mã ri quêt me aquêtjê jirôa pê cati cakrô, quê ha jũm crire ramã Pahpãm himpej xà krac ri ipa ata, quê ha Jowāw jirôa pê cati — hane.

29 Ne pê mehcunea me ampo ita kampa. Pê ihtÿj hanea nepahhi jarkwa na me hãm cwÿr catêjê atajê me Pahpãm jarkwa kampa ne hÿrmã meapkjê. Cwÿrjapê pê ramã Jowãw caxuw, cô kam mehcumrã. 30 Pê mehkĩnte Parixêw catêjê me, cute me Mojxe xwÿ jõ kàhhôc to me cumã hahkre catêjê me, ma ame Pahpãm te me to ihhimpej xà ita caca, na pê nee amji na me Jowãw to tojnõ, pê cô kam mecumrãr nare. Na pê Jeju me cumã:

31 — Ỡhÿ, me atoa wa ha me amã icakôc. Pom ca amcro ita kam, pjê kam ame apa itajê, me apê ahkrare te xuwcacati atajê pyrãac. 32 Ne me apê me ahkrare te ame hàkrun pyrãac. Neme akwÿ amji mã me acaràr to: “Wa ite me amji kĩnjõ increr to me icrer, ca ajte nee me icuxà me acrer nare. Ne ite me harêt japête mencwÿr to me icwÿr, ca ajte nee me icuxà me acwÿr nare, ne cama ame xuwcaca to ame apa”. 33 Ỡhÿ, me apê ahkrare kwÿ te xuwcacati atajê pyrãac. Ampo na? Pê Jowãw cato ne ihtÿj ajcoipijacri to ipa, ne nee ampo cacô to ihkôm nare. Cakrô, ca nee ajte ate mempar ne me hÿnãr nare, ne cama meto gÿjarên to: “Cupê me pahcurê xwÿn carôkên to ipijapar catê” hane. 34 Wa quêt ipê me Ahàkà, itÿj ampo cunea ku, ne ampo cunea to ikôm to ipa cakrô, ca ajte nee hanea ne ate me ipar ne me ipynãr nare, ne cama me ito gÿjarên to: “Hõmpu he, hÿmre ita jàpàn cati, ne ihkôm cati, ne me cupê pahhi jarkwa na me hãm cwÿr catêjê me, jÿmjê kèanre itajê jõ ikwÿ nõ nõ” hajÿr. 35 Ỡhÿ, he Pahpãm te amji kam hapac xà cunea impej

pit, quê ha jũm Pahpãm te amji kam hapac xàa kôt ipa na, quê ha cumã amji jahkre pej pejti ne — hane. Hõ, pê Jeju me cumã hũjarên to hane.

Pê Jeju Parixêw catêjê nõ jũrkwa kam apà

³⁶ Mã Parixêw catêjê nõ japry te Ximãw te, Jeju te hũrkwa kam cahê na ampo krêr prãmte, hator. Mã ma Jeju hũrkwa wÿr ihkôt mō. ³⁷ Pê krĩ ata kam cahãjre inxyre nõ ihkrĩ, ne cumã Jeju te Parixêw catêjê nõ jũrkwa kam apu mōr na hahkre pej. Ne cute ampo cacô incjên xà kam, ampo cacô cuxwati ata to hipu tu, ne ipyr ne ma hÿrmã to tē. ³⁸ Ne cute Jeju na hàhtêp, ne ihkôn krã na hÿr, ne cute ihkên ton xà atajê jũ na ihpahàmte incwÿr kam to ihtêm, ne into cacôa to Jeju par co, ne ihkĩa to cumã incrà. Ne ma hõtpêihpar pã, ne cute kam ampo cacô cuxwa pejti ata jaxwÿr.

³⁹ Mã Ximãw te ita pupun, ne amji caxwãm pê amji mã:

— Pÿhàpà, xà mōrmō ajkĩ hũmre ita pê ampeaj kam Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê? Quê cupê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê na mã, quê ha ihtÿj cahãj ita kêanre na hahkre pej. Wÿr quê cupê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê quê amji na cahãjkêanre inxyre ita jamã, quê ihtêp ne ihcupê — hajÿr.

⁴⁰ Mã Jeju te Ximãw caca xàita na hahkre pej pyrentu, ne cumã:

— Ýhÿ, Ximãw, wa ha amã ampo jarẽ — hajÿr. Mã cumã:

— Hã, gapacta ne imã harẽ, pahhi — hane.

⁴¹ Mã Jeju cumã:

— Ỡhỹ, pê hũmre ajkrut neihpore to jũm jakràjti ata to new. Pê ita to new cati to quĩjẽnta, ne ita hapyre mã to new to xĩncwẽnta. ⁴² Ne pê ajwar me cupê ihpore hamreare, me cumã hàmjõr xà caxuw. Ne ampo to quê me hũhkra kam hàmcwỳrcatê ita mã amgõ? Mã me hũhkra kam hàmcwỳr catê mã me caprĩ, mã cute ajwar me to tojnõ. Měr hõhõ, wa hame ahna acukij, měr jũm quê ha amji jirõa pê hakry, ne cumã to new catê ata kĩn? — hane.

⁴³ Mã Ximãw cumã:

— Imãa, pom cute to new catihti ata ri hakry — hane. Mã cumã:

— Ỡhỹ, ate to hamãar ne harẽn — hane.

⁴⁴ Ne Jeju cahãj ita wỳr ipipkjêr ne Ximãw mã:

— Cahãj ita pupu he. Wa ixàr, ca ate ihkĩnte nee imã cô kwỳ nare, ite to ipar tũm cuhhõn xà caxuw, mã quêt cahãj ita te intocacõa to imã ipar cuhhõn, ne ihkĩa to imã incrà. ⁴⁵ Wa icator, ca nee ate ihkĩnte ijũhkra na ipyr nare, ne nee ate ipãr nare. Mã quêt cahãj ita te nee ipar pãr jicu nare. ⁴⁶ Ne nee ate ihkĩnte imã ikrã caxuw ampo cacõ cuxwati nõ jõr nare. Ne cutea ri quêt ipar kam ampo cacõ cuxwati jaxwỳr.

⁴⁷ Ỡhỹ, he ampeaj kam wa me amã awjarẽ, Pahpãm te cahãj ita to impej ne cute to kên catihti ita to tojnõ, ne hicu, cwỳrjapê ri ampeaj kam cumãPahpãm kĩn. Ne jũm te Pahpãm to kên crire ata, quê ha cute cumã to tojnõ na, quê ha kyre pê cumã Pahpãm kĩn — hane.

⁴⁸ Ne Jeju cahãj ita mã:

— Ite ramã ate ampo to Pahpãm to kên ita to tojnõ ne hîcu — hane.

⁴⁹ Mã me hàpàn xà na mehkrĩ atajê te me amji mãharên kam mehtêm, ne me amji mã:

— Pÿhàpà, jũm xũmre mã ajte, mã ihtÿj cute jũm te Pahpãm to kên ita to tojnõ nehîcu? Côt mã cupê Pahpãm? — hajÿr.

⁵⁰ Mã Jeju cahãj ita mã:

— Ampeaj kam ate ito amji mã ahimpej, cwÿrjapê ri Pahpãm te apytàr. Na ca ha apej pêa mã mẽ — hane.

8

Pê pyjê kwÿ Jeju kôt ipa

¹ Pê amcro nõ na, ma Jeju krĩ jàhtôa kôt mẽ, ne ma krĩ wên kôt me hapôj to me mẽ, ne Pahpãm pê Pahhiti na harên xà impejti atajê jarên to mẽ. Pê ajco ihkôt me ipa catêjê te tõi atajê ihkôt me mẽ. ² Pê hanea ne pyjê kwÿ cahãj tète Jejume pahcurê xwÿn carõ kên kwÿ japôj atajê me, hà kwÿ na me caprà atajê me, ihkôt me mẽ. Atajê japrÿ pê hane he: Marij Matarkwÿj, pom pê Jeju cupê me pahcurê xwÿn carõ kên te zet japôj ata me, ³ Jowanakwÿj pê Cuxa pê pahhi Heroti mã hàpêncatê ata me hĩxi me, Xuxankwÿj me. Mehkwÿ jàhtôa itajê pê ihtÿj ajco me Jeju tehcajpa, ne pyjê atajê pê ihtÿj Jeju kôt me ipa catêjê ajco me hamãr to me ipa, ne me hàhcukrêj to mehtehcajpar to me ipa.

Ampo hy kre catê jarên xà

⁴ Ýhÿ, pê krĩ jàhtôa pĩn, cute me Jeju pupunprãmte, me cuprõ. Mã Jeju ame cumã ampo

to hahkre, neme cumã hũjarẽn xà jarẽ, quẽ mempar to impeaj ne, ne me cumã:

⁵ — Ýhỹ, ampo hy kre catê ma hõ pur wỳr tẽ. Ne hỹrmã cator, ne ampo hy kre to mõ. Ne pê ihkre xà ata hane he, pê cama ihcahkũm to mõ. Mã hamre, ampo hy itajê kwỳ prya kam ipijaxwỳr, mã incwỳar pê me pra, mã hanea ne pryjara te ihkwỳ krẽr, mã hamre. ⁶ Mã ampo hy ita kwỳ pjê kam kẽnti ata kam ipijaxwỳr, ne huprãj pê incrà pyrentu. Ampo na? Kẽnti kam pjê ita pururure, ne incràre, ne nee inco nare, na ri incrà ne hamre. ⁷ Ne ampo hy ita kwỳ hõmjĩ me hipe kam ipijaxwỳr itajê, hipe me ajkaam huprãj. Mã hipe te hipej, mã hamre. ⁸ Mã hõtpê ampo hy ita kwỳ pjê impejti kam ipijaxwỳr, ne huprãj, ne cati to mõ, ne ipicamẽn to mõ, ne apu ihkà, ne hàhtôa to hàhtô. Ýhỹ, ca ha me ikam gapac to impejti na, ca ha atỳj me hahkre pej — hane.

Ampo hy kre catê jarẽn kôt harẽn xà

⁹ Mã me cumã hũjarẽn jirô pê, ihkôt me ipa catêjê te mehcukij, ne me cumã:

— Ýhỹ, ampo to mã ca ame imã hahkre? Gũjarẽn xà jũjê to mã ca ame imã awjarẽ? — hajỹr. ¹⁰ Mã Jeju me cumã:

— Ýhỹ, quẽ ha catyt kam Pahpãm me amã ampo cunea to hahkre, ne me amã to capô to impej partu ne. Ne pom Pahpãm me apê ampo cunea jarẽn to amxu atajê, quẽ ha me amã harẽn to capô partu ne. Na wa ha nee jũmjê atajê mã hirã pê ampo itajê to hahkre nare, wa ha cama me cumã hũjarẽn xà itajê incwỳrpê harẽn to ipa,

mãr quê ha cama me ikampa, ne nee me hahkre pej pej nare, ne me rît, ne nee me ampo pupun pej nare.

11 — Ỡhỹ, wa ha me amã cōjkwa kam Inxũ Cati himpej xà jũjarên xà pê ampo hy kre catê jarên xà itajê capô pa. Ne pom ampo hy itajê pê ihhêj rũm Pahpãm jarkwa pyrâac, ne pom pjê kam ipijaxwÿr itajê pê ihhêj rũm, mehĩ pyrâac.

12 — Ne pom pry kam ampo hy pijaxwÿr itajê pê ihhêj rũm jũmjêa pyrâc, ne cute me Pahpãm jarkwa par pyrentu. Ne me ahna ahtũm nare mã me pahcurê xwÿn te mentête Pahpãm jarkwa to pôj. Ne ampo na ri cute me to hajÿr? Quê nee hipêr me Pahpãm jarkwa kôt ame ipa nare to prãm to ri, cute me to hajÿr.

13 — Ne pom pjê kam kēnti atajê pê jũmjê pyrâac, necute me Pahpãm jarkwa par, ne kam me hapac to impejti, ne hũrên ame hakry, ne me hũpar kam mehtēm. Ne me ahna ahtũm nare mã me pahcurê xwÿn te me capi, ne ame to kên, mã cute ahna ame amji jicu, ne me hamre.

14 — Hanea ne, pom hipe kam hōmjĩ kam ipijaxwÿr atajê pê jũmjê pyrâac, ne cute me Pahpãm jarkwa par pyrentu, ne me hũpar kam mehtēm. Ne hanea ne me ahna ahtũm nare, mã me caxwãm pê mehkrihkrit te me kamihtēm, mã ihtÿj amji to me hakràj cati prãm, ne me hakràj atajêa to hãn ne amji mã me amji kĩn ton to me ipa to prãm. Ne cute me hajÿr itajê te me to hamre. Cwÿrjapê, quê nee jũm ata ihkà ne ampo pejti ton nare.

15 — Ne pom pjê impejti kam ipijaxwÿr itajê pê jũmjê pyrâac, ne cute me Pahpãm jarkwa par, ne me hũpar pyrentu, ne Pahpãm jarkwa kôt me mō. Ne ihtÿj harkwa kôt me hũcanâr to me mō, ita kam cute me ampo pej jàhtôa ne me ton — hane. Hõ, Jeju te hũjarẽnto hajÿr.

Hàhcujro xà jarẽn xà

16 Pê cormã Jeju me cumã:

— Ýhÿ, jũ wÿr quê ha jũm ihpôc xà nõ jàhcujro xà caxuw ihpôc, ne paraj krac ri hãm, nare pàrkwyç krac ri hãm. Quê nee jũm ihpôc xà nõ to hajÿr nare. Quê ha quêt hàhcujro xà ata pôc ne hãm xàa kam hãm, cute mehcujo mã mencjêj, ne me hàhcujro pupun prãmtẽ. 17 Ne por jũ ri ampo pimxur atajê, quê ha ihtÿj mehpro mẽ, ne me hõmpu. Ne hanea ne awcapãtkô kam ampo pimxur atajê, quê ha ihtÿj me hõmpu, ne me hahkre pej. Ampo na? Ramã hàhcujro xà ata teihcujo na ri, cute me hõmpun.

18 — Cwÿrjapê ca ha me ikampa, ne ikam me gapac peaj ne. Pom ramã jũm mã ampo ata, quê ha Pahpãm cumã ata jirôa pê, hipêr cumã cugõ, ne por ramã jũm pê ampo kryjre, ne cupê hamreare ata, quê ha ihtÿj hacpÿa mã Pahpãm cupê to pôj pa — hane.

Pê Jeju menxi me, mehkjêjê ahna me ahcukij

19 Mã hamre, Jeju menxi me, mehkjêjê me, hÿrmã me mō. Ne jũ wÿr quê cute ahna me hipu tu ita kam hÿrmã me axà. 20 Mã jũm te Jeju mã me harẽn to:

— Ýhỹ, ihmat xà pō pê anã me, me akjêê me, mehcuhê ne me gikaj, cute me amã mehcakôc prãnte — hajÿr.

²¹ Mã Jeju mehcunea mã:

— He quêt Pahpãm jarkwa kam me hapac catêê me, me hũpar to me ipa atajê pê ri ijō inxê me, me ikjêê — hane.

Pê Jeju kôcti to ankrê

²² Ne amcro nō na Jeju pàr kre mã hàr, ihkôt me ipacatêê me, mã me cumã:

— Hacme, ne hĩpōjĩkjê mã me rê — hane. Ne ma me mō. ²³ Ne cormã me irêr to me mō, mã Jeju jôt, mākôc pahtÿjti te hapêr kam ihtêm, mã ramã cô harô topra, ne ihtu to pra, ne ihtÿj pàr kre mã incjêj to mō. Ne tàkam ry cute pàr kre to hipu to mō, ne ramã mehkên mã me hàr xàa kam me mō.

²⁴ Mã Jeju kôt me ipa catêê ma hÿrmã me tẽ, ne cute mehcujrôn, ne me cumã:

— Me ijō Pahhi, cu ramã me papictor xàa kam me mō — hajÿr. Mã Jeju jÿr, ne cutekôc me cô mã harkwa to:

— Me ankrê! — hajÿr. Mã pea kôc me cô pinkrên pyrentu, ne ihcunea pinkrên. ²⁵ Mã ihkôt me ipa catêê mã:

— Ampo na mã ca nee amji mã me ito ahimpej nare — hane. Mã cute amji mã me ipikrar crire nare, ne ame hũpa, ne me amji mã:

— Pÿhàpà, jũm xũmre mã ajte? Mã ihtÿj ajte kôc me cô te impar — hajÿr.

Pê Jeju hũmre nō kam me pahcurê xwÿn carō kên kwÿ caprã

²⁶ Ne ma, Querat catêjê jŏ pjê kam, Hîpôjajo jŏ pjê jîkjê kam me cator. ²⁷⁻²⁹ Mă Jeju pâr kre pê cator pêe mă hŭmre nŏhŷrmă cator, ne cute ihcajpar. Ne pê kam me pahcurê xwŷn kwŷ carŏ kên jàhtŏa ne cumă acjêj ne kam ihkrî. Cwŷrjapê pê ihcacrô apu ipa, ne nee ihkà kam apu ipanare, ne nee ikre nŏ kam ihkrî nare, ne ma me harêt xà, pê kên kre kam pê ihkrî. Ne pê ramă me pahcurê xwŷn carŏ kên itajê, hŭmre ita mă incjêj to hàhtŏa to hàhtŏ, ne ihtŷj ajco cute amji to kên na cumă hŷjahkre to ipa. Pê amji caprŷ to mehŷkjê atajê ajco mehpro, ne wakŷre teme huwapre xà to me hŷhkra me, mehpar juwapre. Pêajco ampo carŏ kên atajêa me cumă hirên pa, ne ma pŏ măhaprô ne ajco to ipa. Mă Jeju te hŭmre nŏ ata kam me pahcurê xwŷn carŏ kên pupun, ne cupê cator na cumă harkwa hydr. Mă hamre, hŭmre ita te Jeju pupun, ne cute carâr kamihtêm, ne cuna mă ihpŷm, ne kŷj cati pêa mă cumă:

— Pahhiti me hirôa pê cati kra pê Jeju, ampo to ca ha me imă? Wa ha me awŷ, ca nee ame ito kên nare — hajŷr.

³⁰ Mă Jeju te ihcukij, ne cumă:

— Jŷ mă mă gaprŷ te? — hajŷr. Mă Jeju mă:

— Ijaprŷ te Me Hàhtŏti — hane. Ne ampo na pê amji jarên to hane? Pê ramă me pahcurê xwŷn carŏ jàhtŏa ne hŭmre ita mă acjêj, na pê amji jarên to hane. ³¹ Mă me pahcurê xwŷn carŏ kên itajê kwŷ Jeju naahwŷa to ahwŷ, măr quê nee pjê ata tête ihkākānti kam cuhyhti ata wŷr mehkujahêc nare.

³² Ne pê curia hàhkà jakôt na crô hàhtôa ne apu hàpàn to ipa. Mã ampo carõ kên atajê te cumã incjêj prãnte ahna Jeju wÿr, quême to tojnõ, quê crô atajê mã ame acjêj. Mã Jeju te ahna me cumã harkwa, ne me to tojnõ. ³³ Mã me pahcurê xwÿn carõ kên jàhtôti atajê cuneame hũmre nõ ata pê cator, ne ma crô mã incjêj. Mã ma cô mã ihprôt, ne hàpkàjti pĩn hĩpô kam ihpÿpÿm, mã cô te hipej tu.

³⁴ Mã crô jamãr catêjê te ita pupun, ne ampeaj kam me cumã hũpa. Mã ma hũpate me pra, ne pryne, pur me, krĩ kôt ame harên to me ipa. ³⁵ Mã cute mempar catêjê ma Jeju pupun prãnte, ma hÿrmã mehprôt. Ne me cator, ne ahna mehàhtêp, ne cute me Jeju te hũmre intête me pahcurê xwÿn carõ kên to pôj ata pupun, ne hõmpun xà ata to amji mã me ipikrar crire nare, ne me cumã hũpa. Ampo na? He hũmre ita aracriihkàa kam ihcarĩcti jÿ, Jeju cahê na. ³⁶ Mã cute me ampo ata pupun atajê te mehcunea mã Jeju te hũmre caprãr ata na harên. ³⁷ Mã Querat catêjê jô pjê kam mehcunea mehkrĩ atajê mã Jeju jũpaa to hũpa, mã cute me hõ pjê pé cator na hàhwÿr. Mã Jeju pàr kre mã hàr.

³⁸ Mã hũmre pê ampo carõ kên japôj ata te Jeju nahàhwÿr, ne cumã:

— Ito tojnõ, wa akôt mō — hajÿr.

³⁹ Mã Jeju cumã:

— Hãpà, ca ha amji jaxà, ne ma gũrkwawÿr tẽ, ne me akwÿ wÿr acato, ne me cumã Pahpãm te ato impej na amji jarẽ — hane. Ne ma ihkôt me ipa catêjê me, me mō. Mã ma hũmre ita krĩ

cunea kôt Jeju te cumã ampo pejti ton xà ata na me cumã amji jarën to mō.

Pê Jajrô ihkra caxuw Jeju mã akij

⁴⁰ Mã ma Jeju te hĩpô jĩkjê wỳr amji jaxàr. Mã curi mehcunea jàhhuc. Ne por curi ame Jeju jikaj to me ipa atajê, cute amji jaxàr xà pyrên ame hakry. ⁴¹ Mã hũmre nō japrȳ te Jajrô hỹrmã cator, ne cupê Juta catêjê te me cuprôn xà kam me to ihmipej catê, krĩ ata kam. Ne Jeju wỳr cator, ne cuna mã ihpỳm ne cute ahna hàhwỳr, mār quê hũrkwa wỳr mō. ⁴² Ampo na ri cute to hajỳr? Nee mã ampo na nare, cumã ihkra cuprȳre pyxit peaj na caku te tōxi ata caxuw ri, cute tohajỳr. Pê cupê hà ne ramã ihtyc xàa kam nō na pê. Mã ma Jeju ihkôt mō. Mã me hàhtôa ne ihkôt me mō, ne me hĩ to amji wỳr me Jeju kujahêc to me mō.

⁴³ Mã me hàhtôti ata catàtkre na cahãj nō ata cator, nepê cahãj ata ramã hà ita na ahna caku tōxi, mã hà ita na ipa. Pê ajco caprô ajxwỳ, pê ramã amji na caj jàhtôa ne cumê, pê tee ame caprã, pê nee impej nare. Pê cama amji na ramã hō pore cunearën pa, ne nee impej nare. ⁴⁴ Ne Jeju kôt mō, ne cute ahna hàhtêp tu, ne hōkôt ahna hitô kà cyt. Mã caprô crà pyrentu.

⁴⁵ Mã Jeju te mehcukij to:

— Jũm te mã ikà cyt? — hajỳr. Mã mehcunea amji na me hàprār pit, mã Petrô cumã:

— Pỳhàpà me ijō pahhi, pom mehcunea apu ajpẽnwỳr me hĩ to me akujahêc to me ipa ita? — hane.

⁴⁶ Mã Jeju me cumã:

— Jũm te icyt, mã ipê icarôt cator, wa ite amji cajpêr — hane.

⁴⁷ Mã cahãj ata te cupê amji to ipimxur nare na amji jahkre pej, ne ma Jeju wÿr ihtertet to mō, ne mehcunea jipôc ri, cuna mã ihpÿm, ne cute ihcyt na cumã amji jarên. ⁴⁸ Mã Jeju cumã:

— Ikra, ca ate ito amji mã ahimpej to hajÿr, cwÿrjapê ri ramã apej. Na ca ha apej pêa mã mō — hane.

⁴⁹ Ne cormã Jeju apu cumã ihcakôac kam, mã Jajrô wÿr cumã hâpên catê ata cator, ne cumã:

— Ijô pahhi, hamre, ramã akra cuprÿre ata tyc, na ca ha nee hipêr apu Jeju cahpêrkâr to amôr nare — hane.

⁵⁰ Mã Jeju te kam hapac, ne Jajrô mã:

— Apu pa nare, ne cama ito pit mã amji mã ahimpej, quê ha ihtÿj amã akra impej — hajÿr.

⁵¹ Ne ma curi Jeju cator, ne amji kôt Petrô me Jowãw me Tijac me, me to hâr, mã nee mehkôt hũm me inxi me, jũmjê xâr nare. ⁵² Pê mehcunea ikre kam ame amrã, ne me hàhkrihkrit catia to cati, pê ramã cuprÿre ata ty na pê ame amrãhti. Mã Jeju te me cumã:

— Hamre, me acwÿr jicu, he nee cuprÿ ita tyc nare, ne cama nō ne gôr — hajÿr.

⁵³ Mã mehcunea, cute me cuprÿ ata tyc na mehahkre peaj xà na ame cumã. ⁵⁴ Mã Jeju hÿrmã mō, ne cute hũhkra na ipyr, ne kÿjcati pêa mã cumã:

— Cuprÿ ita, to xa! — hajÿr.

⁵⁵ Mã cuprÿ ita hacpÿa mã ihtÿr, ne hãm pyrentu. Mã Jeju te cumã harte na me cumã harkwa. ⁵⁶ Mã hũm me inxi te amji mã ipikrar,

ne me cumãpaa to pa, mã Jeju te me cumãn, quê nee jũm mãhacpỹa mã cuprỹ ita tĩr na me harẽn nare.

9

Jeju kôt me ipa catêjê te tôxi jàpên xà

¹ Amcro nõ na Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã hàkjêr, ne cute me cumã harkwa hyr to:

— Ca ha ma krĩ kôt me ajcrà, ne me kamme pahcurê xwỳn carõ kên atajê, ca ha mentête mehcunea japôj, ne me hà catêjê cunea caprã — hajỹr. Ne cute ampo na me cumã hũjahkre atacaxuw carôt tỳj catia ne hõr. ² Ne cute me cumã harkwa, quê mehcunea mã Pahpãmpê Pahhiti na me harẽn to me mõi, ne hanea ne me hà catêjê caprãr to me mõi.

³ Ne cute me cumã harẽn to hajỹr he:

— Ỡhỹ, ca ha nee amji mã ampo catia tur nare. Ne nee pĩ cajrer to ame aprar nare, ate ahna me amji cajpar xà caxuw. Ne nee akàhà me, me gõi me, ihpore to me aprar nare. Caha me akatkà pyxit peaj to me pra, ne nee amehkwỳ incwỳr nare. ⁴ Ne ca ha jamã ne krĩ mã me gapôj, ne jũ ri ikre kam, cute me guwahi xà ata ri ame apa, ne ahnaa krĩ ata pê me gapôj. ⁵ Quê ma krĩ nõ kam ame acurê, ca ha cupê me gapôjpyrentu. Ne me gapôj xà wỳr hãn ne me apar tête me pro jacrô capĩ, ne me hũrê. Ne me hũrêan kam me cumã gũjarẽn to hane he: “Ỡhỹ, ca nee me gũpar nare, ne nee me ipar nare ijũjarẽn xà ita na, cwỳrjapê wa ha nee hipêr ita ri ame imõi nare!” hane — hajỹr.

⁶ Mǎ ma ihkôt me ipa catêjê cahkũm, ne ame pra, krĩ kryjre cunea kôt, ne me Pahpãm jarkwa pejti jarẽn to ame ipa. Ne pjê cunea kam me hà caprâr to me ipa.

Pahhi pê Heroti pê amji jahkre kêatre

⁷ Pê Heroti pê Hĩpôjajo jŏ pjê jŏ pahhi, ne ajcoJeju te Pahpãm carôt kôt ampo pihho jàhtôa ne ton atajê na harẽn pa. Nehũpar xà atajê na, cupê amji jahkre kêatre. Pêajco ame cumã hũjarẽn to hane he:

— Ýhỹ, Jowãw xwỳ te mecumrâr catê ri hacpỹa mã ihtĩr — hane.

⁸ Pê ajco mehwỳ me hũjarẽn to, quê Erij xwỳ te riamji pěr, nare, mam Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê nõata mŏrmŏ hacpỹa mã ihtĩr. ⁹ Pê pahhi Heroti ajco taa amji mã:

— Pypỹn, pê wa pa Jowãw xwỳ krã jakep na ijarkwa ta, pê me hakep ta? Ne měr jũmxũmre mã ajte? Pom wa ampo itajê na harẽn pa ita? — hane. Ne tee pahhi Heroti apu Jeju pupun prãm.

Pê Jeju me hàhtôa mã harte

¹⁰ Mǎ ma Jeju kôt me ipa catêjê te me amji jaxàr, neJeju mã cute me ampo cunea ton atajê name amji jarẽn partu. Mã ma Jeju te me haprôr, krĩ jacot japyrỳ te Tep jŏ krĩ ita wỳr, ne ahte curi ame ipa xà. ¹¹ Mã me hàhtôti atajê te mempar, ne ma mehũnâr. Mã Jeju te ihtỳj me ahna amji caxàr, ne mecumã Pahpãm pê pjê cunea jŏ Pahhiti na harẽn, ne cuteme amji caprâr prãm catêjê atajê caprâr.

¹² Mã ramã caxwa xàa kam, mã ihkôt me ipacatêjê te tôxi atajê ma hÿrmã me pra, ne me cumã:

— Ỡhÿ, ca ha me cumã quê ame ajcrà ne ihtÿj ame pra, me pahcahê na krĩ kryjre apu ihcuhê itajê kôt, ne curia quê ha ame apà, ne curia ame ahtwÿ, nãmri ita ri pō pê ampo hamreare — hane.

¹³ Mã Jeju me cumã:

— Ca ha me caa me cumã harte — hane. Mã me cumã:

— Pÿhàpà, ampeaj kam me hàhtôa to mehàhtô, ne me pamã kwÿr te pro te xĩc peaj ne tep pijakrut peaj ita kam, jũ wÿr quê me catwÿ. Ca ha pijamã me hàhtôitiitajê mã ite ihpore to me hō japrôr na me ito? — hane.

¹⁴ Pê curi me hÿmre me hàhtô na me mir to xĩc, mã Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã harkwa hÿr, ne me cumã:

— Ame cumã, quê ame amji jakrã ne amehkrĩ. Quê ahpÿanre na ame xĩncwēnta partu ne amehkrĩ — hajÿr.

¹⁵ Mã ihkôt me ipa catêjê te mempar, ne cute mecumãn, mã cute ahpÿanre na me amji jakrã ne amehkrĩ. ¹⁶ Mã Jeju te kwÿr te pro te xĩc itajê, me teppijakrut atajê incwÿr, ne kàj mã cōjkwa wÿr to irīt, ne Hÿm Cati mã to ihcakôc. Jirô pê mã ri cute kwÿr te pro kryj, ne tep pijakrut ita kryj, ne ihkôt me ipa catêjê mã hōr, mār quê ame cumã me cugō. Mã cute ame cumã me hōr. ¹⁷ Mã amehcunea jàpàn, ne ame harte partu. Mãihkôt me ipa catêjê te me hō cahhur to me kàhà to tôxi ne me to hipu.

Pê Petrô Jeju jarẽ

18 Ne amcro nõ na Jeju ahte mehkwy to pit mã cator, ne apu Hũm mã ihcakôc, mã ihkôt me ipa catêjê te me hàhtêp. Mã cute mehcukij, ne me cumã:

— Jũ mã mã me hàhtôti atajê ito amji kam me hapac to? — hajÿr.

19 Mã me cumã:

— Mehkwy me garên to, apêJowãw xwy te me cumrãr catê ata, ne mehkwy me garên to, apê Erij pê rÿ pêa mã Pahpãm ihtĩar to api ata, ne mehkwy me garên to, apê mam Pahpãmjarkwa to mehcakôc catêjê nõ, ca hacpÿa mã atĩr — hane. Mã Jeju me cumã:

20 — Ne me ca? Jũ mã mã ca ito amji kam me gapacto? — hane. Mã Petrô cumã:

— Apê Crixto, ne apê, pom pê Pahpãm me panquêtjê mã jũm to awjahkre ata mã ca — hane.

Pê Jeju ihtyc xà me hacpÿa mã ihtĩr xà na amji jarẽ

21-22 Mã Jeju te me cumã harkwa hyr, ne me cumãn, quê nee cormã ne jũm mã ita na me harên nare, ne hanea ne me cumã:

— Ýhÿ, wa ha ipê me Ahàkà cati, cormãjũmjê jũhkra kam amji pupun xà kêanre to amji pupu. Quê ha Juta catêjê pê prohkam atajê ma ame ipê Ahàkà curê. Quê ha hanea ne me cuxà Pahpãm mã mehcãjrên catêjê jõ pahhi kwÿ me, me cumã Mojxe xwy jõ kàhhôc to hahkre catêjê me, ma ame icurê. Quê ha me Ahàkà ty, ne ahna amcro

incrê jirô pê hacpÿa mã ihtîr. Na wa me amã awjarê.

²³ — Ýhÿ, quê ha jÿm mã ikôt amji ton to prãm na, quê ha amjia kôt apu ipa jicu, ne ikôat amji kampa, ne icuxà amji mã ihtyc cupa nare to ipa. Quê ha jÿm ata pê ihhêj rÿm cuteamcro cunea kam hõ pÿ na ihtyc xà ata japjêr to ipa.

²⁴ — Ýhÿ, quê ha jÿm te amji to ipijapar prãm to, cama apu amji jamãr to ipa na, quê ha ihtÿj ty. Ne por quê ha quêt jÿm icwÿrjapê ty ata, quê ha icahê na ihtîr na ipa rohnÿtti mã.

²⁵ — Xà quê ajkÿ jÿm pjê cunea kam amji mã ampo pejtiaatê cunea to hõ tekjê xà caxuw to cuprõ, ne nee iràn xà na Pahpãm to amji kamhapac nare, ne ihkaj na apu ipa ne ahnaa ty, quê ha pijamãcute ampo pejti to cuprõn atajê cunea, ihtyc jirô pê ihtehcajpa? Hãpà, quê ha cama amji to acto, ne nee Pahpãm cahê na amji to ipijapar nare.

²⁶ — Ne por quê ha jÿm ijÿ na apu ihpahàm, ne hanea ne ite ampo to hahkre xà ita jÿ na apu ihpahàm na, quê ha ipê me Ahàkà hanea ne jÿmita jÿ na apu ihpahàm. Por cõjkwa pÿn me Ahàkà te Pahpãm pê Pahhiti mã me ipijapu catêjê jàhcujro impejti ata to cute amji jaxàr xà ata kam, quê ha hanea ne apu jÿm ita jÿ na ihpahàm.

²⁷ — Ýhÿ, me ikampa, ne me ipar xà ita to amji japackrea ne, he wa nee me amã ihêj xi xàa jarên nare. He ca ha me anõ atÿj atÿar kamPahpãm te ihhimpej xà ata na hõmpu ne cormã ty — hajÿr.

Jeju me Mojxe xwÿ me Erij

28 Ne amcro te xet jirô pê, Jeju te Petrô me Jowãw meTijac me, me haprôr. Ne ma kên nõ ita wÿr me to mõ, ne cute Pahpãm mã ihcakôc prãmte, hàhkà jakôtti nõna me to hàpir. Ne curia Hũm Cati mã ihcakôc, mã ihkôt me ipa catêjêjõttxwa te me kam ihtêm, mã ihtÿj me hikwa ne ame gõr.

29 Mã cormã Pahpãm mã ihcakôac kam, Jeju kuc pintuw ne ihkà te amji to hakati, ne ihpràti.

30 Mã còjkwa pĩn me hũmre pijakrut pê Mojxe xwÿ meErij te amji to me ipipê, ne me cumã ihcakôc kam ihtêm. 31 Ne pê ajwar mempeaj to mempej, ne me ipu na còjkwa pĩn hàhcujrohti ita impejti. Ne ame Jeju mã, por quê ha putwÿr nõ naKřĩpinkrên kam ihtyc xà ata to mehcakôc.

32 Mã Petrô na mehwÿr ramã ame hõttxwa mã ame hikwa, ne amentohkà to ipijapÿn, ne ihprôt pê ame ipimprar, ne cute me Jeju jàhcujrohti ata pupun, ne hanea ne cahê na ajwar me xa atajê pupun. 33 Mã me hũmre pijakrut atajê te me Jeju mã ihcakôc jicu xàa wÿr, mã Petrô te Jeju mã:

— Me ijõ Pahhi, ita ri me pahkrĩ na ri imãaimpejti, na wa ha me amã ikrere nõ xãm, neMojxe xwÿ mã mehnõ xãm, ne Erij mã mehnõ xãm — hajÿr. Ne pê Petrô ihtÿj xa ne apu ihcakôc, ne nee ihcakôc xà ata na amji par nare.

34 Ne cormã Petrô apu ihcakôc kwÿa kam, mã ahcacrãcator, mã ihkôt me ipa catêjê mã ampeaj kam ahcacrã temehpro ata cupa. 35 Mã ahcacrã pĩn cute me jũm jõkre ata par, mã mecumã:

— Hũmre ita pê ikra. Pom pê wa amji mã capi ata. Ne quê hãn ne ihcakôc, ca atÿj me kampa —

hajÿr.

³⁶ Ne ihkêt, mã mehcarĩcti, mã ihkôt me ipa catêjê te me Jeju pit pupun, ne nee cute me amcro atajê nõ na, jũm mã cute me ampo pupun xà ata jarẽn nare.

Pê Jeju ahkrare nõ caprã

³⁷ Ne amcro nõ na, hàhkà jakôt pê me iwryc, mã mehàhtôa ne cute me Jeju cajpar. ³⁸ Mã me hàhtôti atajê jipôc ri me hũmre nõ ata te caràr kam ihtêm, ne kÿj cati pêa mã Jeju mã:

— Pahhi! Wa ha icãmter caxuw ana ahwÿ!

³⁹ Nãmri ampeaj kam ikra pyxit peaj ata kêan to kên. Pê me pahcurê xwÿn carõ kên nõ ihpro, pê môr pejti kam, ihprôt pê caràr kam tẽ, ne amji rên kamtẽ, ne ajcô ihhàr to ipa, ne apu catàt tÿj, ne harkwa nahàmprô. Ne ampo carõ kên nõ ita apu to kêanre, mã amji cahhy, ne nee jũ caxuw rÿ cute to tojnõ nare. ⁴⁰ Ne wa ramã amji caprÿ to ite akôt me ipa catêjê mã harẽn ne me ahna ijàhwÿr, cute ampo carõ kên ita to pøj prãmte, mã nee cute me to pøj nare. Ne jũ wÿr quê ame amji mã hamã, ne intête me cator — hajÿr.

⁴¹ Mã Jeju me cumã:

— Pÿhàpà, ampeaj kam ri pjê ita kam, mea-cunea kêanre. Ca nee ajte ito amji mã me ahimpej nare ita kam, xà wa ha itÿj ajkĩ me amã awcanã? Jũ mã wa haajte ne awcanã, ne me acahê na jũ mã amji to amcro to? — hane. Ne cute hũmre ata mã:

— Ajpên acãmter to mō — hajÿr.

⁴² Mã cute Jeju wÿr me haprôr, mã me pahcurê xwÿncarõ kên ita te hipêr pjê kam ihkra ita mên.

Mã Jeju te carõ kên ita mã harkwa hyr, quê cupê cato. Mã hamre, cupê cator pyrentu, mã ihkra ita capên pyrentu. Mã Jeju te hũm mã hõr. ⁴³ Mã mehcunea te Pahpãm carôt catia ata to amji mã me ipikrar.

Pê Jeju hipêr ihtyc xà na amji jarẽ

Ne ma cormã Jeju te ampo ton xà ata to me amji mã me ajkra, mã Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã hũjarên to hajÿr he:

⁴⁴ — Ýhÿ, ikam me gapac to impeaj ne. Quê ha jũ caxuw jũmjê ihtÿj Ahàkà cati curê xwÿn jũhkra mã me cugõ — hajÿr.

⁴⁵ Mã nee cute me ita par pej nare, ne nee me hahkre pejnare. Cute me hahkre pej xà ita me cupê ipimxur tu ne nõita kam, jũ wÿr quê me hahkre pej. Ne mehpahàm cupate nee cute ampo ata na me Jeju cukij nare.

Pê Jeju amji jirôa pê jũm cati kôt harẽ

⁴⁶ Mã ihkôt me ipa catêjê te ajpên jirôa pê me cati to ajpên mã mehcakôc kam mehtêm. ⁴⁷ Mã Jeju te ramã, por ampo to ame amjikampa ata na me hahkre pej. Na ri cute ahkrare nõ ita pÿn, ne amji cape na hãm, ne me cumã:

⁴⁸ — Ýhÿ, me ahkrare nõ ita pupu he, incrire ne capônÿre. Ne imã quêt ahkrare ita cati, ne ihkĩnte me acunea kryjre. Ne quê ha jũm te icwÿrjapê ahkrare nõ ita na amji caxàr na, quê ha hanea ne ina amji capa. Ne quê ha jũm te ina amji caxàrna, quê ha hanea ne cute ajpên ikujahêc catê ata na amji capa. Ne por me akam

me gapyre mã mehkryjre atajê ri, imã me catia to me cati — hajÿr.

Jeju tehcajpar catê nŏ

⁴⁹ Mã Jowãw Jeju mã:

— Ÿhÿ, me ijŏ Pahhi, wa ite me hũmre nŏ ita pupun, mã ihtÿj gaprÿa to ame pahcurê xwÿn carŏkên to pŏj to mŏ. Wa ite ahna me hŏmpun ne me cupê ihcahpêrhÿr. Ampo na? Nee cupê me pahkwÿnare na ri — hane.

⁵⁰ Mã Jeju me cumã:

— Nee ca me jũm ita cahpêrhÿr nare. Ampo na? Quê ha jũm nee ame ato kên nare na, quê ha ihtÿj me atehcajpar to ipa — hane.

Pê jũmjê itajê nee Jeju na me amji caxàr nare

⁵¹ Mã ramã cŏjkwa wÿr Jeju jàpir xà jŏ amcro na hàhtêp to mŏ. Cwÿrjapê ri Jeju te Krĩpinkrên wÿr amji kràr. ⁵² Ne cute mam ihkôt me ipa catêjê nŏ kujahêc. Ne ma me mŏ ne Krĩrĩtpej jŏ pjê kam, krĩ jacot ata na me cator, cute me hàhhuc xà to me hàhcuprŏn prãnte. ⁵³ Mã xãmte curi mehkrĩ catêjê atajê ma ame Jeju naamji caxàr caca. Ampo na? He cute me Jeju te Krĩpinkrên wÿr ihkràr na me hahkre pej na ri. Pê ajco Krĩrĩtpej jŏ pjê kam mehkrĩ catêjê atajê ma ame Juta catêjê curê, na pê ma ame Jeju na me amjicaxàr caca. ⁵⁴ Mã Tijac me Jowãw te ita na mempar, ne me Jeju cukij to:

— Xà ajkĩ amã ite cŏjkwa pĩn cuhy pÿm na ijàhwÿr, mã cute krĩ ita kam mehcunea to caxàr na meito prãm? — hajÿr. ⁵⁵ Mã Jeju ihkôt me ipa

catêjê wÿr ipipkjêr, ne hōtpê me kam incàcàcre, mã me cumã:

— Me apê ite amji kam ijapac xà na ijahkre kêatre. Ampo na? He nee me Ahàkà ita me hipejxà caxuw mehwȳr cator nare, ne me hÿtâr xà caxuw ri mehwȳr cator — hane. ⁵⁶ Ne ma krĩ jacot nõ ita wÿr me mō.

Pê Jeju kôt mehkwȳ ame ipa prām

⁵⁷ Mã Jeju ihkôt me ipa catêjê me, me mō, mã mam jÿm xÿmre nõ me hÿrmã cator, ne Jeju mã:

— Ÿhÿ, wa ha itÿj ma akôt mō, ca ha jÿ ri tē, wa ha ma akôt tē — hane.

⁵⁸ Mã Jeju cumã:

— Xà ca ha pijamã awcanã? He hōtpê xore mãihkre, mã kam ihkrĩ, ne hōtpê cuwênre mã hahê, mã kam hikwa, ne ihkĩnte ipê me Ahàkà pê hÿrkwa kam hàhhuc xà caxuw hamreare — hane.

⁵⁹ Ne ihkôt Jeju te ihnō cator ata pupun ne cumã:

— Mēr ikôt mō — hajÿr. Mã cumã:

— Wa ha itÿj akôt mō, mēr ito tojnō wa ha ma amji jaxà, ne inxÿ tyc xà na hōmpune harêt, ne cormã me akôt mō — hane.

⁶⁰ Mã Jeju cumã:

— Quêt taa ty, quê ha mehtyc catêjê kwÿa me harêt. Ne ca nare, ca ha quêt ikôt tē, ne me cumã Pahpãm pê pjê cunea jō Pahhiti na harên to mō — hane.

⁶¹ Mã jÿm xÿmre nõ mehkôt Jeju wÿr cator ne cumã:

— Ÿhỹ, wa ha ma amji jaxà ne tẽ, ne inxême inxũ mã amji jarẽ, ne me akôt imõr pyrentu — hane.

⁶² Mã Jeju cumã:

— Quê ha jũm hàpên xà kam apupjê to ipipkjêr to ihcuhtacti to mõi, ne hacpỹ mãamji jahpan xà rĩt, ne amji pê to hikôt, ne ahna cupê ihkaj na. Jĩkjê na quê hajũm te Pahpãm pê Pahhiti ata mã hàpên kam ihtêm, ne cumã hàpên cahtiri cute hìcu na, quê ha nee jũm xũmreata Pahpãm mã hàpên xà caxuw impej nare — hane.

10

Jeju kôt me ipa catêjê kwỳ jàpên xà

¹ Ita jirô pê mã pê Jeju me hũmre to xetênta ne ihkôt me to ajkrut ne me capi, cuteamencràn xà caxuw. Ne cute me hũmre to ipijakrut partu neamehkujahêc par, quê mam ame pra ne krĩ cati me krĩ jacot cunea kôt, por jũ ri Jeju apu ipa prãm ata wỳr, cute amji cumam amehkujahêc.

² Ne me cumã:

— Ÿhỹ, pom me gápên xà pê Pahpãm wỳr ate me to apipkjêr xà ita pê arỳjhy intep to cuprõn xà pyràac. Ne pur catia to cati, neramã inteptu, ne cute me to cuprõn catêjê ri cormã menchrêre. Cwỳrjapê ca ha me pur catihti to hõ tekjê ata na ahwỳ, quê hipêr meamã me to cuprõn catêjê kwỳ kujate. ³ Ne wa ha me ato ampo pryre capõnyreatajê kra pyràac, ne rop cahàc jàprêhti atajê cajpuw me akujate. ⁴ Ca ha nee ame kàhà cwỳr nare, ne nee amehpore incjên xà me, ihpar kà incwỳr nare. Ne me acatyatre na krĩ wỳr me

pra, pom ite me amã krĩ to ihmpej xà atajêa wÿr. Ne nee prykôt ame gâhhuc, ne cama ame acakôc to me apa nare.

⁵ — Ne ca ha krĩ ata kam ikre nõ mã axà, ne mehcajrên, ne me cumã: “Hàpà, quê ha Pahpãm ikre ita kam me ato impejti ne, ne me acaxwãm pê me ato acarĩcti ne” hane. Quê ha jũmjê nee cumã amji caxwãm pê amji carĩcti na prãm nare na, quê ha ate mehcajrên xà ita hacpÿa ne me awÿr amji jacjê. ⁶ Ne por curi me gâhhuc xà nõ ata ri, quê ha jũmjê mã amji caxwãm pê amji carĩcti na prãm na, quê ha Pahpãm ihtÿj jũmjê itajê to mehcarĩcti ne. ⁷ Ca ha ikre ata kam me ahtwÿ, ne kaam me apà, ne kaam me ikõ, ne por cute me amã me hõ jõr atajê, ca ha atÿj me ku. Me apê me gâpên catêjê, ne me hàpêncatêjê cunea hõtpê ihtÿj me hàpên jahpan xà na me apà, ne me ikõ. Ne ikre kam me gâhhuc xà ata ca ha kam me gâhhuc tu, ne neeatÿj ihkwÿ kôt ame gapôj to me apa nare.

⁸ — Ne hãn ne krĩ atajê mã me gapôj, quê meana me amji to pøj, ne me amã ampo gõ atajê, ca ha atÿj me ku. ⁹ Ne curia krĩ kam me hà atajê, ca ha atÿj me caprà, ne krĩ kam atajê cunea mã atÿj gũjarên to hane he: “ÿhÿ, por Pahpãm pê Pahhiti te pjê to ihmpej xà ata ri, ramã hàhtêp” hane. ¹⁰ Ne ca ha jũ ri krĩ nõ kam me acato, quê jũmjê mehkrĩnte curi mehkrĩ catêjê ma ame acaca, ne nee me ana amji caxàr nare na, ca ha krĩcape wÿr me gapôj, ne me cumã gũjarên to hane he: ¹¹ “Me amã me ipar prãm nare ita kam, wa ha itÿj me ipar tète pro jacrô jÿrê, ne me acunaa mã me gõ krĩ ita jacrô capĩ. Quê ha

te meamã me ipar prãm nare cakrô, ca ha atỳj Pahhiti tepjê to ihhimpej xà ata te me awỳr cator xà ata to me amji japackrea ne” hane.

¹² — Ỡhỹ, ampeaj kam wa ha me amã awjarê, quê ha cute me acukij ne me ato ipicokjêr xàa jôamcro kam ahtwỳ, quê ha Pahpãm nee krĩ ata caprĩ nare. Ne quê ha krĩ ata jirôa pê cumã Krĩhpôc jô krĩ wej ata caprĩ — hane.

Pê Jeju krĩ krã nare atajê kên mã hàr na harê

¹³ — Pỳj me hêj xi Coraxim jô krĩ, me Tep jô krĩ ata, ca ha atỳj amji kên mã me amji jaxà. Ne wa ha me amã mam krĩ wej itajê jarê. Pê krĩ wejitajê japrỳ pê Kên jô krĩ me Teppro jô krĩ. Pê ajco cama ame Pahpãm to kên, pê Pahpãm cute ame to kên jahpan xà na, me hipej tu. Ỡhỹ, ampeaj kam wa ha me amã awjarê, quê ha mam krĩ wej atajê kam, pom curmã me akam ame hàpên xà pihho impejtiton to ipa itajê to me apê na mã, quê ha rỳ pêa mã ihkên jicu, ne quêt catyt kam, impejti na ipa, ne caxuw hihô na ipa, ne hipro na ipa, ne ihkà kên na ipa. ¹⁴ Ne mehcukij ne me to ipicokjêr xà jô amcro kam, quê ha Pahpãm mã me girôa pê Kên jô krĩ me, Teppro jô krĩ caprĩ. ¹⁵ Ne ca Capernam jô krĩ ita, ca atỳj kàj mã, côjkwa wỳr gàpir na amji cãmjĩ cakrô, quê ha Pahpãm ahpar mã akujate, nemehtyc jaxà kam amê — hane.

¹⁶ Ne Jeju ihkôt me ipa catêjê mã:

— Ne por jũmjê me akampa atajê, quê ha hanea ne me ikampa, ne por jũmjê ame acurêatajê, quê ha hanea ne ma ame icurê. Ne

por jũmjê me icurê atajê, quê ha hanea nema ame Inxũ Cati te ikujahêc ata curê — hane.

Pê mehkwy me amji jaxà

¹⁷ Mã ma ihkôt me ipa catêjê te me xetênta ne ihkôt me ipijakrut itajê me cutor, ne ma pjê cunea kôt ame ipa. Ne amcro nõa na cute me amji jacjên, ne me hakrya to me hakry, mã cute Jeju mã me amji jarên to:

— Ỹhỹ, me ijō Pahhi, wa me gaprý to pōj, mã me pahcurê xwýn carō kên kwý ihtýj me ikampa — hajýr.

¹⁸ Mã Jeju me cumã:

— Ỹhỹ, wa ite me pahcurê xwýn jōpahhiti pê Xatanaj ata pupun. Mã cōjkwa pín ihpým xà ita pê ihhêj rŭm pahhàjê cuxê pyrâac ne ihpým.

¹⁹ Me ikam gapac to impeaj ne he. Wa ite me amã icarôt catia me, ite amji jahkre pej catia jōr, na ca atýj gapacta ne cagã me, pacti kam ame gàhhuc to me apa, ne ate atýj me pahcurê xwýn pê me carôt to ihpec. Na quê ha nee jũ caxuw ampo itajê nõ me anō to kên nare. ²⁰ Nee ca me pahcurê xwýn carō kên te me apar xà pyrên ame gakry nare. Nequêt Pahpãm te mehkwy caxuw me acapi, ne amji mã cōjkwa kam hō kàhhôc kam me gaprý nōr pyrên, ca ame gakry — hane.

Ampeaj kam Jeju jakry

²¹ Mã pyt jýr xà ata kam, Pahpãm Carō Pejti kôt Jeju jakrya to hakry, mã cute harên to hajýr he:

— Inxũ, apê cōjkwa me pjê kam Pahhiti. Ne ate me cupêhahkre kêatre atajê mã ampo

pimxur atajê cunea capô, ne me cumã to apipê. Ne mehkĩnte ate me cumãhahkre pej catêjê me, cute me amji jahkre pej catêjêpê ampo itajê to apimxur. Ýhỹ Inxũ, pom ite ampo na garên par itajêa to, pê ca ramã amji toahimpej. Ne imã acaca xà ita cunea impej pit.

²² — Inxũ, ca ramã ate imã ampo cunea jôr. Ne amã pit mã ijahkre peaj to ijahkre pej, ne nee aràn xà na jũm mã ijahkre pej nare. Ne hanea ne imãpit mã gahkre peaj to gahkre pej. Na wa ha jũm mãato hahkre, quê ha hanea ne jũm ita mã gahkre pejpejti ne — hajỹr.

²³ Ne cute ihkôt me ipa catêjê mã pit mã harên, neme cumã:

— Me gakry, hamre me apej mã me apým. Por ate meampo pupun ata pyrên ca ame gakry.

²⁴ Ampeaj kam wa me amã harê, Pahpãm jarkwa to ihcakôc catêjê jàhtô, ne pjê jô pahhi catêjê jàhtô, ne te ame ampo itajêpupun prãm cacrô, quê me hõmpun nare. Ne me ca nare, ca atýj me hõmpu ne me kampa. Mã me akĩnte te ame ampo ita par prãm cacrô, nee cute mempar nare — hajỹr.

Hũmre pè me hàhkĩj na ihtehcajpar catê

²⁵ Mã amcro nõ na me cumã Mojxe xwý jô kàhhôc to hahkre catêjê nõ xãm, cute Jeju capi ne ihkên mã mên prãmte ihcukij, ne cumã:

— Ýhỹ, Pahhi, wa ha acukij, jũ mã wa ha ajte ne Pahpãm cahê na itĩr rohnýtiti mã na ipa? — hajỹr.

²⁶ Mã Jeju cumã:

— Ýhỹ, pom pê Pahpãm Mojxe xwỳ mã harẽ, pê harkwa kôt ahna ihhóc ita? Ne měr ampo ca ate hõ kàhhóc kam cahyt ne kam gapac? — hane.

²⁷ Mã hũmre ita cumã:

— Ýhỹ, wa ite cahyt, mã harẽn to: “Ca ha ate gĩ cunea me, acarôt cunea me, acaxwỳn cunea me, ate amji kam gapac xà cunea to, amã Pahpãm pê Pahhitĩ ata ihkĩn. Ne hanea ne amã amji kĩnti ita na, quẽamã me akwỳ kĩn” hajỹr — hane.

²⁸ Mã Jeju cumã:

— Ýhỹ, ca ate to hamãr, ca ha ate ampo itajê cunea ton to apa na, ca ha Pahpãm cahê na atĩr rohnýtti mã na apa — hane.

²⁹ Mã me cumã Mojxe xwỳ jŏ kàhhóc to hahkre catê ita te cute amji mã ihpahàm hi prãmte, hipêr Jeju cukij, ne cumã:

— Měr jũmjê mã me ikwỳ itajê? — hajỹr.

³⁰ Mã Jeju te cumã jũmjê pê mehwỳ atajê to hahkre to impejti prãmte, cumã hũjarẽn xà ita jarẽn, mã cumã:

— Ýhỹ, hũmre nõ ma Krĩpinkrên pĩn, Krĩcuxwati wỳriwrỳc. Mã pry cahtiri me hàhkĩj xi catêjê te me kam ihtẽm, ne amehcahhy, ne me cupê ihkà caxàr, ne ma me to mŏ. Ne curia cute me hicu mã ihtyc cahàc ne nõ.

³¹ — Mã ahna ahtũmre mã hũmre nõ ita pry ata kôt mŏ, ne por me hũmre nõ pry kôt mŏ ita pê Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê nõ. Ne cute hũmre ata pupun, mã pry kam ihcujpàt neihtyc cahàc ne nõ. Mã ajte nee cute ihtehcajparnare, ne cute pry hyr, ne pry jĩkjêa rũm tẽ ne hakren, ne ma mŏ.

32 — Mã ahna ahtũm nare, mã ihkôt me hũmre nõa cator. Ne por hapu na cator ata pê Pahpãm jũrkwa jamãr catêjê nõ. Mã ma mō necute hũmre ata pupun, mã ihtyc cahàc ne nõ. Mã cupê mam ihnō ita pyràac, ne ajte nee cute ihtehcajpar nare, necute pry hyr, ne pry jĩkjêa rũm tẽ ne hakren, ne ma mō.

33 — Mã ahna ahtũm nare, mã me hũmre nõa pry ata kôt mō, ne curi cator. Ne cupê nee Juta catêjê nõ nare mehkĩnte, ne cupê Krĩrĩtpej jō pjê catêjê jō xũmre nõ, ne ihcahkrit. Mã cutehõmpun, ne ampeaj kam cumã caprĩ.

34 Mã ahna hàhtêp, ne cute ihtehcajpar pyrentu. Necumã inxec ata cuhhõn, ne ampo cacô xyhti ata to cumãihcahhê. Ne hanea ne ampo twým to cumã ihcahhê, ne cupêhkà to cumã ihcupu, ne hõ cawrô cahàcre kam hỹr, ne ma to mō. Ne me hàhhuc xà wýr to cator, ne curia cute hamãr to apê.

35 — Ne apêa kam, cute ikre jō pahhi mã ihporehy pijakrut ata to hàmjõr, ne cute cumã: “Hamre, ca ha hamã, neahna gō pore kwý rē, wa ha hacpý ne amji jaxà, ne itýj amã amgõ” hajýr — hajýr.

36 Ne Jeju te me cumã Mojxe xwý jō kàhhôc to hahkre catê ita cukij ne cumã:

— Měr hõhõ, imã amji jarē, mencre atajênõ te mõrmõ jũm xũmre ihtyc cahàc ne nõ ita to amjikwý? — hajýr.

37 Mã cumã:

— Por cumã caprĩ ata te ri hũmre atato amji kwý — hane. Mã Jeju cumã:

— Měr hōhō, ca ha tē, ne cuxà ate amji kam gapac xà to hanea, ne amã me akwỳ kīn — hane.

Pê Jeju Martakwỳj me Marijkwỳj pupu

³⁸ Ita jirô pê mã pê ma Jeju ihkôt me ipa catêjê me pry kôt me mō, ne ma krī jacot ita mã me cator. Mã curi cahāj japry te Martakwỳj ata te hūrkwā kam me ahna amji caxàr, mã me hàhhuc. ³⁹ Mã Marta tōj japry te Marijkwỳj ita Jeju cape na hýrne jỹ, ne apu cute ampo to hahkre xà na kampa. ⁴⁰ Mã ihkīnte Marta ikre kam hàpên xàjàhtôti atajê to apu amji to ahtwỳ, ne apu ihkrihkrit, na ri Jeju na hàhtêp ne cumã:

— Xà ca nee ito amji kam gapac nare, pom wa itōj kīnte ahte ijàpên xà jàhtôti to apu apê ita? Na ca ha ijàpên xà ita caxuw imã itōj kujate, quê itehcajpa — hane.

⁴¹ Mã Jeju cumã:

— Marta, Marta, ampeaj kam caapu amji to ahtwỳa to amji to ahtwỳ, ne apu akrihkrit, ne to apu amji cahpêrkà. Ne ca atōj kīnte, gápên xà to pit mã amji kam gapac to apa. ⁴² He quêt atōj te amji mã ampo pyxit peaj catihtiatā capi ata pê ina hýr, ne cute ikam hapac. Ne jũ wỳr quê jũm cupê ihkrā kam, cute ipar xà itajê to pōj — hane.

11

Pê Jeju Pahpām mã mehcakôc to me cumã hahkre

¹ Amcro nō na Jeju apu Hũm mã ihcakôc, ne cutecumã ihcakôc jicu, mã ihkôt me ipa catêjê nō te Jeju mã:

— Pahhi, Jowãw xwỳ cuxà me imã Apãm Cati mã me icakôc to hahkre. Pê ajco ihtỳj ihkôt me ipa catêjê mã to hahkre — hajỹr.

² Mã Jeju me cumã:

— Ỡhỹ, ca ha Inxũ Cati mã me acakôc prãm, ne megũjarẽn to hane he:

“Me ijõ Inxũ, wa me icunea quêt acatihtime apejti na, me gahkre pej to prãm.

Ne wa ate pjê kam mehcunea to ahimpej na me prãm.

³ Ne ahpỹanre na, amcro cunea kam, me imã me ijõ gõ.

⁴ Ne ite me ato kên itajê, ca ha me icuxà to tojnõ ne hicu, ahnaa mã waite ramã cute me ito kên atajê to tojnõ ne me hicu.

Ne me ipytà me pahcurê xwỳn pê, quê nee me imã incaca xà kêanre to hahkre nare.

Hamre” — hane.

⁵ Ne Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã hũjarẽn xà ita jarẽn, mår quê cute Pahpãm mã mehcaôc, mã ihtỳj me kampa na me hahkre pej, ne me cumã:

— Me ita to amji kampa, ne ihkôt me hakop. Quê hame anõ mã gõ ikwỳ nõ nõ, ca ha caxwa cahtiri ahnagàhwỳr xà na hũrkwa wỳr tẽ, ne cumã: “Ikwỳ nõ, imã kwỳr krã toincrê ne agõ, wa ha amcro nõ na hacpỹa mã amã cugõ.

⁶ Curmã ihmat pĩn, iwỳr ikwỳ nõ cator, ne ipê cumã ampo jõr xà jamreare, na ca ha imã ihnõ, wa cumã cugõ” hane.

⁷ — Quê ha akwỳ nõ ita ikre caxwãm pêamã: “Quê, hamreare, nee ca ame icahpêrkàr nare,

wa ramã ite to harkwa jihê, ne ramã me ikra mea mã ame ijikwa, jũ wÿr wa to xa ne amã kwÿr krã itajê nõ gõ” hane.

⁸ — Ne ampeaj kam wa me amã awjarê, quê haate cupê hôt cahpêrkâr cupate, ihtÿj to xa ne amã ateampo cunea na prãm atajê gõ. Ne nee mã apê hõ ikwÿ nõ cwÿrjapê quê ha amã hõr nare.

⁹ — Cwÿrjapê wa me amã awjarê, ca ha ate me gâhwÿr na, ca ha atÿj me acwa, neate me hapên na, ca ha atÿj me cumã gapôj, ne ate me harkwa cahhyr na, quê ha ihtÿj me amã amji jihê mẽ.

¹⁰ — Ỹhÿ, mehcunea ame ampo na ahwÿ atajê, quê ha ihtÿj me cucwa, ne mehcunea amehapê atajê, quê ha ihtÿj me cumã hapôj, ne ame harkwa cahhy atajê mã, quê ha ihtÿj amji jihê mẽ.

¹¹ — Mër hõhõ, xà quê me anõ kra tep na ahwÿ, ca ha tep kaj na ajkĩ cumã cagã nõ gõ?

¹² Nare quê akra hĩ xêt kwÿ na ahwÿ, ca ha ajkĩ ihkaj na cumã pacti nõ to irô ne agõ? Jũ wÿr ca me anõ akra to hane. ¹³ He me apê me hũmre pit, ne Pahpãm kĩnte me akêanre cakrô, ca atÿjhõtpê me akra mã me ampo pej pit gõ. Mër hõhõ, quêha quêt Pahpãm cõjkwakam ihkrĩ ata, ihtÿj me amã, por ca Carõ Pejti name ahwÿ ata gõ — hane.

Jeju me, me pahcurê xwÿn carõ kên jõ pahhi

¹⁴ Ne amcro nõ na Jeju ame hũmre nõ përkêt ita pê me pahcurê xwÿn carõ kênto pôj. Pê ampo carõ kên nõ ata nee ajco hũmre ata cakôc na hamãr nare, na pê nee ihcakôc nare. Pê Jejucupê

cator pêê, pê ihcakôc kam ihtêm pyrentu. Mă me hàhtôti atajê te ahna me hõmpun, ne hõmpun xà ata to cute amji mă me ipikrar. ¹⁵ Ne mehkwȳ ajpên mă me harên kên to:

— Ỡhỹ, Jeju ihtỳj ame pahcurê xwỳn carō kên to pōj to ipa. He nee me Pahpām carôt to amehapōj nare. Ampo carō kên jō pahhiti japrȳ pê Perxep pêXatanaj te ri Jeju mă me caxuw carôt jōr — hane.

¹⁶ Ne cute Jeju kên mă me mẽnprāmte mehkwȳ ihtỳj hipêr mehcukij, cute me kam mare mă ampo pihho catia ton, mă mehcunea te me hõmpun, ne cormã quêt Pahpām te cumã carôt jōr na me hahkre pej prāmte. ¹⁷ Mă ramã Jeju te cute amji kam me hapac xà ata na mehõmpun, ne me cumã ihkôt harên to hajỹr he:

— Ỡhỹ, quê pjê nō kam amehkrĩ catêjê atajê me amji jakrã, ne me taa me ajpu ne ihtỳj me amji jipej. Ne quê ikre ry nō kam mehkjêjê atajê me, me amji jakrã, ne taa me ajpu, ne hanea ne ihtỳj me amji jipej. ¹⁸ Ita pyrác pej ne, quê Perxep pê Xatanaj, pê me pahcurê xwỳn atajê me mehkwȳ me, me amji jakrã, ne taa ame ajpu, ne ihtỳj me taa me amji jipej. Came pahcurê xwỳn carō kên jō pahhi te imã icarôt jōr, wa carôt kôt ampo carō kên to pōj na, ame ijarê. ¹⁹ Ne měr jũm te ri me akôt me ipacatêjê mă me carôt jōr, cute ampo carō kên to pōj xà caxuw? Xà Xatanaj te ri ajkĩ me cumã carôt jōr? He quê ha taa me amã amji jarê, ca ha me caa ate meto ihcupan xà ita na me amji jahkre pej. ²⁰ Ne ampeaj kam, wa quêt Pahpām carôat to ampo carō kên japōj

to ipa, cwÿrjapê ri ihkôat ramã me acunea te me Pahpãm pê Pahhiti himpej xàte me awÿr cator na me hahkre pej.

21 — Ýhÿ, quê ha jũm xũmre tÿjti mã hàprê xà cunea, quê ha hàprê xà atajêa to amji jamãr to impeaj to ipa, quê ha nee jũm cupê hõ tehkrêj nõ caxàr nare. 22 Nãmri quê ha me hũmre nõ te jũm xũmre ata jirôa pê ihtÿjti na, quê ha kam tẽ, neto apkjê, ne cupê hàprê xà itajê cunea pytà, ne amji mã cupê hõ tehkrêj cunea pytà, ne ma to tẽ.

23 — Ýhÿ, quê ha jũmjê te itehcajpar to prãm nare na, quê ha me cupê icuna mã hàprê catêjê. Ne quê ha jũmjê imã ampo to cuprôn nare na, quê hame cupê ito me ipicràn catêjê.

Ampo carõ kên te amji jaxàr jarên xà

24 — Quê ha jũm pê me pahcurê xwÿn carõ kên nõ te cator na, quê ha carõ kên ata ma amcràti kamapu ipa, ne apu ihkôt xà japên to ipa. Ne nee ihkôt xà nõ na cator nare, ne taa amji mã: “Wa ha ma, por hũmre jĩ pê ijũrkwa pê icator ata wÿr amji jaxà” hane. 25 Ne amji jaxà, ne ihhêj ne ikre caprÿ, ne ihcapôn pejti te hãm na hõmpu. 26 Ne mã tẽ, ne cute hirôa pê me pahcurê xwÿn carõ kên te xet atajê japrôr, ne mehcunea ikre pê hĩ ata mã me acjêj, necuria amehkrĩ. Mã hũmre mã mam ampo carõ kên xàr ata kam, cute amji cajpêr xà ata jirôa pê kam cute amji cajpêr xà, ne ihkêanre — hane.

Pahpãm jarkwa kôat ipa catêjê ri ampeaj kam me hakryti

27 Ne Jeju te itajê jarên jirô pê mã ri me cahãj nõ te me hàhtôa jipôc ri kÿj cati pêa mã, cumã harkwa to:

— Jeju ampeaj kam apej. Ne mōrmō pê ca anã kam apÿm ata ihtÿj ajco ato pijahô, ne ampeaj kam apejti ita kam apyrên hakry — hajÿr.

28 Mã Jeju cumã:

— He cute me Pahpãm jarkwa par ne me hũpar tu, ne ihkôat me ipa catêjê atajê ri, inxê jirôa pê me hakry — hane.

Pê Jeju ampo pihho catihti na me hàhwÿr catêjê mã cawpa

29 Mã me hàhtôa te Jeju pu na me cuprôn tu, mã cute me cumã ihcakôc kam ihtêm, ne me cumã:

— Ýhÿ, amcro ita kam me apê Juta catêjê, ca pjê kam ame akrĩ atajê cunea kêanre. Na ca ajte me ina gãhwÿr to me hane he: “Me imã ampo pihho catihti me ampo pejti to, wa ha me hõmpu, necormã Pahpãm te akujahêc na me gahkre pej” hane. Cakrô wa ha nee me amã ampo pihho catihti, impejti atajê nõ ton nare. Ne wa ha cama amji to irô, ne me amã Jona xwÿ jarên xà ita jarê. Ampo na? He ipê hũràac, na wa ha me amã harê.

30 — Ýhÿ, pê me cumã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê na Jona xwÿ ata ipa, nema Ninew jô krĩ catêjê wÿr tẽ. Ne curi mehkrĩ catêjê mã Pahpãm jarkwa jarê, por pê Pahpãm Jona mã harên xà atajêa na me cumã harên pa. Na quê ha me Ahàkà Jona xwÿ cuxà ita kam amehkrĩ itajê mã Pahpãm jarkwa jarê. 31-32 Ne Pahpãm

te mehcukij ne me to ipicokjêr xà jŏamcro kam, quê ha Ninew jŏ krĩkam mehkrĩ catêjê me acuna mã me hãm pyrentu, ne ame ana mehcakôc kêanre ne, ne ihtÿj me acuré mã me amê. Ampo na? Pê Ninew jŏ krĩ catêjê atajê ihtÿj me ampo kên ton jicu, pê Jona xwÿ me cumã Pahpãmjarkwa jarên xà atajê kôt, pê me hicu. Ne wa ampeaj kam me amã amji jarê. He ipê me Ahàkà, wa amcro ita kam, pjê ita kam apu ipa, ne me Ahàkà ita ri Jona xwÿ jirôa pê cati. Ne ihnŏ xwÿjê, pê Juta catêjê jŏ pahhipê Xarômãw xwÿ ita, me cupê pahhicatêjê kwÿ jirôa pê amji jahkre pej. Mã me cupê pahhi catêjê jãhtôa ne hÿrmã me cator, cute cukwa kam ame ampo jahkre pej prãmte. Ne pêcô cati jĩkjê rŭm pjê xa ata jŏ pahhikwÿj cahãj, ne ma Xarômãw wÿr tẽ, cute krã kre te amji jakre pejti to hahkre xà atajê na impar prãmte. Ne Pahpãm te mehcukij ne me to ipicokjêr xà jŏ amcro ata kam, quêha pahhikwÿj cahãj ata, ihtÿj me acuna mã ihcakôc kêanre, ne me acuré mã me amê. Ampo na? He amcro ata kam, pjêita kam, ipê me Ahàkà ihtÿj me amã ampo itajê to hahkre to ipa, ne pa wa Xarômãw xwÿ jirôa pê icati cacrô, ca nee me ipar prãm nare.

Pahte amji kam me pajapac xà pejti pê hàhcujro xà

³³ — Ne ihnŏ xwÿjê, jŭ wÿr quê jŭm hàhcujro xà nŏ pôc ne hãm xà kam hàhcujro impejti kaj na hãm, ne jŭ wÿr quê paraj krac ri hãm. Quê ha quêt hàhcujro xàata xãm xàa kam hãm, quê

ha mehcunea me acjêj atajê hàhcujro kam me irît pejti ne.

³⁴ — He me panto pê me pajĩ mã hàhcujro xàa. Quê ha me panto irît pejti, neampeaj kam me pajĩ kam me pamã me pajàhcujro hipu. Nãmri quê ha me panto te ihkêanre na, quê ha me pajĩ cunea kam awcapàtkô. Jĩkjê na ca ha ite amji kam ijapac xà pejti pupu, ne mehkôpĩ ne ihkôatme apa na, ca ha atỳj kam me gapac to me apa. Nãmri ca ha ate me hajỳr nare na, ca ha atỳj ame apa, ne me apê amji jahkre kêatre ne.

³⁵ — Cwỳrjapê ca ha ma me amji jamã, ne ma ihhêj rũm me gĩ kam me gàhcujro xà ita jamã, cõt mã ca gàhcujro xà ata to amji pê kam awcapàtkô. ³⁶ Quê ha me gĩ cunea kam hàhcujro xà ita te me ato hipu na, quê ha nee me gĩ kamawcapàtkô nare, ne me gĩ cunea kam hàhcujro ita ihpràti ne. Ne ihhêj ne me acaxwãm pê hàhcujro xà nõ xa ne ahcujro — hane.

Pê Jeju Parixêw catêjê nõ jũrkwa kam apà

³⁷ Mã Jeju te ihcakôc jicu, mã Parixêw catêjê nõ te hũrkwa ri hàpàn prãmte hator. Mã ma Jeju ihkôt mō, ne hō pyxwỳr xà na hỳr. ³⁸ Pê nee Jeju Parixêw catêjê te me amji ton xà ata kôt, hũhkra cuhhõn nare. Mã Parixêw catêjê nõ itate, cute nee hàpàn xà wỳrhũhkra cuhhõn nare ita na hõmpun, ne to amji mã ipikrar.

³⁹ Mã Jeju te me cumã:

— Ýhỳ, me apê Parixêw catêjê, ca nee ampo caxwãm pê me to amji japackre nare, ne pō rũm

pit mã me to amji japackre. Ca pŏ rŭm me gŏ cuhkŏnme, me gŏ incrat catut cuhhŏn to pit mã meamji japackre. Ne me caa, pŏ rŭm pit mã me ate me gâhcukrêj cuhhŏn ata kŭnte, meacaxwãm pê me akên te me ato hipu tu. Cakrô ca ajte nee me acaxwãm pê ate amji kam me gapac xà kên itajê to me amji japackre nare.

⁴⁰ — Ne ampeaj kam ca ame ato kam waj, ne pom Pahpãm te pŏ rŭm aton ita te ri hajÿar ne acaxwãm pê aton. ⁴¹ Ne gapacta ne me gŏ incrat caquêc cuhhŏn to megapac kêt, me akŏm xà me. Ne impejti ita ri quêt me amã impej he, ca ha me gŏ incratkam ampo itajê me, me akŏm xà kam ampo itajê, ca ha me cupê hamreare atajê mã me agŏ. Ca ha ate mecupê hamreare atajê caprĩ na, quê ha pŏ rŭm ampo itajê cunea me amã ihtetetti ne.

⁴² — Pÿj me hêj xi Parixêw catêjê kwÿ! Ca ha atÿj me akên mã me axà ne me gamre! He pê ihtÿj Pahpãm me amã ampo cati me ampo kryjre ton na awjahkre. Na ca gŏtpêPahpãm mã, por ca ihcunea to me ajpa atajê jĭkjê kryjre ne me agŏ. Pom ca pârhyre me, ampo kwÿ na kyre pê hĩ jàhwÿr atajê pyxit ne hãn ne me cumã agŏ, ne icahhur to me gŏ tekjê na ri Pahpãm mã impej. Cakrô, ca nee me akwÿto impej nare, ata pê me amã Pahpãm kŭn nare. Na ri Pahpãm mã, me ate amji kam me gapac xà itajê na me akam, cupê ihkaj na. Ampo na? He cumã ampo ita catia to cati, ihkryjre itajê jirôa pê. Na ri cumã me ate ajwar me ton na, me ato prãm.

⁴³ — Pÿj me hêj xi Parixêw catêjê kwÿ! He ca gŏtpê me hŭjamãr catêjê catia krĩ xà ata kam me

cahê na me akrĩ prãm, ate me cuprôn xà kam. Ne ca gôtpê krĩ cape na cute me apejti na me garên na me to prãm.

⁴⁴ — Pỳj me hêj xi! He me apê mehtyc kre kam me hikwa, mã nee me hõmpun ne me hahkre pej nare kam, incwýrpê me pra atajê pyràac. Ne ihhêj ne pō rûmme apejti, ne me acaxwãam pê ate amji kam me gapac xà kên pit apu hikwa — hajÿr.

⁴⁵ Mã me cumã Mojxe xwỳ jō kàhhôc to hahkre catêjê nō hanea ne curijÿ, ne cute Jeju jũjarên xà ita kam hapac, ne cumã:

— Pỳhàpà, Pahhi, ca acakôc xà ita to ate acakôc nehanea ne me ixûn — hajÿr.

⁴⁶ Mã Jeju cumã:

— Pỳj me hêj xi me apê me cumã Mojxe xwỳ jō kàhhôc to hahkre catêjê! Ca hân ne mehcunea mã harên to hajÿr to me apa ne me cumã: “ÿhÿ, ca ha atỳj Pahpãm jarkwa cunea kôt me apa. Nãmri ca ha nee ihcunea na, catyt kamihkôt me apa nare, quê ha ihtỳj Pahpãm me ato kèanre ne” hane. Me gũjarên xà itajê ihtỳaj to ihtỳj, ne cupê ihhêj rûm ate me kam me hõ kàhà pytĩapyxwỳr. Jũ wỳr quê jũm awcanã, quê jũm hũcanãr nare. Ne por ca ihhêj ne nee me to ipa xà caxuw gũhkrahhi pyxit to mehtehcajpar prãm nare ata pê nee ate Pahpãm jarkwa na mehtehcajpar, mã catyt kamihkôt me ipa xà nare.

⁴⁷ — Pỳj me hêj xi! He ca ha atỳj me akên mã me apỳm! Ne ca gôtpê Pahpãm jarkwa to mehcaôc catêjê tyc atajê jarêt xà caxuw me cumã kre pejti to. ⁴⁸ He ca atỳj me aquêtjê japua

na ita to me hajÿr to me apa, ahnaa mã pê me aquêtjê meacumam ajco me Pahpãm jarkwa to mehcahôc catêjê cura he. Pê taa mehcura, pê ca me caa ajco me harêt.

⁴⁹ — Cwÿrjapê pê Pahpãm, cute amji jahkre pejti te hajÿr romã mã, ramã harkwa to: “Wa ha me cumã me ijarkwa to mehcahôc catêjê me, me imã membrar catêjê kujate. Quê ha me jÿm cura, ne ame jÿm to kên” hane. ⁵⁰ Hajÿr cwÿrjapê quê ha amcro ita kam, cute harkwa to mehcahôc catêjê curan jahpan xà na, ame ipa itajê cunea to hanea, ne ame to kêanre ne. ⁵¹ Pê mam pjê intuw kam me Aper xwÿ cura, ne caxuaw ajpên me amji curan na me cupy, ne ajpên me amji curan to me mõi. Ne Pahpãm to amji kam me hapac xàjÿrkwa kam, cute me amji curan jicu xà to me Xacarij xwÿ curan. He ampeaj kam wa me amã awjarê. Na quê ha Pahpãm, cute mehcuran jahpan xà na, pom ita kam mehtiar ame ipa itajê to apu ihkêanre ne.

⁵² — Pÿj me hêj xi me apê me cumã Mojxe xwÿ jŏ kàhhôc to hahkre catêjê! Ca ha meakên mã me apÿm! Ampo na? Ca nee me Pahpãm jarkwa jahkre pej prãm nare, ne nee me amã jÿmjê te hahkre pej na me to prãm nare. Na ri ihhêj rÿm me apê cute me ikre jihê rên xà incwÿr, ne ma amentê, mã nee me to incjêj nare, ne nee jÿm mã me hÿr, mã cute to hihê mên, ne hàr na me amã to prãm nare — hane.

⁵³ Ne ma Jeju me cupê mõi, mã Parixêw catêjê me, me cumã Mojxe xwÿ jŏ kàhhôc to hahkre catêjê me, cama ame cumãn to mehcyt to amencrôn to me ipa. Ne mencryac kam ampo

jàhtôa na mehcukij. ⁵⁴ Ne tee Jeju jarkwa nõ to me to ipipkjêr, ne cute mehpro prãmte ame to hahkre.

12

Mehkrã kên cacaxà

¹ Ne pê me hàhtôa ne me cuprõ, ne me hàhtô kam, ihtÿj ajco amji kam mehcuhhê. Mã Jeju te ihkôtme ipa catêjê mã mam harên, ne me cumã:

— Co he, ma amji na me Parixêw catêjê to me guphêa ne, nãmri ihhêj ne ampeaj kam põ rûm mempej, ne me caxwãm pê mehkêanre. Ne amehhêj xia jarên to me ipa, neme cupê pàrhyre xÿ pahtÿjti to me hõ cunea to hÿ ita pyrãac. ² Ne hanea ne ihtÿj ampo cunea to me ipimxur to ipa. Quê ha amcro nõ na cute ampo to me ipimxur itajê cunea pro mẽ, ne ampo cunea pupu. ³ Ýhÿ, ca ate awcapàtkô kam me ampo cunea jarên atajê, quê ha ihtÿj amcroa kam me kampa. Ne ca ate ikre caxwÿn kam ampo cunea to me apimxur, neahna me to hihê ne caxwãm pê me harên atajê, quê ha ihtÿj cà pê mehcunea me harê, ne me kampa.

Cu ha amji mã me Pahpãm pit cupa

⁴ — Me ijõ ikwÿ nõ, ampeaj kam wa ha me amã awjarê, nee ame, por me gĩ pit cura atajê cupa nare. He quê ha nee hipêr me ato kên nare. ⁵ Ne Pahpãm ca ha quêt amji mã mehÿpa. Pahpãm quê ha ihtÿj quêt jÿm jĩcura, ne cormã hipêr apu to kên, ne mã ihkãkãnti kam cuhy kam cumẽ. Cwÿrjapê wa ha hipêr me amã harê, na ca ha quêt amji mã me Pahpãm pit cupa.

6 — Ỡhỹ, por hãn ne cuwênre te xĩc toihpore pijakrut peaj na me hãhpan cakrô, quê ha neePahpãm cuwênre ata nõ to hapac kêt nare. 7 Ne hanea ne Pahpãm te ahpỹanre na me akĩ cunea cahyt par. Ne me caa ri cuwênre jãhtôti itajê jirôa pême acati. Cwỳrjapê ca ha nee amji mã ampo cupa nare.

Cu ha Jeju na amji jarẽ

8 — Ỡhỹ, he ampeaj kam wa me amã awjarẽ, quê ha jũm me akam mare mã cute ijahkre pej na amjijarẽn na, quê ha me Ahàkà hanea ne cõjkwa kam Pahpãmjarkwa to imprar catêjê kam mare mã, cute jũm ata jahkre pej na amji jarẽ. 9 Ne por quê ha me kam mare mã, ma ame icaca atajê, quê ha me Ahàkà hanea ne cõjkwa kam Pahpãm jarkwa to imprar catêjê kam mare mã, ma apu jũm ata caca.

10 — Ỡhỹ, he quê ha jũmjê ipê me Ahàkà na ihcakôc kên na, quê ha Pahpãm ihtỳj ihkên ata to tojnõ ne hicu. Nãmri quê ha jũmjête Pahpãm Carõ Pejti na ihcakôc kên na, quê ha nee Pahpãm ihkên ata to tojnõ ne hicu nare.

11 — Ne quê ha amcro nõ na me acukij xà caxuw, cute mecuprõn xà jũrkwa wỳr me gaprô. Ne cuteme akên mã me amẽn prãmte, pahhi catêjê me, mecupê pahhiti catêjê cuna mã me apyxwỳ, ne me acukij. Ne amcro ata na, ca ha nee ame akrihkrit nare, ne nee amji caxwãm pê me amji mã: “Jũ mã wa ha ajte amji jarẽn to, ne pahhi catêjê itajê pê amji pytà?” hajỳr nare. 12 He Pahpãm Carõ Pejti quê ha amcro ata

kam, me amã me ate me amji jarĕn xà to hahkre, cwÿrjapê ca ha nee ame akrihkrit nare — hane.

Hakràjti krã cunĭ jarĕn xà

¹³ Mã me hàhtôa jipôc ri hũmre nŏ xãm, ne Jejumã ihcakôc ne cumã:

— Ỹhỹ, Pahhi! Ca ha itŏ mã garkwa ta, quê imã hũmxwÿ jàhcukrêj to ajcapô — hane.

¹⁴ Mã Jeju cumã:

— Pÿhàpà, xà ajkĭ jũm te me amã ampo to ipicràn catê na ixãm? Hãpà. Nee ipê ampo to ipicràn xà caxuw me acukij catê nare — hane.

¹⁵ Ne me hàhtôti atajê japackre, ne me cumã:

— Krãa, me ikampa! Ca ha nee ame hàhcukrêj to me acukrêj to prãm to me apa nare. Gapacta ne ampo to amji mã me cuprŏ, ne nee me acukrêj itajê to pit mã ame amji japackre nare. He ampeaj kam ri me pahcukrêj itajê pê nee pahte amjikam me pajapac xà to ihhimpej catê nare.

¹⁶ — Ỹhỹ, wa ha me amã jũm jakràjti nŏ jarĕ, ca ha me hahkre pej, ite me amã harĕn xà ita kôt.

— Ỹhỹ, hakràj cati ita mã hŏ pur catia, ne hŏ pur ita kam cumã ampo jàhtôa to hàhtô. ¹⁷ Mã cute pur kam ampo itajê cunea pupun, ne to amji kam hapac pyrentu, ne amji mã: “Pÿhàpà, ampeaj kam ipurkam ampo jàhtô, ne ipêcaxuw nŏr xà cati nare ita kam, jũ mã wa ha ajte to?”

¹⁸ “Ỹhỹ, wa ha to hane he. Wa ha nŏr xà incrire ita hu, ne amji mã nŏrxà catia nŏ xãm, ne curia wa ha ijŏ cunea jaxwÿ. ¹⁹ Ne wa ha amji mã, ‘Hamre, ramã imãijŏa to ijŏ, ne ijakràj catia, na wa ha nee hipêr pur nŏ xir, ne kam ijàpênnare.

Ita caxuw wa ha caku jàhtôa kam cama ikrĩ ne cuku, ne apu to ikõm to ipa, ne ijakry ita na apu ipa' " hane.

²⁰ — Mã cõjkwa kam Pahpãm jÿ, ne cute amji kam hapac xà ita na hõmpu, ne cutehakràj cati ita mã: "Ate amji jahkre kêatre. Pê wa amã acaca xà gõ, ne ita kam ca ha caxwari ty, ne hacpÿa mã imã agõ. Quê ha jũmjê amji mã gõ jàhtôti ita to me ahtwÿ" hajÿr. Hõhõ, Inxũ te hakràj cati ata mã harkwa to hajÿr.

²¹ — He Pahpãm to ate amji kam me gapac to me apa xà ata pê ihhêj rũm cõjkwakam ate amji mã me gâhcukrêj pejti to me cuprõn. Kĩn pej ne, ca ajte pjê ita kam megâhcukrêj me, me gõ to pit mã me amji kam me gapac to meapa, ne nee hĩkjê na, hõtpê Pahpãm to me amji kam me gapac nare na, ca ha me apê hakràj cati atapyràac, ne me amji to acto — hane.

Cu ha pahÿj Pahpãm to amji mã me pahhim-pej to prãm

²² Ne Jeju te ihkõt me ipa catêjê mã, cute ampo kên na ame amji to hàptõ to me ipa nare xà jarên, ne me cumã:

— Cwÿrjapê wa ijõtpê me amã harê, ca ha nee me gõ me, me gâpàn me, me akà to pit mã me amjito gâptõ to me apa nare. ²³ He me pajĩ ri me pahkà jirôa pê cati, ne pahte amji kam me pajapac xà ri me pajõ jirôa pêcati, na ca ha itajê to pit mã me amji kam me gapac to me apa jicu.

²⁴ — Ca me wakê pupu, mã nee amji mã pur ton nare, nenee kam hàhkre nare, ne nee amji mã to cuprõn nare, ne nee caxuw amji mã hõ

nŏr xà pyxwÿrnare. Cakrô mã Pahpãm hŏtpê me cumã harte. Ne měr hŏhŏ, Pahpãm mã wakê itajê jirôa pê me acati. Cwÿrjapê quê ha ate ampo itajê cunea na, amji to me gâhhuc xà nare kam, quê ha me gamã. ²⁵ Xà ca ha me atyc nare na, amji to me gâhhucxà ata to, ajkĩ atÿj amji mã me atĩr jŏ caku to ajcamẽ? Hamreare, ca ha nee amji mã me to apicamẽn nare. ²⁶ Měr hŏhŏ, he ca ramã nee ampo to ate amji kam me gapac xà atajê to, amji mã me apicamẽn nare ita kam, ampo caxuw mã ca cormã ampo kryjre na me amji to me gâhhuc to me apa?

²⁷ — He pĩrã te hajÿar he. Nee hâpên nare, ne nee amji mã ihkà ton nare cakrô, mã ihtÿj ajcamẽ ne impejti. Ÿhÿ, ampeaj kam wa me amã awjarê, por pê pahhi xwÿ pê Xarômãw jakràj jàmkrã catia ata, pê te ihkà impejticakrô, pê pĩrã kà ata Xarômãw kà jirôa pê impej. ²⁸ Ne Pahpãm ri, pom ahkêt amcro kam ihcuhê neajcamẽ atajê mã ihkà to. Mã hãn ne ahna apẽ mã cuhy to capa. Měr hŏhŏ, quê ha Pahpãmihtÿj me amã me akà to. He ca ihhêj ne cormã kyre pê Pahpãm to amji mã me ahimpej, mã Pahpãm ihtÿj me gamãr to prãm.

²⁹ — Cwÿrjapê ca nee ame akrihkrit nare, ne nee ate me ampo kur xà me, me akŏm xà to pit mã na, ame amji to hàptŏ nare. ³⁰ Por pjê kam krĩxàre mehkrĩ, Pahpãm to amji kam hapac nare atajê ri me hŏ me, mehkà to pit mã ame amji kam hapac to me ipa. Ne me Apãm Cati mã, ate ampo na me prãm atajê na me gahkre pej. ³¹ Ca ha mam cati mã Pahpãm pê pjê cunea jŏ Pahhiti

to amji kam gapac to me apa, ne harkwa kôt ame apa, jahpan xà na, quê ha Pahpãm cormãhipêr me amã ampo cunea na, ate me prãm atajê gō.

Cu ha cōjkwa kam me papê pahhi catêjê

³² — Ýhỹ, te me acrêre cakrô, ca nee ame hũpa nare. He Pahpãm te amji cahê na, me apê pahhi na me apyxwýr to amji kam hapac. ³³ Gapacta ne me acukrêj to ihpore na meahpa, ne ihpore ata, ca ha gapacta neme cupê hamreare atajê mã me agō. Ca ha ate me ita to hajỹr na, ca ha cōjkwa kamamji mã ampo jàhtôa ne me to acukrêj. Ne ihporeincjên xà itajê, quê ha cōjkwa kam me gō pore me amã to hipu tu rohnýtti mã. Wýr quê curi me hàhkĩ xi nõ apê ihnõ to ahkĩ, ne nee quê ha krir nõ curi apêampo pejti ihkrêr nare. ³⁴ Ne cōjkwa kam ca quêt me acukrêj pejtiitajê to me amji kam gapac to me apa.

Me hàpên catêjê me hàpên xà to mento juphé jarên xà

³⁵⁻³⁶ — He me apê ihhêj rũm me gō pahhi jikwa tuw mã me gápên catêjê pyràac. Ne ate hahkà na hõ amji kĩn ata to me gàhcuprõn, ne me amji cũmpej, ne me hikaj na cute me amên. Cwýrjapê ca ha me amji cũmpeaj ne. Ne me atuna hê xà to me akat kà juwahi, ne megàhcujro xà nõ mã me haxà, ne mehpôc. Quê ha cato ne ikre jarkwa cahhy, ca ha me cumã hihê mên pyrentu. ³⁷ Ca ha me apê cumã me gápên catêjê me hikaj, ne nee ame gõt pej nare, ne quêt me arĩat ame apa, ne ampo cunea caxuw ame apa, cwýrjapê ca ha quêt me apej mãme apým. Na quê ha me gō

pahhia, amji tu na, ihtu na hê xà to ihtỳj, ne me apê me cumã hàpên catêjê atajê mã hàpàn xà na me akrĩ na awjahkre, ca ha me akrĩ, quê ha taa me amã me garte. ³⁸ Quê ha te awcahti xà wỳr awcapàtkô picapôn kam, me gõ pahhi me awỳr cator cakrô, me arĩat wỳr cato, ca ha me apej mã me apỳm. Ca ha to hane, ne me apê me gõ pahhi jikwa tuw ata mã me gápên catêjê impejti pyràac.

³⁹ — Ỡhỹ, quê ha ikre jō pahhi nō, me hàhkĩj xi catêjê cator xà na me hahkre pej na, quê ha neeikre mã jũm xàr, ne jũm te cupê ampo pyr na hamãr nare. ⁴⁰ Ne me ca xwỳjê, ca ha me arĩat ame apa. Co he, quê ha me Ahàkà cati ate me hikaj xàjahkre pej nare ata kam, ihprôt pê me awỳrcato. Hōhō, ata to ca ma me amji japackrea ne — hajỳr.

Hàpên catê impej me ihkên jarēn xà

⁴¹ Mã Petrô Jeju cukij, ne cumã:

— Ijō pahhi, pom ca ame imã ampo jarē ita, xà me imã pit mã, nare, xà ajkĩ mehcunea mã? — hane.

⁴² Mã nee Jeju te cumã jũ măn nare, ne cama cumã:

— Ỡhỹ, wa ha amã ikre jamãr catê nō jarē. Por quê ha hō pahhi ikre jamãr na cumẽ ata, quê hacatyt kam, ahpyanre na mehkwy mã me hō jōr to ipa. ⁴³ Quê ha cute hō pahhi cator xàakam, catyt kam cumã hàpên tohajỳr na, quê ha impej mã ihpỳm. ⁴⁴ Ỡhỹ, quê ha hō pahhi ihtỳj cumã hàpên catê ita te ikre me, pjê me, ampo cunea

jamār catê na hãm. Quê ha ihtÿj hũpar pyrentu, ne me hâpên catêjê to kênre nare.

⁴⁵ — Nãmri quê ha cute hũpar nare, ne me hâpên catêjê to impejti nare na, quê ha ihkên mã axà. Quê ha ikre jamār catê ata amji mã: “Pÿhàpà, ijō pahhi cator xà ita jũwryato hũwry, ne ramã cator xà jirô pê ihpÿm, cwÿrjapê wa ha ipyxit peaj ne amji to pit mãamji kampa” hane. Ne cute hâpân ne ihkôm kam ihtêm, ne ipipân kam ihtêm, ne hō pahhi mã hâpên catêjêkwÿ xũmre me, me cahãj cahhyr kam ihtêm na, quê ha ihkên mã axà. ⁴⁶ Ampo na? Quê ha nee jũ caxuw hō pahhi te hÿrmã cator xà jō amcro jahkre pej, ne nee hikaj nareata kam, quê ha amji jaxà ne cato, quê ha mehpro mẽ. Quê ha ihkên ton jahpan xà na ihcura, ne cute me Pahpãm par nare atajê cuhê xà kam cumê.

⁴⁷⁻⁴⁸ — Ÿhÿ, quê ha me hâpên catêjê nō mã hō pahhi jarkwa jahkre pej nare, ne cupê hahkre kêt kamnee cute amji cùmpej nare, ne apu hâpên to kêanre ata jahpan xà na, quê hahō pahhi nee ihcahhyr to ihtÿj nare, ne kyre pê ihcahhy. Nãmri quê ha me hâpên catêjê nō te hōpahhi jarkwa jahkre pej cakrô, nee amji cùmpej nare, ne nee hâpên xà to impej nare, quê ha hō pahhi hahpan xà na, ihcahhyr to catia. Ne quê ha jũm, jũm jũhkra kam, ampo catia ne cupy, quê ha hahpan xà na hacpÿ ne ampo catia ne ahna ahwÿ. Ne quê ha jũm ampo crire ne cupy ne hahpan xà na hacpÿ mã incire ne cugō. Jìkjê na mã Pahpãm me ato hanea.

Quê ha Jezu cwÿrjapê ame amji to ajcokjê

49 — Ÿhÿ, ite pjê ita to cuhôn prãmte wa hÿrmã icator. Ne ramã ihpôc to mŏr na ri imã to prãm.

50 Wa ha cormã amji pupun xà kêanre to amji pupun to hanea, pom quê, cô kam cute me amji cumrâr xà ita na, wa ha ite amji pupun xà kêanre ita kam amji cumrã. Ne imã amji kÿn nŏti ita kam ahnaa ikên na amji pupun to ihhi.

51 — Mŏrmŏ ca atÿj amji mã me ito, ite me amã meacarÿcti jŏr, ca nee ame apijapu nare prãmte, mŏrmŏ wa me awÿr icator na, ca me ito amji kampa. Hamreare, wa nee ita caxuw me awÿr icator nare. He wa ita kaj na, ite me atoipicokjêr xà caxuw wa quêt icator. 52 Ÿhÿ, ita caxuw quê ha icwÿrjapê ikre kam cute me xÿc atajê ame ajcokjê, quê ha menchrê itajê me ipijakrut atajê kam mencryc kam ame ipa. 53 Ne quê ha me hÿmjê xwÿjê mehkra xÿmre kam incryac kam ame ipa. Quê ha mehkra xwÿjê mehÿmjê kam mencryac kam ame ipa, ne mehkra cahãj atajê, quê ha menxyrxwÿ kam mencryac kam hanea ne ame ipa. Quê ha me hÿprequêj hanea ne me wÿjxwÿ kam mencryac kam ame ipa. Quê ha me wÿjxwÿ hanea ne me hÿprequêj kam mencryac kam ame ipa.

Amcro cajpêr jarên xà

54 — Ÿhÿ, ca ha ita ri Juta catêjê jŏ pjê kam pytcjêj xà rÿm me ahcacrã nŏ pupu, quê ha hàpir to mŏ, ca ha me amji mã harên to hane he: “Quê ha tawrÿ” hane. Quê ha ihtÿj wrÿ. 55 Ne ca ha hanea ne me crôtre jŏ kôc cajpê, ne amji mã me harên to: “Quê ha ita kam ampeaj kam me pahcacro” hane. Quê ha ihtÿj me pahcacro.

⁵⁶ Měr hōhō, pom ihtỳj me amã ampo itajê cunea jahkre pej, ne me amã pjê me, cōjkwa jarěn jahkre pej ita. Ne měr ampo na mã me apê amcro ita kam, ite ampo to ijàpên xàitajê jahkre kêatre? He ca cama ame ahêaj to ame ahêj!

Cu ha me pahcurê xwỳn to impejti ne

⁵⁷ — Ne měr ampo na mã ca catyt kam me apa na me apê amji jahkre kêatre? ⁵⁸ Ýhỹ, quê ha jũ caxuw acurê xwỳn nō apro mên prãmte mehcukij xà wỳr gaprôr prãm, ne gaprô. Ne pry kôt cormã ato mōr kwỳa kam, ca ha cume ajpênpar peaj ne, ne me acator xàa kam me amji to impej. Nãmri ca ha ate me ita to hajỹrnare, ne nee me amji to impej nare na, quê ha acurê xwỳnnō ita, mehcukij catê mã agō, quê ha mehcukij catê ma krãhtare mã agō, quê ha makrãhtare me hacjên xà mã gaxà. ⁵⁹ He wa ampeaj kam me amã awjarê, ca ha me hacjên xà kam akrĩ ita kam ahnaa, por ate acurê xwỳn to new ata to gàmjōr par nare kam, quê nee me acator nare — hane.

13

Cu ha me pahkên ton jicu nare, ne me ty

¹ Ne amcro ata na jũmjê atajê te Jeju mã Hĩpôjajo catêjê curan xà jarěn, ne me cumã:

— He ma Hĩpôjajo catêjê kwỳ Krĩpinkrênwỳr me mō, cute me ampocuran, ne Pahpãm mã me hōr prãmte. Ne cormã Pahpãm mã me ampo jōr prãam kam, mã pahhi Pirat te me hipej na harkwa hyr. Mã cute me hipej — hajỹr. ² Mã Jeju me cumã:

— Ýhỹ, Hīpôjajo catêjê itajê tyc xà kêanre, ne mŏrmŏ ca me amji mã me to: “Cute mehkwy jirôa pêmekhên ton, cwýrjapê ri cute me amji pupun xà kêanreita to ame amji pupun, ne amehtyc” hane. ³ Hamreare, he nee mehkwy jirôa pê mehkra kên nare. Ampeaj kam wa me amã awjarẽ, ca ha me caa me acunea te me akên ton jicu nare na, ca ha atýj me cuxà ame ty.

⁴ — Ne por Krīpinkrên cahê na cute me tejôjtône mehkri atajê kam kente ikre kàhti ata pým, ne cute me hipej atajê, mŏrmŏ ca amji mã me to: “Krīpinkrên kam mehkwy mehkri atajê jirôa pê cute mekhên ton, cwýrjapê ri cute me amji pupun xà kêanre ita to ame amji pupun neamehtyc” hane. ⁵ Hamreare, he nee mehkwy jirôa pê mehkra kên nare. Ampeaj kam wa me amã awjarẽ, ca ha me caa me acunea te me akên ton jicu nare na, ca haatýj me cuxà amehtyc xà ita to ame ty — hane.

Pĩxô pàr na hô nare jarên xà

⁶ Ne hipêr cute me cumã me hũjarên xà nõ jarên, cute ame hahkre pej prãnte, ne me cumã:

— Ýhỹ, pê jũm xũmre nõ mã hŏ pur kam pĩxô pàrramã hô xàa kam, ne nee cormã hô nare. Pê ajco hô japê, tee hŏmpu, ne nee ihnŏ na hŏmpun nare. ⁷ Ne cute pur jamãr catê mã: “Hŏmpu he, ramã pĩxô pàr ita na cakucrê, wa tee apu hô japê, ne nee rý ite hô nõ pupunnare. Ne hamre, gapacta ne pĩxô pàr ita jakep pyrentu. Cama ihcuhhê ne pjê pytà, ne nee hô nare” hane.

⁸ — Mã hamãr catê cumã: “Ijŏ pahhi, ca nee ite hakepna imã gãjahkre nare caku ita kam, wa

ha xa ipu na hahkwỳ, ne kam ampo jĩn to hipu.
 9 Quê ha ajpên caku mō ita kam, cute hô na, quê ha ahna impej, nare, quê ha cute hô nare na, ca ha gapacta ne cormã hakep na imē, wa ha itỳj hakep” hane. Necute to hajỹr. Jĩkjê na mã Pahpãm me ato hanea, ne ihtỳj cormã me ato hamre xà to ipinhuc to mō — hane.

Pê mehkôt xà jō amcro kam Jeju cahāj caprã

10 Ne mehkôt xà jō amcro nō na Jeju ame cumãampo to hahkre, Juta catêjê te cuprôn xà jũrkwa kam. 11 Mã curi me cahāj nō kam me pahcurê xwỳn carō kên, ne cute apu to kêanre, mã ihkô cajôc ne cumã hà, ne jũ wỳr quê capô. Ne pêramã ihkô ita capô nare na ahna caku te tejôjtô. 12 Mã Jeju te hõmpun ne cumã hàkjêr, ne cumã:

— Ỡhỹ, cahāj ita, ramã acaprãr — hajỹr.

13 Ne cute ahna hũ xir, mã ihkô capô pyrentu, mã cahāj ita te amji jahpan xà na, cõjkwa kam Pahpãm mã impejti jarên to mō, ne cumã:

— Ỡhỹ, me ijō Inxũ Cati, ampeaj kam apej ne acati, ne ate icaprãr pyrên ijakry! — hajỹr.

14 Mã cuprôn xà jō pahhi apu, Jejute mehkôt xà jō amcro kam jũm caprãr ata na, apu kam incryac to incryc, cwỳrjapê ri mehkwy mã:

— Pỳhàpà, pom me pajàpên xà caxuw amcro te xêj ita? Měr hõhõ, amcro te xêj itajê kam, ca ajpên me ate me amji caprãr prãm catêjê me apa, ne nee mepahkôt xà jō amcro kam ajpên me amji caprãr prãmte me apa nare — hane.

15 Mã Jeju me cumã:

— Me apê me cumã mehhêj xi catêjê, me ahêj xi hyre nare. Pom ca me acunea mepahkôt xà jŏ amcro ita kam atýj me gŏ pryti me, cawrôcahàcre mã me hê pô, ne me to apa, mã ikŏ ita? Nŏ na mã ca ame hane? ¹⁶ Měr hŏhŏ, me cahâj ita pupu he, taa xwýjê pê me panquêtti Aprâw xwýtâmxwý tàm xwý nŏ. Pê Xatanaj pê me pahcurê xwýn carŏ kên ihpro ne huwapre, ne ramã huwapre ita na ahna caku te tejôjtô. Xà wa ha ajkĩ mepahkôt xà jŏ amcro kam nee cumã hê pôn, ne caprâr nare? — hane.

¹⁷ Mã Jeju jarkwa ata kam Jeju curê xwýn itajê amehpahàm. Mã me hàhtôti atajê Jeju te ampo pejti ton ata pyrên quêt ame hakry.

Ampo hy kryjre jarên xà

¹⁸ Mã Jeju me cumã:

— Wa ha me amã Pahpãm pê Pahhiti te pjê to ihhimpejxà ata to hahkre, ca ha me hahkre pej. He ihhimpej xà ita pê ampo hy pyrâac. ¹⁹ Ýhỹ, cupê ampo hy kryjre pyrâac. Mã hũmre nŏ te ipyr, ne hŏ pur kam ihkre. Mã ampo hy kryjre ita hiprâj ne ihkà, ne ipâr pê pĩcatia pâr. Mã pryre jara ihtýj ihpa atajê kam amji mã hahê to. Hŏhŏ, ita naquê ha Pahpãm te pjê to ihhimpej xà ata.

²⁰⁻²¹ — Ne hanea ne cupê cuhy incirire ata pyrâac. Quê hacuhy incirire ata to me ahkêt mã haxà, quê ha ahna ahtũm nare, quê ha ihtýj ahkêt apu ihpôc to ipa. Ita na mã Pahpãm himpej xà te hajýr, ne mam cupê ampo kryjre pyrâc, ne ma ihtýj cati to ipa — hane.

Harkwa jatàtre jarên xà

²² Pê ma Jeju Krĩpinkrên wÿr mŏ, ne ajco krĩ atajê cunea kŏt me cumã ampo to hahkre to ipa.

²³ Pê jũm ata Jeju cukij ne cumã:

— Ýhÿ, Pahhi, xà mehkên catia ata pê cute me amji pytàr xà atajê incrêre? — hane.

²⁴ Mã Jeju cumã:

— Ýhÿ, cŏjkwa kam Pahpãm wÿr harkwa ata jatàtre. Ca ha ate amji mã ame acarôt na, ca ha atÿj harkwa ata na ame acjêj. Wa ampeaj kam me amã awjarê, he me hàhtôane tee ame hàr to prãm, ne jũ wÿr quê me axà.

²⁵ — Quê ha ikre jŏ pahhi ikre jarkwa na ahtwÿ ne xa, ne to harkwa jihê. Ca ha pŏ pê ame apa, ne tee cumã me harkwa cahhy, ne tee me cumã amji jarên to: “Pahhi, me imã hihê mē, wa me axà” hane. Quê ha me amã: “Jũmjê mã ca me? Ca jũmjê itajê ame apa, ipê me gahkre kêatre” hane.

²⁶ — Ca ha me cumã: “Por pê wa ramã me acahê na me apà, ne ame ikŏ ata? Por pê ca ramã me ijŏ krĩa kam ampo to me imã hahkre ata?” hane.

²⁷ — Quê ha hipêr me amã: “Ipê me gahkre kêatre. Wa ite rÿ jũ caxuw jũmjê itajê me apupun nare. Ne me acuto, ate ame ampo to kêanre atajê!” hane.

²⁸ — Ca ha me Pahpãm te pjê to ihhimpej xà atakam, me Aprãw xwÿ me, Íxac xwÿ me, Jaco xwÿ me, pê mam Pahpãm jarkwa to mehcaôc catêjê atajê cunea pê me panquêtjê na me hŏmpu. Ne mehkĩnte pŏ pê ca ha ameacwÿr to ame apa, ne me akàj xàhte me axwa gyj to me apa. ²⁹ Quê ha me hàhtôa ne me cato, pjê cunea

pīn, quē ha pyt japôj xà me, pyt cjêj xà me, ne kÿj rŭm me cato, ne harã rŭm me cato, ne me hàpàn xà na amehkrī, Pahpām te pjê to ihhimpej xà ata ri, ca ha cama ame hōmpun to me apa.

³⁰ — Ýhỹ, ita kam, por hapua na me ipa atajê, quē hajũ caxuw mam ihkrãa ri amehcuhhê, ne pjê ita kam mammehcuhhê itajê, quē hahapua na jũ caxuw me ipa — hane.

Pê Pahhi Heroti mã Jeju curan prãm

³¹ Ne Jeju xa ne apu awjarẽ ata caxuw ri hÿrmã Parixêw catêjê kwý cator, ne Jeju wÿr me hàhtêp ne me cumã:

— Atêm pyrentu, nãmri Heroti apu acuran to prãm — hane.

³² Mã Jeju me cumã:

— Me pra ne me cagã ata mã me ijarkwa jarên to hane he: “Wa ha ita kam ame pahcurê xwÿn carō kên japôj to mō, ne ame hĩ caprâr to mō. Ne amcro încrê kam wa ha cormã ijapên xà ita jicu” hane. ³³ Ne wa ha itÿj ijapên xà ita kam to icrà, ne cormã ma Krĩpinkrên wÿr ikrâr, ne amcronõ na wa icator to prãm. Nãmri rÿ jũ caxuw Krĩpinkrên kaj na Pahpãm jarkwa to mehcahôc catêjê nõ tyc nare, na wa ha curia me cuxà ty — hane.

Pê Jeju mã Krĩpinkrên kĩnti

³⁴ Ne cute Krĩpinkrên kôt harên to hajÿr, ne cumã:

— Krĩpinkrên, Krĩpinkrên, por akam mehkri catêjê atajê hōtpê Pahpãm jarkwa to mehcahôccatêjê cura, por me Pahpãm te me amã ihkujahêc atajê, ca gōtpê ate kên to

mehcuran prãnte ame tocapê. He wa tee ame ato cuprõn prãm to hanea, pom quê hôxãhxãc hãn ne intore to hara krac ri cuprõ he. Ne ipê hôxãhxãc ata pyrãac, ca ma ajte ame icaca. ³⁵ Ne ita caxuw quê ha gõ krĩ caprÿ, ne kam hamreare ne. Ampeaj kam wa me amã awjarẽ, ca ha hipêr me ipupun nare ita kam, ahnaa jũ caxuw me ijarën to: “Por jũm Pahpãm jarkwa kôt me iwÿr tẽ ata pê impejti” — hane.

14

Pê Jeju mehkàj xà nõ ita caprã

¹ Mã mehkôt xà jõ amcro nõ na Parixêwcatêjê nõ te Jeju jator, hũrkwa kamme cahê na hàpàn prãnte. Mã ma Jeju ihkôt mõ, ne cator, ne hàr ne hÿr. Mã me hàhtôa ne mexa atajê ame Jeju kôpĩ. ² Mã hũmre jara me ihkjê tuhti Jeju na hàhtêp. ³ Mã Jeju te Parixêw catêjê me, Mojxe xwÿ jõ kàhhôc to hahkre catêjê me, mehcukij ne me cumã:

— Xà quê ha ihtÿj ajkĩ Mojxe xwÿ jõ kàhhôcata kôt me pahte amji kam me pajapac xà na, me pahkôt xà jõ amcro kam jũm caprãr na me jũm jamã? — hajÿr. ⁴ Mã nee jũm te cumã jũ mãn nare. Mã Jeju te hũmre ata cupên ne caprãr, ne ma ihkujahêc, mã ma tẽ.

⁵ Jirô pê mã me cumã:

— Xà quê ha me anõ jõ cawrô cahàcre me, pryti nõ, me pahkôt xà jõ amcro ita kam, kwa mã mrõ, ca ha nee ajkĩ me anõ caxàr nare? — hane.

⁶ Mã nee jũm te cumã ampo jarën nare, ne aracri mehkrĩ.

Cu ha me amji to me pahcati prãm to me papa nare

⁷ Jirô pê mã ri Jeju jỹ ne apu cute me hator atajê kôpĩ, mã ihtỳj amji mã me hỹr xàimpeaj japên to me mō. Mã Jeju te me hàpàn xà na mehkrĩ atajê japackre, ne me cumã:

⁸ — Ỡhỹ, quê jũm me hikwa tuw jō amji kĩn wỳr gato, ca nee gỹr xà impeaj kam gỹr nare. Quê ihhêaj to me girôa pê jũm catia ata jato, quê ha curi cato. ⁹ Quê ha ikre jō pahhi te gator catê ata amãharkwa to: “Cumã gỹr xà impejti ita jahkre, quê kam jỹ” hane. Hamre, ca ha cama apu apahàm to mō, ne mō ne me hōa kam hapua na jỹ. ¹⁰ Cupate ca ha nee hajỹr nare, ne quêt hane he. Quê jũm gato, ca ihkôt mō ne hapua na me hōa kam, gỹr xà ata kam ca jỹ. Quê ha ikre jō pahhi ataapupu ne amã: “Ikwỳ nō, ajpên mō ne ita ri ca gỹr xàimpejti ita kam jỹ” hane. Ita na quê ha quêt mehcunea jipôc ri me kam mare mã acati.

¹¹ — Ỡhỹ, pom me amji to cati prãm itajê, quê ha Pahpãm me to ihkryjre ne. Ne pom amji to mehkrjre prãm atajê, quê ha quêt me to cati — hane.

¹² Jirô pê mã ri Jeju te ikre jō pahhi japackre ne cumã:

— Ỡhỹ, ca ha jũ caxuw me gàpàn xà catia ton to prãm, ne nee me akwỳ nō catêjê jator, ne me akjêjême, me gũkjê jator nare. Ne hanea ne nee me acahê na me hakràj catêjê mehkrĩ atajê jator nare. Ca ha ate me hator na, quê ha ate me hator jahpanxà na, cute me amã hàmjōr xà na ihtỳj

amcro nō na me gato. Na ca ha nee ita to me hajÿr nare, ne quêt me to hane he.

¹³ — Ca ha jũ caxuw amji kîn nō ton to prãm, ne mecupê hamreare atajê ca ha me hato, ne cute me xwÿjato, ne mehkjê xà jato, ne mento tũm jato. ¹⁴ Ca ha ate ita to hajÿr na, quê ha Pahpãm quêt apej mã amê. Ne jũ wÿr quê me cupê hamreare atajê, ate ame to hajÿr ata jahpan xà na, me amã amgõ. Cwÿrjapê quê ha Pahpãm, catyt kam ame ipa catêjê te hacpÿa mã mehtÿr xà jõamcro ata kam, ihtÿj me amã amgõ — hane.

Amji kîn catia jarên xà

¹⁵ Mã por jũmjê me hàpàn xà na me jÿ atajê nō te ita na Jeju par, ne cumã harên to:

— Taamã, por jũ caxuw Pahpãm pê pjê jõ Pahhiti te me hator, mã me hàpàn xà na me jÿ atajêri mempej mã mehpÿm xà — hajÿr.

¹⁶ Mã Jeju me cumã to hũjarên to:

— ÿhÿ, por me hũmre nō te me hàhtôa ne me hator, quê me cuprõ, quê me cumã hõ amji kîn to.

¹⁷ Mã ramã amji kîn jõ amcroa kam hàhhuc, mã cute cumã hàpên catê kujahêc, cute ame hator atajê jator prãmte. Ne me cumã harkwa kujahêc to: “Ajpêname aprar pyrentu, nãmri ramã ampo cunea te amji jipêj” hane.

¹⁸ — Mã xãmte aracri ahpÿanre na cute me cumã amji jarên xà atajê. Mã mam pyxitita te hàpên catê ita mã: “Wa ite pur jũhkâr, ne wa ita kam hõmpun prãm, cwÿrjapê wa ha nee gõ pahhi jõ amji kîn ita wÿr imõr nare. Na wa ha awÿ, ca nee ikam acryc nare” hane.

19 — Mã ihnõ ita te hajÿar ne cumã: “Wa ite pjê to ipipkjêr xà caxuw pryti to tej ne hũhkâr, ne waita kam hàpên xà to capi prãm, cwÿrjapê wa ha nee gō pahhi jō amji kîn ita wÿr imōr nare. Na wa awÿ, ca nee ikam acryc nare” hane.

20 — Mã ihnõ ita te hajÿar ne cumã: “Wa curmã ijikwatuw, cwÿrjapê wa ha nee imōr nare” hane.

21 — Mã cumã hàpên catê ita te amji jaxâr, ne hō pahhi mã me harên. Mã ame kam incryac to incryc, ne cumã: “Atêm pyrentu, ijō amji kîn ita caxuw, ne pry me krĩ cape kôt ajpên me cupê hamreare atajê japrô, ne cute me xwÿ me, mento tũm me, mehkjê xà me, ca ha ame haprô” hajÿr.

22 — Mã ma tẽ, ne ahna ahtũm nare mã cumã hàpên catê ita hacpÿ ne tẽ ne hō pahhi mã: “Hamre, wa ite, por ate ampo na imên ata ton cakrô, mã cormã nee cute me ikre to hipu nare” hane.

23 — Mã hō pahhi cumã: “Hipêr tẽ ne krĩ catut na pry atajê kôt ame pra atajê jator to ihtÿaj ne, ne hanea ne pur kam ne ahkêt kam ame ipa atajê jator to ihtÿaj ne, mâr quê ijÿrkwa ita to me hipu tu ne. ²⁴ Ne ampeaj kam wa amã awjarê, quê ha nee mam ite amehator atajê nō ipê ijō ita kwÿ krêr nare” hane. Jĩkjê na mã quê ha Pahpãm me ato hanea — hajÿr. Hō, Jeju te me cumã hũjarên to hajÿr.

Pê Jeju ihkôt me ipa catê na, cute me amji ton kôt harê

²⁵ Mã amcro nō na hipêr me hàhtōa ne ma Jeju kôt me mō, mã me hÿrmã ipipkjêr ne cute me cumã hũjarên to:

26 — Ỹhỹ, ca ha me anõ te ikôt apa prãm na, quê ha ihtỳj me anõ mã ikĩn, ca ha ikôt apa. Ne meapãmjê jirôa pê amãikĩn, ne me axyrxwỳ me, me aprõ me, me akra me, meakjêjê me, me akjêjê cahãj jirôa pê me amãikĩn. Nãmri ca ha itajê jirôa pê amã ikĩn nare, ne amji jirôa pê amã ikĩn nare na, ca ha nee apê ikôt ipa catê nare. 27 Ne quê ha jũm mã ikôt amji ton to prãm na, quê ha jũm ata ihtỳj amjia kôt ipa jicu, ne ikôt pit mã ipa, ne amcro cunea kam icuxà, hõ pĩ na ihtyc xà ita japjê. Nãmri quê ha amã ita to hajỹr prãm nare na, ca ha nee jũ caxuw apu ikôt apa nare.

28 — Ỹhỹ, ca ha me anõ ikre kàhti nõ xãm prãm, nemam jỹ ne amji kampa, ne gõ pore cahyt, mår ca hahkre pej, jũ mã quê ha gápên xà ata hàhwỳr to. Ne jũ mã quê ha apê gõ pore to ne capa. 29 Ca ha nee apu amji mã hahkre pej par nare ne kam to tẽ, ne apu ihhê pit pyxwỳ, ne nee hipêj nare. Quê hamehcunea me ikre ita pupu, ne me ato hapactu kamtẽ, ne me ajpẽn mã, 30 “Me hõmpu he, hũmre ita te ikre ton kam ihtêm, ne nee cute hìcu xà mã to mẽn nare” hane. Ca ha atỳj apu apahãam to apahãm.

31 — Ne ihnõ xwỳjê te hajỹar he. Quê ha krĩ pijakrut jõ pahhiti atajê me ipijapu to prãm, ne ihnõ mã hõ krãhtare jàhtô te mir te tej, ne hirôa pê ihnõ ita mã hõ krãhtare te mir te winti. Quê ha me harên pa, ne jỹ ne toamji kampa, ne amji mã: “Pỳhàpà, meijirôa pê me icatêjê jàhtô, wa ha pijamã me cunamã menchrêre itajê to ahtwỳ? Jũ wỳr wa ha me to amjimã hamã” hane. 32 Ne ihtỳj me catêjê jõ pahhiti nõ ata mã harkwa

kujahêc pyrentu, cormã ampÿre mã apu mŏr reria mã, mãr quê nee ame ipijapu nare.

³³ — Měr hŏ, ca ha me amji kampa, ne me gâhcukrêjcunea mã me hikra, ne cormã ikôt me apa catêjê na meamji to. Nãmri ca ha ate me to hajÿr nare na, ca ha nee me apê me ikôt me apa catêjê nare — hane.

Caaxwa xen nÿre jarên xà

³⁴ Ne hipêr Jeju me cumã:

— Hŏtpê caaxwa pê ampo pejti ata, ne quê ha hànñŏ mã axà, jũ mã cu ha me to, ne hacpÿ mã me to wa? ³⁵ Hamre, quê ha ihkên mã axà, ne ampo cunea caxuw ramã ihkêanre, ne nee ampo xŏ mã cute pjê to caxà xà na impej nare. Na cu ha me pahtÿj caaxwa xen nÿre atato me awcapê. Por ate me ipar xà na, me akam me gapac ihcuhhê ata, měr me to ikam gapac to impeaj ne — hane.

15

Carà cahàcre hôhti pictor jarên xà

¹ Ne amcro nŏ na Jeju wÿr me hàhtŏa ne me mŏ, cutemempar prãmte, mã pahhitijarkwa na me hũhkra kam me hàmcwÿr catêjê jàhtŏane ihwÿr me mŏ, ne mehkwÿte amji kam me hapac xà kêanre. ² Mã Parixêw catêjê me, me cumã Mojxe xwÿ jŏ kàhhôc to hahkre catêjê me, cute me Jeju te mehkrã kên catêjê mã ampo to hahkre na me hŏmpun, ne me ahna xwÿ kam mehtêm, ne me ajpên mã:

— Me hŏmpu he, hũmre ita ihtÿj mehkên na amji to pŏj, ne me cape na apà — hajÿr.

³ Mă Jeju te me hapackre kam ihtēm, ne me cumã:

⁴ — Ỹhỹ, quē me anō mã carà cahàcre hôhti te xěj, ne pyxit ne apê acto, xà ca ha ajkĩ nee hapên nare? Ca ha atỳj cute nowëntinowi atajêmã pō kam hikra, ne ma pyxit ata japên to mō, ne cumã acato. ⁵ Ne hūrên gakry, ca ha apỳ ne ma to amji jaxà. ⁶ Ne ikre mã to acato, ne acahê na gō ikwỳ nō mehrĩ atajê to cuprō, ne me cumã: “Me gakry, nãmri wa ite carà cahàcre hôhti pictor ata mã icator” hane.

⁷ — He me apê carà cahàcre hôhti jàhtō na, cute nowëntinowi atajê pyràac, ne atỳj amji pej na me amji cãmjĩ. Ne por me anō pyxit te ihkên jicu, ne hacpỹa mã Pahpãm wỳr amji jaxàr ata pê ri carà cahàcre hôhti pyxit pictor ata pyràac.

— He wa ampeaj kam me amã awjarē, ita kôpit na, quē ha cōjkwa kammehkrĩ atajê ihtỳj me apej catêjê pyrên ame hakry. Ne por quē ha jũm pyxit peaj ne ihkên jicu, ne catyt kam ipa kam tē, ata pyrên quē ha cōjkwa kam mehrĩatajê me girôa pê me hakry.

Ihpore hy pictor jarěn xà

⁸ — Ne ihnō xwỳjê, quē ha cahāj nō mã wakỳre prà jakare te ihpore hy tej, ne cupê pyxit ne acto, quēha ihtỳj hapê. Ne cute cumã cator xà caxuw, quē ha hàhcujro xà nō pōc, ne ikre capō ne hapên to impeaj to mō, ne ihtỳj cumã cato. ⁹ Ne me hō ikwỳ nō catêjê me, me cahê na amehkrĩ atajê to cuprō, ne me cumã: “Me gakry, ite ihpore hy pictor ata mã icator” hane.

10 — He wa ampeaj kam me amã awjarë, ihpore hy pictor ata pê jũm te ihkên ton to ipa ata pyrãac. Ata kôpit na, quê ha Pahpãm jarkwa to imprar catêjê cõjkwa kam, por jũm pyxit peaj te amji kam hapac xà kên mã hikran, ne hacpÿa mã Pahpãm wÿramji jaxàr ata pyrên, quê ha ame hakry.

Ihkra xũmti pictor jarên xà

11-12 — Ne ihnõ xwÿjê te hajÿar. Ýhÿ, pê jũm xũmre nõ mã ihkra xũmre ajkrut. Pê amcro nõ nahapu na ihkra intuw ita hũm ita mã: “Inxũ, ita kam imã ate atyc jirô pêimã ampo jõr xà atajê gõ. Jũ wÿr wa ha atyc xà itajikaj” hane. Mã hũm te cume amji mã ampo to ipicapõn.

13 — Mã ahna amcro jãhtõ nare, mã hapu na ihkra ita te ampo to hõ tekjê ita to cuprõn, ne ma pjê nõ wÿr to mõ. Ne curia ihkrĩ, ne cuteihkên to amji to hipu tu, ne por cute hũm pê ampo cwÿratajê to ampo kên cunea na hamre partu.

14 — Ne hamre, cute ampo to hamre jirô pê, ampeaj kam pjê ata kam me cumã prãm cati. Mã prãm te kam ihtêm. 15 Mã cute pjê ata kam jũmjê krĩ atajê na hàhwÿr, cute me cumã hàpên ne amji mã harte prãmte. Mã cute crô to ipijapar xà wÿr mehkujahêc, cute crô mã harte, ne me cumã hamãr xà na. 16 Mã curia apu crô jamãr to ipa, ne ampeaj kam cumãprãm. Mã te crô jõata kwÿ krêr to prãm cakrô, mã nee jũm te cumã crõjõ ita kwÿ jõr nare.

17 — Mã cute hÿr, ne amji kam hapac ne amji mã: “Ampeaj kam inxũ mã me hàpên catêjê jãhtõ, ne me cumã hõ cati, ne cute mehakren

tu. Wa mehkĩnte ajte ita ritee prãm to amji curan prãm. ¹⁸ Ne wa ha ma inxũ wỳr amji jaxà, ne cumã amji jarẽn to hane he: ‘Inxũ, wa ite cõjkwa kam Pahpãm me, acuna mã ikêanre ton. ¹⁹ Na wa nee hipêr ate ito amji kra na ana ijàhwỳrnare. Ca ha ito amji mã cama amã ijàpên catê’ ” hane. ²⁰ Ne ma hacpỹ mã hũm wỳr cute amji xàr.

— Ne hũm wỳr cator to mõi, mã hũm te prycãmpun, mã cormã ampỳa mã mõi. Ne cumã caprĩ, mã hỳrmã tẽ ne cute impỳn, ne cahôr.

²¹ — Mã cumã: “Inxũ, wa ite cõjkwa kam Pahpãm me acuna mã ikêanre ton. Na wa nee hipêr ate ito amji kra na ana ijàhwỳr nare. Ca haito amji mã cama amã ijàpên catê” hane.

²² — Mã hũm te cumã me hàpên catêjê nõ mã harkwa hyr, ne me cumã: “Ame kware ne ajpên me cumã ihkà impeaj nõ to tẽ, ne me cumã haxà, quê toihkà. Ne hũhhi na hê xà nõ to cumã me hũhkrahhi na hê, ne hanea ne ihpar kà nõ mã me haxà. ²³ Ne hanea ne ajpên me pryti krahti nõ jicotti to me mõi, ne mehcura, cume to amji kĩn to. ²⁴ Nãmri, wa ikra pictor ita tyc na amji mã to hajỹrcakrô, mã ihhêj nehacpỹa mã ihtĩr ne mõi ne cator, cwỳrjapê rihũrên ijakry” hane. Ne cute amji kĩn kam me to ihtẽm.

²⁵ — Ne cormã ame amji kĩn ita toan kam, mã ihkra kà ita pur kam apu apê. Ne cute amji jaxàr, ne ramã ikre na hàhtêp to mõi, ne cuteme hõkrepôj me, me hàkrun jàhkrihkrit kam hapac.

²⁶ Ne cute me hàpên catêjê nõ na hàhwỳr, ne

ihcukij ne cumã: “Ampo na mã ame hane?” hajÿr.

²⁷ — Mã hàpên catê nõ ata cumã: “Gapyre teamji jaxàr ne impej pêa mã cator. Cwÿrjapê ri apãm te amji kÿn ita caxuw pryti kra jicotti curan na me imên, wa ite mehcuran, mã ame to amji kÿn” hane.

²⁸ — Mã ihkra kà te ita kam hapac, ne apu kam incryc. Ne ma apu ikre mã hàr caca, ne ma amehkôt amji kÿn ita na amji ton caca. Mã hÿm põ mãcator, ne tee apu to hàr to hahkre. ²⁹ Mã cute hÿm mã: “Rÿ pêa mã wa ipê amãijàpên catê pyràac, ne amã ijàpên to ipa. Ne nee wa rÿ jÿ caxuw ite garkwa par caca nare cakrô, carÿ jÿ caxuw ate imã carà cahàcre nõ jôr, wa ite ijô ikwÿ nõ catêjê me, me to amji kÿn nõ ton nare.

³⁰ Mã akra kêanre ita te, por mecahãj pijapit xyre atajê na, ate cumã ampo jôr atajê rên partu. Ne cute amji jaxàr, ca ate quêt cumã prytijicotti ita curan, ne ame to amji kÿn” hane.

³¹ — Mã hÿm te cumã: “Ikra, apu hajÿr nare, ca gôtpêicahê na apu apa. Ne wa ampocunea to itekjê itajê, pê atekjêa ri. ³² Ne ampeaj kam wa ite amji kÿn ita ton na amji mã prãm, me pajakry prãmte. Ampo na? He me pamã amji kÿn nõti ita na ipê ihkaj na. Ne ampo nawa ite ita ton? He gapyre ita ramãihhêj ne ihtyc, ne hacpÿa mã ihtÿr, ne hanea ne ipictor ne hacpÿa ne cator cwÿrjapê wa ite ton” — hajÿr.

16

Me hÿrkwa jamãr catê hêj xi jarên xà

¹ Ne Jeju te hipêr ihkôt me ipa catêjê mã hũjarêñ, ne me cumã:

— Ỡhỹ, por hakràj cati nõ mã hũrkwa jamãr catê. Mã jũmjê atajê te ikre jŏ pahhi mã, cama cute apu cupê hŏ tehkrêj rên to ipa na harênto kêanre. ² Mã cute ahna hàhwỳr ne cumã: “Pỳhàpà, xà ampeaj kam mã me garê? Krãa caxi, imã amji jarê, ne imã ijŏ ampo itajê cunea ihhŏc. Ne cute me ito new catêjê japryatajê cunea na imã ihhŏc, wa gàpên xà jahkre pej. Ne ca ha nee hipêr apê imã ijũrkwa jamãr catê nare” hane.

³ — Mã hũjamãr catê ita mŏ ne hỳr, ne cute amji kam hapac ne amji mã: “Pea hito, wa itea amji pê ijàpên xà ita to ipictor. Ne nee imã icarôt cati nare ite pjê jahkwỳn xà caxuw, ne me ahna ijàhwỳr na ipahànti ita kam, ampo to mã wa ha ajte? ⁴ Ỡhỹ, wa ite hajỳr itakam, quê ha ijŏ pahhi ikujate, wa ha nee hipêrcute me to new catêjê jũhkra kam ijàmchwỳr to ipanare. Ne wa ha to hane, wa ha mam cute me ijŏ pahhi to new catêjê to impeaj ne, mãr quê cute ijàpên xà pê icator jirô pê, ihtỳjme hũrkwa kam me ijuwahi. Ne me taa me itehcajpa” hane.

⁵ — Ne cute me hŏ pahhi to new catêjê cunea na hàhwỳr. Mã cute me cuprŏn, mã cute ahpỳanre na mehçukij par. Ne cute mam ita çukij ne cumã: “Jũ mã ca ate ijŏ pahhi to new ton?” hane.

⁶ — Mã cumã: “Hàhçujro xà cacô incjên xà te xějto wa ite to new” hane. Mã cumã: “Ihnãm ate new na gŏ kàhhŏc ita he, to jỹ ne cute xĩncwënta peaj na, ca ihhŏc” hane.

7 — Ne cute ihnõ ita mã: “Ne ca, jũ mã ca ate newton?” hajÿr. Mã cumã: “Arÿjhy incjên xà temir to wa ite to new” hane. Mã cumã: “Cute ôjtôxênta peaj na ca ihhóc” hane. Ne cute me to new catêjê cunea to hajÿr partu.

8 — Mã hõ pahhi te ita par, ne cumã: “Ahêj xicakrô, ampeaj kam ate amji jahkre pej” — hajÿr.

Ne Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã:

— Ỡhÿ, ihhêj ne catyt kam me ipa nare catêjê atajê te ri, catyt kam me ipa catêjê jirôa pê me amji jahkre pej. 9 Cwÿrjapê wa me amã: “Gapacta ne amji to megakràj, ne gapacta ne catyt kam me ipanare catêjê to me amji kwÿ nõ. Quê ha jũcaxuw amã ampo atajê cunea apê hamre, quêha me gõ ikwÿ nõ catêjê ihtÿj me hũrkwa kam me ana amji to pôj” hane.

10 — Ỡhÿ, quê ha jũm hõtpê ampo kryjre atajê jamãr to impejti na, quê ha hanea ne ampo catia jamãr to impeaj ne. Quê ha jũm apu ampo kryjre atajêto ihhêj to ipa na, quê ha hanea ne ampo catia to ihhêj to ipa. 11 Ỡhÿ, ca ha pjê ita kam me gâhcukrêj to ame ahêj to me apa, quê ha nee jũm me amã Pahpãm jâhcukrêj nõ jôr nare. 12 Na ca ha jũm jâhcukrêj to ate ame ahêj to me apa na, ca ha nee me gâhcukrêj cwÿr nare.

13 — Ne jũ wÿr quê jũmjê hõ pahhi pijakrut jarkwa kôt me ipa. Ampo na? Quê ha cumã hõpahhi pyxit nõ ata pit kîn, quê ha cumãa apê. Ne ma apu ihnõ ita caca, ne hïcu ne cumã hikra. Ita jïkjê na, ca ha Pahpãm mã me apê, ne nee ate mehporé catia ne ipyr na, me amji cãmjĩ nare.

Nāmri ca ha ate ihpore ita topit mǎ me amji japackre na, quē ha cupê ihhêj rǔm me gō pahhi, ca ha ihkôat me apa ne atyj Pahpām mǎ hikra — hajyr.

Pê Jeju Parixêw catêjê mǎ ihpore cawpa

¹⁴ Mǎ Parixêw catêjê mǎ ihpore pit kǐn atajê te me ita par, na ri ame Jeju xǔn. ¹⁵ Mǎ Jeju me cumǎ:

— Ihhêj ne mehcunea cuna mǎ me apê me hǔmre impejti, ne Pahpām mǎ ri quêt me ate amji kam me gapac xà cuneajahkre pej. Ýhỹ, me hǔmre mǎ pjê kam ampo pej ne cati na prām atajê ri, Pahpām mǎ ihkǐn nare, ne ahna cupê ihkêanre.

¹⁶ — Pê Jowǎw te me cumrār catê cator xà wýr, ihtyj ajco me Mojxe xwý jō kàhhôc kampa, ne me Pahpām jarkwa na ihcakôc catêjê kampa, ne ajco ihkôat ameipa. Ata japu na, wamehcunea mǎ Pahpām pê pjê jō Pahhiti na harên to mō, ne ahpýanre na Pahpām himpej xà mǎ mencjêj prǎmte ame amji mǎ carôt. ¹⁷ Xà quē ha pijamǎ jǔ caxuw cōjkwa mepjê hamre? He quē ha ihtyj jǔ caxuw hamre, ne Pahpām jarkwa nare, quē ha quêt jǔ caxuw hamre nare. Quē ha nee Mojxe xwý jō kàhhôc kamhàhhôc kryjre hikwa itajê nō ipictor nare.

¹⁸ — Ne quē ha me hǔmre nō apu hǐxi caca ne cumǎ hikra, ne ma tē ne ajteare mǎ cahǎjnō me hikwa na, quē ha cupê hǔmre inxyre ata, ne ihkêanre ne. Quē ha cupê hǔmrenōa te cahǎj mǎ hikran ata me hikwa ata, ne hanea ne cuxà inxyre ne, ne ihkêanre ne.

Hakràjti me Raxaro pê hamreare nare ata jarên xà

19 — Ýhỹ wa ha me amã me hakràj te amji kam hapac xà kôt harê. Ýhỹ, pê hũmre nō jakràj cati, ne ajco ihkà impej to pit mã ihkà, ne ajcoamcro cunea kam hō impej pit kur to ipa, ne ajco amji kĩn catia ton to ipa. ²⁰ Pê hanea ne hũmre nō pê hamreare ata japrýRaxaro. Ne ihkà xêt, ne hĩ cunea kam ahna cuhê. Pê Raxaro jũkjê atajê ajco hũmre jakràj cati ata wýr me to pra, ne hũrkwa jarkwa mã me cunō. ²¹ Pê ajco curia harkwa mã hikwa. Por hakràj catê ata jàpàn xà pê hō pihur, mã cute to harte prãmte ajco hikwa. Pê hanea ne rop ajco hýrmã pra ne cumã cuhê atajê cũmtwý.

²² — Ne ty, pê me hĩ jarêt, pê Pahpãm mã imprar catêjê còjkwa pĩn, mamempejti tyc atajê krĩ xà wýr me caxwýn to tẽ, ne me panquètti Aprãw xwý kjê kamme hýr, pê huwahi ne to jý. Pê hanea ne hakràj catê ata ty, pê me hĩ jarêt.

²³ — Pê Raxaro kĩnte mehtyc kêanre atajê krĩ xà kam, cute me amji pupun xà kêanre xà ata kamamji pupu. Ne irĩt, ne ihmat ri cute Aprãw xwý pupun, ne cute hĩkjê rũm Raxaro xwý pupun. ²⁴ Ne cumã caràr to: “Quètti Aprãw, icaprĩa ne! Imã Raxaro kujate, quê cô to hũhkrahhi inco ne to ijarkwa jakry! Ampo na? He wa cuhy ita kamamji pupun xà kêanre to amji pupu!” hane.

²⁵ — Mã Aprãw cumã: “Itãmxwý, he pê ca cormã atĩr reria mã ajco quêt amji mã ampo pejti cunea incwa ata to ca amji japackrea ne. Pê Raxaro ajcoakĩnte girôa pê amji mã ihkên pit

cwa. Ne ita caxuw ri quêt imã caprĩ, mã apu hakry ne ampo ita cunea to amji mã amji kĩn. Ca ihkĩnte, ita caxuw amji pupu he. ²⁶ Ne xwýjê mã, me pahcote na pjê catacti ita kam, cu nee me pahnõ ajpẽn wýr parêr nare” hane.

²⁷ — Mã hakràj cati ita cumã: “Yhỹ, quêtti Aprãw, wa ha awý, ca kepê inxũ jũrkwa wýr Raxaro kujate. ²⁸ Quê cormã curi me ikjêjê te xĩc ne me hàhhuc atajê mã mehkên cawpa, mãr quê mehkên ton jicu, ne nee ikrĩ xà kêanre ita wýrmemprar, ne icuxà me amji pupun xàkêanre to hajýr nare” hane.

²⁹ — Mã Aprãw cumã: “Pom ramã me akjêjê mã Mojxejõ kàhhôc me, Pahpãmjarkwa na mehcakôc catêjê jõ kàhhôc itajê. Ne quê ha taa me cumã ita to hahkre, ne me hapackre ne me cumã ihcawpa. He me cumã ihcawpa xà ita caxuaw ri ihkàhhôc atajê” hane.

³⁰ — Mã cumã: “Hamreare quêtti, jũ wýr quê ha ihkàhhôc itajê kampa. Quê ha quêt jũm tyc ata hacpýa mã ihtĩr, ne me hýrmã cato, quê ha ihtýj me kampa, ne mehkên itajê jicu” hane.

³¹ — Mã Aprãw cumã: “Quê ha cute nee Mojxe jõ kàhhôc par nare, ne hanea ne nee me Pahpãm jarkwa na ihcakôc catêjê jõ kàhhôc par nare na, quê ha nee jũm hacpýa mã jũm tĩr ata kam hapac nare” — hane. Hõ, Jeju te Parixêw catêjê mã hũjarẽn to hajýr.

17

Mehkên cunea jicu kôt harẽn xà

¹⁻² Ne Jeju te hipêr ihkôt me ipa catêjê mã:

— Ÿhỹ, ampeaj kam quê ha hōtpê mehkwy, Pahpāmcuna mã mehkên xà kēanre to. Ne pýj me xi, por cute me cumã mehkên to hahkre, ne me cumã to mehhimpej atajê, quê ha ame amrãa to ame amrã. Ampo na? He quê ha Pahpām, por cute jūmjê kryjremã mehkēanre to hahkre atajê, quê ha Pahpām mehkên mã me cumẽ. Ne mehkên mã me hàr xà ata ri ihkēanre. Quê rý mã mehkên kēanre ata xwýjrea na memput na kēn pytīa nō mã hê, ne cōxwa tua kam ahna me cumẽ, quê cô me hipej. ³ Co he, me guphê! Quê ha atō ampo to ato kên, ca ha intête cumã. Quê ha ihkên ita jicu, ca ha cute ato kên ata to tojnō, ne nee to amji japackre nare. ⁴ Quê ha atō, amcro pyxit kam, ato kên to xet, ne awýr pra ne amã: “Waha ite ato kên ita jicu. Ne nee hipêr ato hajýr nare. Ikam acryc nare” hane. Ca ha atýj cute ato kên ita to tojnō, ne nee to amji japackre nare — hane.

Cu ha pahtýj Jeju to amji mã me pahhimpej to prãm

⁵ Mã ihkôt me ipa catêjê te ita na me Jeju kam hapac, cwýrjapê ri cute ahna me hàhwýr to:

— Ÿhỹ, me ijō Pahhi. Wa me hirôa pê amji mã me atoihimpej na me itehcajpa — hajýr.

⁶ Mã me cumã:

— Ca nee cormã ito amji mã me ahimpej nare. Kepê ca ito amji mã me ahimpej kryjre to hanea, pom quê ampo hy kryjre ita he, ne atýjampo pĩ pàr catia xa ita mã garkwa ta, necumã: “Garê mea mã amji capa, ne ma cōxwa kam amji kre” hane. Quê ha pĩ pàr ita ihtýj me akampa, ne me

akam hapac to kênre nare, ne ma côxwa kam amji kre — hane.

Cama me cumã hàpên catê jàpên jarên xà

⁷ Ne hipêr me cumã:

— Quê jũm cama me anõ mã hàpên catê na ipa, ne amã pur kam apê, ne amãcarà cahàcre hôhti jamã, ne pyt xàr xàa wỳr pur pĩn amji jaxà, ca ha ajkĩ cumã: “Hamre, ate gàpên xà jicu ita kam gapacta ne gàpàn xà na jỹ ne apà” hane? ⁸ Jũ wỳr ca ha cumã hane. Ca ha ajteare mã cumã garkwa to: “Hamre, ita caxuw ca ha akà pro xà to amjipro, ne imã ijõ nõ to, ne imã agõ, waha apà ne ikõ, jirõ pê mã ca ha gapacta ne apà” hane. ⁹ Nare ca ha ajkĩ amã hàpên catê ata mã: “Caate ipar pejti, ne ateitehcajpar to catia, cwỳrjapê ri apyrên ijakry” hane? Jũ wỳr ca ha cumã garkwa to hane.

¹⁰ — Měr hõhõ, he me apê hàpên catê nõ ata pyràac. Na ca ha ate me, pom ite ampo cunea na me amên itajêton na, ca ha me amji jarênto hane he: “Me ipê meamã me ijàpên catêjê kêanre, wa me ite, por ampo na ate me imên ata to pit mã me ijàpên, ne neegarkwa jirõ pê, amjia kôt hipêr me ijàpên nare” — hane. Hõ, Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã to hahkre to hajỹr.

Pê Jeju mehkà xêt te tej caprã

¹¹ Pê ma Jeju Krĩpinkrên wỳr mõi, ne Krĩrĩtpejme Hĩpõjajo jõ pjê te ajpên mã ahhyr cajpuw mõi. ¹² Ne ramã krĩ jacot mã hàr xàa kam, pêmehkà xêt catêjê me tej nehỹrmã me pra. Ne ampỳa mã me ahtwỳ ne me xa. ¹³ Ne ame caràr, ne mecaràar kam me Jeju na hàhwỳr to:

— Pahhi pê Jeju! Me icaprĩa ne! — hane.

¹⁴ Mã Jeju te me hõmpun, ne me cumã:

— Amũ me pra, ne Pahpãm mã mehcajrën catêjê wÿr me axà, quê me gaxàjre ata jakàn pê ameapupu, ne ame akõpĩr to impej, ne ame gakrô — hajÿr. Mã me hÿrmã memprar kwÿa kam, mã ramã mehcunea impej to mõi.

¹⁵ Mã mehkà xêtti atajê nõ te ramã caprãr na amji cajpër, ne amji kà pupun, ne Jeju wÿr amji jaxàr pyrentu, ne kÿj cati pëa mã caprãr pyrën hakryti na, cõjkwa kam Pahpãm to hãmnan to mõi. Ne jũm ata pê nee Juta catêjê nõ nare, ne cupê Krĩrĩtpej jõpjê catêjê nõ. ¹⁶ Ne Jeju wÿr cator, ne cuna mã hõ pôrpo ne nõ, ne cumã:

— Ýhÿ, ikrã tũm ampeaj kam apej, ne ate-icaprãr xà ita pyrën ampeaj kam ijakry — hane.

¹⁷ Mã Jeju te ihcukij ne cumã:

— Pÿhàpà, jõ ri mã me akwÿ cahhur? Xà nee ite me acunea caprãr narena mã apyxit peaj te amji jaxàr? Jõ ri mã me akwÿ kwÿ te me nowi atajê? ¹⁸ Ampo na mã apê mehcahkrit pê nee Juta catêjê nõ nare ita te pit mã amji jaxàr, ne Pahpãmmã hÿrën gakry na amji jarën to mõi? ¹⁹ To xa ne mõi. Ca ito amji mã ahimpej, cwÿrjapëri ramã acaprãr pejtu — hajÿr, mã ma tẽ.

Pahpãm te pjê to ihhimpej kõt harën xà

²⁰ Mã amcro nõ na Parixêw catêjê nõ te Jeju cukij, ne cumã:

— Jũ caxuw mõrmõ quê ha Pahpãm pjêcunea to ihhimpej kam tẽ? — hajÿr. Mã Jeju cumã:

— Quê ha ihtÿj Pahpãm cato, cute pjê ita to ihmpej xà caxuw. He jũ wÿr ca ha ampo pupu, ne ihkôt amcro nō na cator xà atajahkre pej. ²¹ Quê ha ihprôt pê cato. Cwÿrjapê jũ wÿr quê ha jũm amã harên to: “Hõmpu he, pjê ita to ri Pahpãm himpej xà” hane. Nare, quê ha amã: “Hõmpu he, ihmãt ri pjê ata to quê ha ihmpej” hane. He ramã Pahpãm te me acaxwãm pê, meanō mã, cute amji kam hapac xà to ihmpej — hane.

Jeju te amji jaxàr xà kôt harên xà

²² Mã cute mehkôt me ipa catêjê mã:

— Quê ha jũ caxuw ipê me Ahàkà jōamcro kam ahtwÿ, ca ha amcro atajê pupunprãm cakrô, nee hõmpun nare. ²³ Quê ha mehkwy me amã: “Ita ri ca Pahpãm pupu he” nare quê ha me amã: “Ihmut ri ca hõmpu he” hajÿr cakrô, quê ha nee cator xà hajÿr nare. Cwÿrjapê ca ha nee me harkwa kôt apu hapên to apa nare. ²⁴ Quê ha ipê me Ahàkà jō amcro ihprôt pê cato. Quê ha me icator xà pê ihhêj rũm pahhàjê cuxê pyràac. Pom pahhàjê cuxê ne cōjkwa cunea cujroita na, quê ha icator xà hane. ²⁵ Ne icator xà ita wÿr, quê ha xa me amji pupunxà kēanre to me amji pupu, ne ame icuré.

²⁶ — Ne por pê me panquêtti Nowe xwÿ jō amcroajco hapôj ata na, quê ha me ijō amcro hane. ²⁷ Ne por ihtÿj ajco mehcunea me apà ne me ikō to me ipa. Ne nee amji na me ampo cãmji nare kam, mehũmre me pyjê ajco me hikwa tuw to mōr ata kam, pê ahnaaNowe xwÿ te pàr kreti

mã hàr jŏ amcro kam ahtwỳ. Ne me hàr jirô pê, pê cô cati cato, ne mehkwy jipej tu.

²⁸ — Ne menquêtti Ro xwỳ jŏ amcro ata kam pê me hanea. Ne nee amji na me ampo cãmjĩ nare kam mehcunea ajcome apà, ne ajco me ikŏ, ne ajco ame ampo jũhkàr to me ipa, ne ajco ihpore to ampo na me hàhpan to me ipa, ne ajco pur kam ame ampo hy kre to me ipa, neajco amji mã me ikre pyxwỳr to me ipa. ²⁹ Ata jŏ amcro kam, pê Ro xwỳ Krĩhpôc jŏ krĩ pê cato, pê ihprôt pê kên te cuhy cŏjkwa pĩn ihpỳm, ne krĩ me, mehkwy cunea to caxàr tu.

³⁰ — Hŏ, quê ha me Ahàkà cator xà jŏ amcroa kam ahtwỳ, quê ha hanea. ³¹ Ne amcro ata kam, ca ha me anŏ ikre jŏ mã ahtyc mãapu mŏ, ne ma atêm pyrentu, ne nee ampo pyr prãmte gũrkwa mã axàr nare. Ne me anŏ pur kam apu apê, ne nee hacpỹ ne gũrkwa wỳr atêm nare. ³² Co he, Ro xwỳ prŏ tehacpỹ mã Krĩhpôc jŏ krĩ wỳr ihtêm prãm, cwỳrjapê ri ihtyc, na ca meto amji japackre. Na ca ha nee me hajỳr nare! ³³ Quê ha jũm apu ihtĩr prãm, ne ihtỳj amji to acto. Ne jũm te amji to ipictor prãm ata, quê ha Pahpãm cahê na ihtĩr rohnỳtti mã.

³⁴ — Ne caxwa ata kam, quê ha me hũmre ajkrut ne menŏ, me hikwa xà kam, quê hapyxit ne me haprô, quê ha pyxit ne ahtwỳ. ³⁵ Quê ha me cahãj me ajkrut ne ame arỳjhy twỳ, quê ha me pyxit ne me haprô, quê ha pyxit ne ahtwỳ. ³⁶ Ne me hũmre ajkrut ne pur kam ame apê, quê ha me pyxit ne me haprô, quê ha pyxit ne ahtwỳ — hane.

37 Mã ihkôt me ipa catêjê te mehcukij, ne me cumã:

— Jeju, jō ri quê ha ita hane? — hajjyr. Mã Jeju me cumã:

— He me apê xōnti pyrác, ne nee cormã ne ate me hahkre pej xà nare cakrô, quê ha jũ ri cumã ampo ty, quê ha ihtjy ahna cuprô — hane.

18

Mehcukij catê te cahāj tehcajpar prām nare jarēn xà

1 Quê hān ne hōtpê Pahpāmmã mehcakôc, ne nee quê jũ caxuw intête meamji hi kwīn nare, prāmte ri Jeju te me cumã hūjarēn xà ita jarēn. Hō, cute harēn to hajjyr he:

2 — Ÿhỹ, pê hūmre nō ata pêmehcukij catê, ne cupê me hō pahhi. Ne nee ajco amji mã Pahpām cupa, ne harkwa kôt ipa nare. Ne hanea ne nee cumã jūm cupa nare, ne krī nō ita kam ihkrī.

3 Pê hanea ne krī ata kam jūm cahāj pēimpjēn ty ata ihkrī. Ne ahte ajco apu ipa. Ne ajco mehcukij catê wyr pra ne cumã: “Itehcajpa, ne icurê xwỳn ata na ahcukij, ne cumã garkwata, quê hacpỹa ne imã ampo pê itekjêa atajê gō” hane.

4 — Pê amcro jàhtôa kam ma mehcukij catê ita apucahāj ita tehcajpar caca. Pê ajco mãnea mã cahāj ata amji caxuw ihcukij to ipa. Mã jũ ita caxuw cute amji mã: “He nee imã Pahpām cupa nare, ne nee imã jūm cupa nare cakrô, wa ha itjy cahāj ita tehcajpa. 5 Ampo na? Cahāj ita cama apu icahpêrkàr to ipa, cwyrjapê wa ha ahcukij

nehûtà. Nāmri wa ha ite to hajÿr nare na, quê ha ihtÿj ito hamre” — hajÿr.

⁶ Ne Jeju ihkôt me ipa catêjê mã:

— He mehcukij catê kêanre ita jarên kam me gapac to impeaj ne. ⁷ He Pahpãm pê nee mehcukij catê kêanre ata pyrác nare. Ne quêt ihtÿj mehwÿ, caxwa me, amcro kam amjitehcajpar xà caxuw ame cumã caràr to me ipa atajê tehcajpa ne me hûtà. Xà quê ha ajkĩ cute mehtehcajparxà ita wÿr apu ihkên? Quê nare! ⁸ Ampeaj kam wa me amã awjarẽ, Pahpãm quê ha ihtÿj mehwÿa pytà, ne mehtehcajpa, mehcukij ne me to ipicokjêr xà jŏ amcro kam, ne hũjaréan kam to.

— Ne quê hapijamã pjê kam jũm ipê me Ahàkà cator xà ata jŏ amcro kam, amji mã ito ihhimpej? — hane.

Me hũmre pijakrut Pahpãm mã mehcakôc jarên xà

⁹ Ne pê me hũmre kwÿ atajê mehwÿ jirôa pê mempej na me amji to hane. Cwÿrjapê ri Jeju te me cumãhũjarên xà ita to hũjarên to hajÿr he:

¹⁰ — Ýhÿ, me hũmre pijakrut ne ma Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa wÿr me tẽ, cumã mehcakôc prãmte. Ne ihnõ ata pê ri Parixêw catêjê nõ, ne ihnõ ita pê ri pjê jŏ pahhi jarkwa kôt mehũhkra kam hãmcwÿr catê.

¹¹ — Mã Parixêw catêjê nõ ita xa, ne hirãa pê Pahpãm mã ihcakôc, ne ampo pyrên hakry na cumã amji jarên to: “Ýhÿ, me ijŏ Inxũ, nee mã ipê ijàhkĩj xicatê nare, ne nee ipê me cumã ihêj xi catênare, ne nee wa apu, por me ikwÿ amji pê

mehprō caxun to ipa atajê cuxà me cupê mehprō caxun to ipa nare, wa nee hajÿr nare. Nee mã ipê pjê jō pahhi jarkwa na mehūhkra kam hāmchwÿr catê xa ata pyràc nare pyrên ijakry. ¹² Wa ijōtpê ipijacri impejti to ipa, ne amcrote xet ita kam, amcro pijakrutita kam, wa nee ampo kur to ipa nare. Ne wa hanea ne ampo cunea to itekjê atajê, quê ha imã ihkrã tejwa ha ijōtpê to ajcrà, ne hân ne pyxit ne gūrkwã mãhacjê. Cwÿrjapê ca ha ito impejti ne” hane. Hō, cute Pahpãm mã ihcakôc xà to hajÿr.

¹³ — Mã me hūhkra kam hāmchwÿr catê ita ihpahàmte, ihkĩnte ampÿa mã xa, ne nee kàj mã, cōjkwa wÿr, ihkuc to irīt nare. Necama apu hitōhkre kam amji cahhy, cumã amji kĩn nō xàhte, ne ma Pahpãm mã ihcakôc ne cumã: “Ijō Inxū, he ipê ikên ton catê, icaprĩa ne” — hane.

¹⁴ Mã Jeju me cumã:

— Ampeaj kam wa me amã awjarê. Pom hūmre te Pahpãm mã ihkêanre na amji jarên ita ri, cuna mã cumã impej, ne nee ihkên nare. Ne ma quêt impej pêa mã, cuteamji jaxàr ikre wÿr. Mã ihkĩnte Parixêw catêjê nō ata ri Pahpãm mã ihkêanre, na ri nee impej nare.

— Ÿhÿ, quê ha jūm apu amji to cati prãm to ipa, quê ha ihtÿj Pahpãm toinc̄ri. Ne jūm amji to inc̄rire prãm to ipa ata, quê ha ihtÿj Pahpãm to cati — hane.

Jeju me, me ahkrare

¹⁵ Mã krĩ ata kam mehkwȳ te me ahkrare kwÿjapÿn, ne ma Jeju wÿr me to pra, cute me ahnahũ nōr, ne Hūm mã mehcajrên prãmte. Mã

ihkôt me ipacatêjê te ahna me hõmpun, ne ame kam mencryc, ne ma intête ame huwahi. ¹⁶ Mã quêt Jeju te amji wÿr me ahkrare nahàhwÿr, ne ihkôt me ipa catêjê mã harkwa to:

— Quêt taa me ahkrare itajê ajpên iwÿr me mõi, amehcahpêrkàrnare. Quê ha jũmjê itajê pê me ahkrare itajê pyràac, ne ihtÿj jũmjê itajê Pahpãm himpej xà mã me axà. ¹⁷ Ita to me amji japackrea ne, quê ha jũm Pahpãm himpej xà na amji caxàr to hanea, pom quê ahkrare te ahna me amji caxàr he, ita na quêha ihtÿj jũ caxuw Pahpãm krac ri me axà — hane.

Pê pahhi jakràjti nõi ata Jeju cukij

¹⁸ Mã Juta catêjê nõi pê pahhi cator, necute Jeju cukij, ne cumã:

— Me imã ampo to hahkre catê, pom quêt apejti ita, jũ mã wa ha ne ityc jirô pê me Pahpãm jõ krĩkam apu ipa to? — hajÿr.

¹⁹ Mã Jeju cumã:

— Ampo na mã ca apu ipej na ijarê? Ampo na? Neeme pahnõi impej nare. Me Pahpãm pyxit peaj ri ne impeaj to impej. ²⁰ Pom ramã ate me Pahpãm jarkwa jahkre pej ita, pê me pamã harkwa to hane he: “Nee ame cupê mehprõi caxun nare, ne nee amehcuran nare, ne nee apugàhkĩj nare, ne nee apu ahêj xi jarên nare, ne atÿj me apãmjê me, meaxyrxwÿj jarkwa to me amji japackre to me apa” — hane.

²¹ Mã hũmre ita cumã:

— Ýhÿ, icrire naa mã, wa Pahpãm jarkwa kôt amji to ihmpej to ipa — hane.

²² Mã Jeju te ita na impar ne cumã:

— Ỡhỹ, ca ha cormã ampo pyxit peaj ata to. Ca ha amũ tẽ, ne amji pê ampo cuneato ihpore na ahpã, ne me cupê hamreare atajê mã ihpore cunea jôr pa. Ca ha ate ampo itajê to hajỹr na, wa ha cõjkwa kam ate amji pê ampo jôr atajêjirõa pê amã ampo pej pit gõ. Ỡhỹ, ca ha ate hajỹr ne ampo itajê to amji caprãr na, ca haajpên tẽ, ne atỹj amji to ikõt apa catê na — hajỹr.

²³ Mã hũmre ita te ita na impar, ne cumãamji kĩn nare, ne ihpeacre. Ampo na? Cupê hakràj cati na pê cumã hàhcukrêj atajê japê. ²⁴ Mã Jeju te cumã amji kĩn nare na hõmpun, ne ihkõt me ipa catêjê mã:

— Hamreare, jũ wỳr quê jũm jakràj cati ihtỹj Pahpãmte ihhimpej xà ata mã axà. ²⁵ Ampeaj kam, quê ha nee jũm jakràj cati nõ Pahpãm te ihhimpej xà ata mã hàr nare to hane, pom quê neecawrõ cahàc kô jarõti nõ aguj te kre nacator xà nare he — hajỹr.

²⁶ Mã cute me ita par catêjê ita na me ahcukij, ne me cumã:

— Měr, jũ mã quê ha me, ne jũm amji pytà, ne cumã axà? — hane.

²⁷ — Jũ wỳr quê me hũmre nõ ampo itajê nõto. Ne quêt me Pahpãm mã ri ihtỹj ampoitajê cunea ton jahkre pej — hane.

²⁸ Mã Petrõ cumã:

— Me ipupu he, wa ite me ijũrkwa jicu, ne me apynãr — hane.

²⁹⁻³⁰ Mã Jeju cumã:

— Ỡhỹ, ampeaj kam wa ha me amã awjarẽ, quê ha jũm tePahpãm himpej xà ata cwỳrjapê hũrkwa jicu, ne ihprõ rer, ne mehkjêjê rer, ne

me hũmjê rer, ne menxyrxwỳ rer, ne mehkra rer na, quê ha pjê ita kam ampo itajê jirôa pêcucwa, ne ihtyc jirô pê mã Pahpãmcahê na ipa, ne ihtĩr rohnýtti mã — hane.

Pê Jeju hipêr ihtyc me hacpỹa mã ihtĩr xà jarê

³¹ Mã ma Jeju te me hàhtôa atajê intête ihkôt me ipa catêjê te tôxi atajê japrôr ne me to mỗ, ne me cumã:

— Me ikampa! Cu ha ma Krĩpinkrên wỳr me mỗ, por pê rỳ pêa mã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catêjêahna ihhôt ata wỳr, ne curia quê ha ame ipê Ahàkà to kên. ³²⁻³³ Quê ha Roman catêjê jũhkra mã me haxà, quê ha ame cumã, ne ame hũn, ne ame kam harcô rê, ne amehcahhy, jirô pê mã quê ha mehcure. Quêha ahna amcro incrê, quê ha hacpỹa mã ihtĩr — hajỹr.

³⁴ Mã ihkôt me ipa catêjê te me ita par pejnare, ne nee cute me Jeju jũjarên xà ata jahkre pej pejnare. Ne cute me hahkre pej xà ita me cupê ipimxur tu.

Pê Jeju into tũm nỗ caprã

³⁵ Pê Jeju Krĩcuxwati na hàhtêp to mỗ, pê hũmreinto tũm nỗ pry jahkà kam jỹ, ne ajco me ahna ahwỳ. ³⁶ Ne cute cahê na amji to me mỗr na mempar, ne cute mehcukij, ne me cumã:

— Ampo mã? — hajỹr.

³⁷ Mã me cumã:

— Pom Naxare jô krĩ pĩn Jeju cator ita ri mỗ — hane.

³⁸ Mã into tũm ita jũpar, ne cute caràr kam ihtêm, ne Jeju mã:

— Jeju! Apê pahhi Tawi xwỳ tàm xwỳ ita, icaprĩa ne! — hajỹr.

³⁹ Mã mam me mõi itajê cama ame kam incryc, ne amecumã:

— Kêt! Ne aracri jỹ! — hane. Mã hipêr cute caràr to:

— Pahhi Tawi xwỳ tàm xwỳ ita, icaprĩa ne! — hajỹr.

⁴⁰ Mã Jeju te impar ne hàhhuc, ne cute cumã hàkjêr na me mên. Mã ajpên into tũm ata to me mõi, ne Jeju na me to hàhtêp. Mã cute ihcukij ne cumã:

⁴¹ — Ampo na ca prãm? Ampo to wa amã? — hajỹr. Mã cumã:

— Ýhỹ, Jeju, wa hacpỹa mã irĩt prãm — hane.

⁴² Mã Jeju cumã:

— Rĩt! Ramã acaprãr. Ate ito amji mã ahimpej, cwỳrjapê wa ite hacpỹa mã ato to amã impej — hane.

⁴³ Mã hũmre ita irĩt pyrentu, ne ma cute Jeju pynãr, ne hacpỹa mã cumã into impej ita jahpan xà na cõjkwa kam Pahpãm pejti, necatihti na harên to mõi, ne cumã into impej pyrên hakryti na amji jarên to mõi. Mã mehcunea te me ita pupun, ne Pahpãm pejti na cute me harên kam mehtêm.

19

Jeju me Xaquêw

¹ Pê Jeju Krĩcuxwati mã axà ne ma krĩ japôc to mõi. ² Pê curi hũmre nõ japrỳ pê Xaquêw ita ihkrĩ. Ne pê hũmre ata pê hakràj catê. Ne cupê pjê jõ pahhi jarkwa kôt me hũhkra

kam hàmcwỳr catêjê jŏ pahhi, ne ajco hŏ pahhi jarkwa jirôa pê me hũhkra kam amcwa, ne amji mã huwahi. Cwỳrjapê pê mehcunea mã ihkĩn nare ne ma ame curê. ³ Pê tee ajco apu Jeju pupun nehakre pej prãm, ne jũ wỳr quê hŏkre nõre ita kam, ipu na me hàhtôti ita kam hŏmpu. ⁴ Ne ma cute hŏmpun prãmte, hĩpê cumam ipicahur ne pĩxô pàr na hàpir, por pê ihkrac ri mŏr xà ata na. ⁵ Mã Jeju mŏ ne kàj mã irĩt, ne cute Xaquêw pupun, ne cumã:

— Xaquêw, awrỳc pyrentu, wa ita kam gũrkwa kam ijàhhuc to prãm — hajỳr.

⁶ Mã Xaquêw jũjarêan kam iwrỳc, ne cute cumã amji kĩan kam hũrkwa kamahna amji caxàr. ⁷ Mã mehcunea te me ita pupun, ne ahna me cupêihkaj na, cwỳrjapê ri cute ahna mehcakôc kên kammehtêm, ne me amji mã:

— Pỳhàpà, quê ha Jeju ajte ihkrã kên catê ita jũrkwa kam ahtwỳ — hajỳr.

⁸ Ne me hàpàn jirô pê mã ri Xaquêw xãm, ne cuteJeju mã amji jarên, ne cumã:

— Ijŏ Pahhi, ikampa, wa ha me cupê hamreare atajê mã ijàhcukrêj jĩkjê gŏ. Ne me cupê ijàhkĩj atajê, wa ha hacpỹa mã me cupê ijàhkĩj pyxitjahpan xà na, me cumã ijàmjŏr to cwat — hajỳr.

⁹ Mã Jeju cumã:

— He ampeaj kam ate amji kam gapac xà ton ita na impej. Ne toa ca ate mehcunea mã hanea ne apê Aprãw xwỳ tàmwxwỳ na amji jarên. Cwỳrjapê quê ha ita kam, Pahpãm ikre ita kam mehkrĩ catêjê itajê kên catia pê me hũtà. ¹⁰ Ỳhỹ,

ampo na ri ipê me Ahàkà pjê ita kam cator? He cute me ipictor catêjê japên, ne Pahpãm wÿr me haprôr xà caxuw — hane, ne ma ihkôt me ipa catêjê me, me mō.

Ihpore hô catia te tej jarên xà

¹¹ Ne ramã Krĩpinkrên na hàhtêp, cwÿrjapê ri me cumãa ramã Pahpãm te ihmipej xà ata cator xà kam hàhhuc xàa kam na amehcãmjĩ. ¹² Cwÿrjapê ri Jeju te me cumã Pahpãm himpej xà to hahkre prãnte me cumã hũjarên xà nō ita jarên, ne me cumã:

— Ÿhÿ, pê hũmre ita cati, ne cupê pahhi nō ita kra. Ne ajco amji to pjê jō pahhi to prãm, cwÿrjapê pê ma pjê nō jũwrya kampahhiti cati ihkrĩ ata wÿr tē, cute amji to pjê jō pahhi prãnte. Ne hÿrmã ihtēm jirô pê, quê ha cupê pahhi ne amji jaxà. ¹³ Ne ihtēm xà wÿr, cute cumã me hàpêncatêjê te tej atajê capi, ne me hahkre pej prãnte me ahna hàhwÿr, ne cute ahpÿanre na me cumã ihpore hô catia pyxit ne hōr par. Ne cute me cumãharkwa hyr, ne me cumã: “Ihpore hô cati ita py neto tē, ne gapacta ne kam me to apixô to mō. Krãa caxi, jũ mã ca ha me, ne ihpore hô ita kamme to hàhtô to amōr to? Mār wã amji jaxà, necormã me gahkre pej” hajÿr. Ne ma pjê nō wÿr tē.

¹⁴ — Pê hō pjê kam me curê xwÿn kwÿ amehkrĩatajê ma hũmre ita pê me hō pahhi na amehcaca. Ne ma ihkôt me jũmjê itajê kujate, cute pahhiti mã me hũjarên prãnte, ne me cumã: “Wã ma ame me ijō pahhi na me hũmre ita caca” hajÿr cakrô, mãhũmre ita ihtÿj amji

caxuw hō pahhiti cukij, mǎ cute pjê jō pahhi na ton.

15 — Mǎ cupê pahhi, ne hūrkwā wūr cute amji jaxàr. Necute me cumǎ hàpên catêjê mǎ ihporehō cati jōr atajê na hàhwūr, cute me hahkre pej prāmte, jū māmōrmō cute me, ne ihpore ita to me ipicamēn.

16 — Mǎ mam ita hūr mǎ cator, ne cute hō pahhi mǎ: “Ŷhỹ, ijō pahhi, ate imǎ ihpore hō pyxit ne hōrata, hamre, wa ite kam to ipixô, ne hipêr hipy to tej ne kam incwūr” hajỹr.

17 — Mǎ cumǎ: “Ahnaa ri ita! Apê imǎ gâpên catêimpeaj to impej. Ne apê ampo kryjre jamār pejti catê, na ca ha ita caxuw ampo catia jamǎ. Wa ha krī te tej jō pahhi na axām” hane.

18 — Mǎ cumǎ me hàpên catêjê nō ita hūr mǎ cator, ne cumǎ: “Ŷhỹ, ijō pahhi, ate imǎ ihpore hôpyxit ne hōr ata, hamre, wa ite kam to ipixô, ne kamto xíc ne incwūr” hane.

19 — Mǎ pahhi ata cumǎ: “Taamǎ, ita caxuw wa ha krīte xíc jō pahhi na axām” hane.

20 — Mǎ hapua na cumǎ hàpên catê ita hūr mǎcator, ne cute hō pahhi mǎ: “Ŷhỹ, ijō pahhi, ate imǎ ihpore hō pyxit ne hōr ata, wa itecupêhkà kam harīj ne ma apu intê. Na wa ha hacpỹa mǎ amǎ cugō. ²¹ Ne acupate wa ite nee kam ampo to ipixô nare. Wa ite ramǎ gahkre pej pejtu, apê hūmre jàprêhti na. Ne ca atýj me cupê ampo toate atekjê nare atajê to pōj. Ne ate ampo kre nare atajê, ca gōtpê ame cupê ihkêhkê” hane.

22 — Mǎ cumǎ: “Apê imǎ gâpên catê kêanre, wa ha garkwa ita kôt apu ato kê. Pom ramǎ

ate ijàprêhti ita na ijahkre pej pejtu ita? Pom wa mecupê ampo to itekjê nare atajê incwÿr to ipa, ne pom wa ite ampo krenare itajê, wa hãn ne me cupê ihkêhkên to ipa ita? ²³ Měr ampo na mã ate nee me ihporejamār catêjê mã ijō pore itajōr, mã kam cute me to imã ipicamên crire nare? Měr ampo na mã ate me cumã hōr nare? Ca ha kepê to hane na mã, wa ha ijōtpê hipêr ihkwÿncrre ne kam cupy” hane.

²⁴ — Ne cute cahê na mehcuuhê atajê mã: “Intête me ijō pore hô ita capa, ne jũm mã cute tej ata mã, ca me agō” hajÿr.

²⁵ — Mã me cumã: “Pÿhàpà, me ijō pahhi, pom ramã cumã ihpore hô te tej ita” hane.

²⁶ — Mã me hō pahhi me cumã: “Ampeaj kam wa me amã awjarê, por ampeaj kam me cumã hàhtô atajê, quê ha me cumã hàhtô atajê jirôa pême cucwa. Ne mehkĩnte me cupê ihkryjre atajê, quê ha me cupê capa. ²⁷ Ne hamre, ita caxuw, ajpên me icurê xwÿnatajê cunea japrô ne me to mō, por ma me hō pahhina ame ícaca atajê, ne icunaamã, ikam mare mã me hipej tu!” — hane.

Pê Jeju Krĩpinkrên mã axà

²⁸ Ne hamre, Jeju te me cumã hũjarên xà ita jarênjicu jirô pê, ma Krĩpinkrên wÿr ihkôt meipa catêjê me, me pra. ²⁹ Mã ramã krĩ jacot japrÿ to ame Pĩxô jō krĩ me, Mehkênpuunxà jō krĩ na mehàhtêp, por Pĩxô jō kên cahê na krĩ atajê na. Ne ma mam cute ihkôt me ipa catêjê to ipijakrut ne mehkujahêc, ne cute me cumã harkwa hyr to:

³⁰ — Mam me tẽ, me pahcumam krĩ jacot ata wỳr, ne ca ha ramã me axàr xàa kam, me cawrô cahàcre kam nee cormã jũm jỳr nare ata pupu, ne ramã cumã hêhiahpuro ne xa. Ca ha me cumã hê pô, ne ajpên me to tẽ. ³¹ Quê ha jũm ate me cumã hê pôn na me apupu, ne ahna me acukij, ca ha me cumã: “Pahhi ri apu ahna prãm, ne cute hỳrmã me ikujahêc” — hane.

³² Mã ma ajwar me tẽ, ne Jejute hũjarên xà atajêa na cute me hõmpun. ³³ Ne cormã ame cawrô cahàcre mã hêpôan kam, mã cute me to hõ tekjê catêjê te ahname hõmpun, ne mehçukij to:

— Ampo na mã ca ame cawrô cahàcre ita mã hê pô? — hajỳr.

³⁴ Mã me cumã:

— Pahhi ri apu ahna prãm, ne cute hỳrmã me ikujahêc — hane.

³⁵ Ne ma Jeju wỳr me to mõi ne to cator. Ne kam cute me cumã cupêhkà jaxwỳr, ne cute kam hỳr na mehtehcajpar, mã kam hỳr. ³⁶ Ne cormã to mõi prãm kam mã, cumam me cumã me hõ cupêhkà capô, ne pry kôt me cumã nõi to mõi.

³⁷ Ne ma ramã Krĩpinkrên na me hàhtêp to mõi, ne ramã Pìxô jõ kên jõ ajpô xà mã me iwỳrc to mõi. Mã ihkôt me ipa catêjêjàhtôa ne ihkôt me mõi. Ne cute me Pahpãm carôt kôt Jeju jàpên xà pihho catia pupun atajê pyrên ame hakrya to ame hakry. Cwỳrjapê ri kỳj cati pêa mã cute mePahpãm pejti na me harên kam me to ihtêm.

³⁸ Ne me caràr to me hane he:

“Me pajõ Pahhiti me pahwỳr cator!

Ne Pahpãm jarkwa kôt hãn ne ipa!
 Mã còjkwa kam mehkrĩ catêjê atajê
 cuneapinkrinti.
 Ne mehcunea te ramã cupêPahpãm catia na me
 hahkre pej” hane.

³⁹ Mã Parixêw catêjê kwỳ me hàhtôa jipôc
 riamehcuhê atajê ame Jeju mã, ne me cumã:

— Me cumã ampo to hahkre catê, akôt me
 ipacatêjê mã garkwa ta, quê me kêt — hane.

⁴⁰ Mã Jeju me cumã:

— Ampeaj kam wa ha me amã awjarê, quê ha
 me kêt, quê ha ihtỳj kên itajê me haxà kam, caràr
 kam ihtêm pyrentu — hane.

Pê Jeju Krĩpinkrên kam amrã

⁴¹ Ne Jeju te Krĩpinkrên na hàhtêp, ne
 cutehõmpun ne apu caprĩ, ne apu kam amrã.

⁴² Ne incwỳar kam cute hũjarên to:

— Pỳj me hêj xi!

Krĩpinkrên kam me akrĩ catêjê, he me apê amji
 jahkre kêatre.

Wa tee me amã, me ate amji kam me gapac
 xà carĩcti to hahkre, ca ajte nee me amji
 caxwãm pê me amji to me acarĩcti prãm
 nare.

Me apê amji jahkre kêatre!

⁴³ Ỡhỹ, quê ha amcro nũ na me acurê xwỳn
 meakrã tu ne, ne me ana ajxê.

Quê ha ame ana pjê hakôtne ajpên wỳr me gagã,
 ca ha nee ame gapôj nare.

44 Quê ha me gũrkwa cunea to amehkêanre ne, ne me to hamre tu. Ne por kên te kwỳc caxwãm pê amehkrĩ atajê, quê ha mehkrare me, me hamre tu.

Nee quê hakrĩ ita jaxà kam kên nõ hàhhuc nare. Ne nee hakàn pê cumã hãm xà nõ hàhhucne hãm nare.

Me apê amji jahkre kêatre to, ca nee ate me ipupun pej nare, cwỳrjapê ca ha me akên mã me axà.

Ne nee me amã Pahpãm jõ amcro cator xà ata na hahkre pej nare.

Ne cute me apytâr xà jõ amcro ata kam, ca ha ma hỹrmã ame apipkjêr caca — hajỹr.

Pê Jeju me to Hũm Cati jũrkwa caprã

45 Ne Jeju Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwawỳr mỗ ne cumã hàr, ne cute kam ihpore to ampo na me hàhpan catêjê japôj kam ihtêm.

46 Ne cute me cumã harkwa to:

— Inxũ Cati jõ kàhhôc kam, ihhôt te harên xà ata te hajỹr he:

“Ỡhỹ, ijũrkwa pê kam imã mehcakôt xà” hajỹr.

Ca ajte ate harkwa kaj na me tome hàhkĩj xi jũrkwa — hajỹr.

47 Ne pê Jeju ajco amcro cunea kam me cumã ampo to hahkre. Pê Parixêw catêjê me, me cumã Mojxe jõ kàhhôc to hahkre catêjême, me hõ pahhi me, ajco tee ame Jeju curan prãm. 48 Ne jũ wỳr quê me ita to. Ampo na? Pê mehcunea mã Jeju par prãm na pê.

20

Pê Jeju Hũm Cati jarkwa kôt apê

¹ Ne amcro nõ na, Jeju ame cumã ampo to hahkre, ne ame cumã Pahpãm jarënto mõi. Mã mehkwy cator, Jeju cukij prãmte. Ne mehkwy atajê pê Pahpãm mã mehcajrën catêjê jõ pahhi kwý me, Mojxe xwy jõ kàhhôc to hahkreatêjê kwý me, me prohti kam kwý. ² Ne hỹrmã me cator, ne cute me Jeju cukij to:

— Ỡhỹ, me imã amji jarẽ, jũm jarkwa kôt mãca apu ampo itajê to? Ne jũm te mã ahna amã harkwa? — hajỹr.

³ Mã Jeju mã cormã cute mehpro na to prãm nare, na ri me cumã:

— Ỡhỹ, wa ha hanea ne me acukij pyxit, ca ha me imã amjijarẽ, jirõ pê wa ha itỹj hanea ne me amã amji jarẽ. ⁴ Ỡhỹ, jũm te mã Jowãw mã harkwa, mã cutecõ kam me cumrãr? Xà cõjkwa kam Pahpãm te mã cumã harkwa? Nare xà ajkĩ pjê kam me hũmre nõ te mã cumã harkwa? — hajỹr.

⁵ Mã cute me ajpẽn cukij kam mehtẽm, ne me ajpẽn mã:

— Ampo cu ha ajte me cumã harẽ? Cu me cumã: “Pahpãm te ri Jowãw mãharkwa” hajỹr na, quê ha hipêr me pahcukij, neme pamã: “Mêr hõhõ, ampo na mãca nee ate amji mã me Jowãw to hajỹr nare?” hane. ⁶ Nare, cu ha me cumã: “Me hũmre nõa te riJowãw mã harkwa” hajỹr na, quêha me hàhtõtĩ itajê ma ame pahcaca, ne kẽn to amepahcapê. Ampo na? Ampeaj kam ri

me cumã Jowãw pê Pahpãm jarkwa na ihcakôc catê — hane.

⁷ Cwÿrjapê ri me Jeju mã:

— Wa nee ite me jũm te Jowãw mã harkwa hyr ata na me hahkre pej nare — hane.

⁸ Mã Jeju me cumã:

— Ca ma ame imã amji jarën caca, cwÿrjapê wa ha hanea ne nee me amã, por wa jũm jarkwa kôt apu ampo itajê ton to ipa ata na amji jarën nare — hane.

Pur to me hàpên catêjê kên jarën xà

⁹ Ita jirô pê mã ri Jeju te me cumã hũjarën xà itajê nŏa jarën, ne me cumã:

— Ỹhÿ, hũmre nŏ te hŏ pur ata cunea kam amji mã pîxô krô japrÿ te uwaatajê kre. Ne cute pur jamãr catêjêkwÿ mã hŏ pur ata jahkre, mãr quê ma me hamã, quê hô ne intep. Ne ma pjê nŏ wÿr tẽ, ne curi cute amji to putwÿrÿ jàhtôa.

¹⁰ — Mã cute uwa to cuprôn xà jŏ amcroa kam ramã hàhhuc, mã cute mehÿrmã cumã me hàpên catêjê nŏ kujahêc, mãr quê pur jŏ pahhi mã ihkwÿ ta, ne cute me hamãr catêjê mã cute me to hàpên jahpan xà naihcatur cunea juwahi prãmtẽ. Mã ajte pur jamãr catêjê atajê amji mã pîxô atajê cunea juwahi prãmtẽ, cama amehcahÿ, ne ma cute hũre kam mehkujahêc.

¹¹ Mã cute hipêr me cumã hàpên catêjê nŏ kujahêc, mã cute me to hajÿar ne me cumã ihpahàm catiaton, ne hanea ne amehcahÿ, ne ma hũre kam cute mehkujahêc. ¹² Mã hipêr cute cumã me hàpên catêjê nŏa kujahêc, mã pur

jamār catêjê te me to hajÿar, ne hanea ne ame to kēanre, ne ma pur pê me to cator.

13 — Mā pur jō pahhi ita te amji kam hapac, ne amji mā: “Jū mā wa ha ajte? Ỡhÿ, wa ha hane, nema mehwÿr imā ikra kīnti ata kujate. Quê ha ihhêaj to amji mā me hūpa, ne nee amehcaxunnare” hane. Ne ma cute me hÿrmā ihkra ita kujahêc.

14 — Mā pur jamār catêjê itajê te amji wÿr mehkra ata pupun, ne me ajpên mā: “Me hōmpu he, pom ihkra xūmre ajpên mō ita pê pur jō pahhi kra. Hacme ne mehcura, ne me to hamre, quê ha pur ita pê me pahtekjêa” hane.

15 — Ne cute pur pê mehkra xūmre ata to me cator, ne cute amji mā me mēn, ne mehcuran — hajÿr. Hō, Jeju te me cumā hūjarēn xà ita to hajÿrjirō pê mā ri cute mehcukij to:

— Jū mā mōrmō quê ha pur jō pahhi ita cute amji kam hapac xà ita to? ¹⁶ Ỡhÿ, quê ha me to hane he. Quê ha mehwÿr cato ne me hūjamār catêjê kēanreatajê cunea jipej tu, ne ajteare mā me hūjamār catêjê kwÿ mā pur ita jahkre — hajÿr. Mā cute me ita par ne me cumā:

— An! Ampo na mā cute mehkra ita curan? Quê me pa mā mā, wa ha nee mehcuran nare! — hajÿr.

17 Mā Jeju me hōmpun tÿjti, ne me cumā:

— He ihhêj ne me caa, ca ha ito me jūm kra ata pyràc ne me icura. Ampo na? Pahpām jōkàhhôc kam ramā harēn xà ita te hajÿr he:

“Pom ikre to me hàpên catêjê ma ame ikre mã hãm xà caxuw kên pejti caca ita te ihkwỳ jirôa pê amji to cati, ne ihcuhtac tỳjti” hane.

¹⁸ Ne ihhêj rŭm ipê ikre mã hãm xà caxuw mam kên pejti cuhtacti atapyràac, mã ma ame icaca, necute me ijicu. Co he, por quê ha jŭm kên ata kam ihpỳm ata, quê ha apu hirên tu. Nare, quê ha kên ata jŭm kam ihpỳm ne to hacrôre ne — hane.

Pê me curê xwỳn hipêr Jeju cukij, cute ihkên mã me mên prãmte

¹⁹ Mã me cupê Mojxe xwỳ jŏ kàhhôc to hahkre catêjê me, me cupêPahpãm mã mehcajrên catêjê atajê te, Jeju te me to hŭjarên xà ata na amji na me hahkre pej pyrentu, cwỳrjapê ri ma ame curê, ne cama mehpro ne me haxàr pyrentu to prãm. Mã me hàhtôti te me Jeju par atajê mã ampeaj kamihkĩn. Ne Jeju curê xwỳn atajê mãampeaj kam me hàhtôti atajê cupa, cwỳrjapê ri nee cute me Jeju pro nare. ²⁰ Ne ihtỳj cama amehkôpĩr to me ipa. Ne cute mehkhôpĩr catêjê atajê mã me hàmjŏr, mãr quê amehkôpĩ, ne ihtỳj ampo na mehcuikijto ipa, ne ampo kênre kôt mehpro, ne krĩ jŏ pahhi jŭhkra mã me haxàr to prãm tori ame ipa. Ỡhỹ, ihhêj ne pŏ rŭm kam mempejti, ne mecaxwãm pê, kam cute me amji kam hapac xà kêanre.

²¹ Mã me hŭmre atajê ame Jeju cukij, ne me cumã:

— Ýhỹ, ampo to hahkre catê, wa ite ramã me acakôc xà me, ate ampo to me imã hahkre xà atajê pê ampeaj kam na me hahkre pej. Ne nee amājũm cupa nare, na ca mehcunea to amji kam gapac xà to apipēnti to apa. ²² Ne ampeaj kam caxi me imã awjarē. Xàwa ajkĩ itỳj me pjê cunea jŏ pahhiti mã pjê jahpan xà na me ijàmjŏr xà ata to meamgŏ? — hane. Ne pê cute mehcukij xà ata to, ihkên mã me mên prãmte pê amehcukij. Ampo na? Quê ihhêaj to Jeju me cumã: “Ca ha atỳj me amgŏ” hane, quê ha me hàhtôti atajê ihtỳj ame kam incryc. Ampo na? He me cumã hàmjŏr prãm nare, na quêha ame kam incryc. Nare, quê ihhêaj to me cumã harkwa to: “Ca ha nee me gàmjŏrnare” hajỹr na, quê ha pjê jŏ pahhi mãme hàpên catêjê atajê ihtỳj ame kam incryc, na pê amehcukij to hane.

²³ Mã Jeju te me cumã, cute amji kam me hapac xà kēanre ita na hũcapi pyrentu, ne me cumã:

²⁴ — Ajpên me imã ihpore hy nõ, wa hŏmpu — hajỹr. Mã cute me cumã hŏr. Mã cute me cumã:

— Měr jũm japrỳ me, ampo carŏ mã ihpore hy ita kam nõ? — hajỹr. Mã me cumã:

— Pjê cunea jŏ pahhiti pê Xexa carŏ me haprỳ — hane.

²⁵ Mã Jeju me cumã:

— Měr hŏhŏ, ca ha me pjê cunea jŏ pahhiti pê Xexa mã me hàhcukrêaj gŏ, ne hanea ne Pahpãm mã me hàhcukrêaj gŏ — hane.

²⁶ Mã mehcukij catêjê itajê pê ihpro jahkre kêatremã aracri mehcuhhê ne me ajpên mã:

— Pỳhàpà, cu amehpro prãm cakrô, mã cute ihcakôc xà ita to hamãr kênre nare ita kam, jũ mã cu ha me to, ne mehpro? — hane.

Hacpÿa mã ihtĩr na ihkôt harẽn xà

²⁷ Mã Xato xwỳ kôt me ipa catêjêma apu mehtyc te hacpÿ mã ihtĩr naame ahna aprã atajê kwỳ Jeju na me hàhtêp. Ne cute hanea ne me hàhcukjêr xà ata to, Jeju kên mã me mẽn prãmte, cute mehcukij to:

²⁸ — Ỡhÿ, ampo to me cumã hahkre catê, pê Mojxe xwỳ me pamã incaca xà ita naihhôc to hane he:

“Quê jũm ihprô nõ me hikwa, ne nee kam ihkra nare kamty, quê ha hĩxi ahte apu ipa.

Quê ha impjên tyc ita tũa cahãj pijapit ata mehikwa, ne kam ihkra.

Quê ha ihkra ita to amji mãme mam impjên tyc ata kra” hane.

²⁹ Hõ, pê me pamã ahna ihhôt to hane. Ne pê xwahna jũmjê itajê me xet ne ajpẽn to mehkjêjê pit. Pê mam ihtõ kà itahĩxi ata me hikwa, ne nee kam ihkra nõ juwahi nare kam ty. ³⁰⁻³¹ Mã hanea ne ihtõ te amji to hapu te hajÿar ne cume hikwa, ne hanea ne kaam ihtyc. Ne pê me xet itajê cunea mehprô pyxit ata me, me hikwa partu, ne mehprô ita kam jũm te mehkra nõ rer nare kam mehcunea mehhi. ³² Mã hapu na mehkôt mehprô ita te hajÿar ne ihtyc. ³³ Ne mehtyc jirô pê, hacpÿa mã amehtĩr jõ amcro kam, cute me

xet itajê cunea cumehikwa ita kam, jũm quê ha mehprõ ata to ihprõ? — hane.

³⁴ Mã Jeju me cumã:

— Me amãa, nee hacpỹ mã mehtyc tĩr xà nare, na mã ca ame icukij to hane. Ne ca ihkaj na ame to. He pjê ita kam pyjê me, me hũmre ihtỳj ame hikwa. ³⁵ Ne por me Pahpãm kampa, ne catyt kam me ipa, ne me ty, ne hacpỹa mã mehtyc xà jahpa ne mehtĩr, ne Pahpãm wỳr me api, ne cahê na mehkrĩatajê ri, nee me hikwa tuw xà nare.

³⁶ Ne me cupê cõjkwa kam Pahpãm jarkwa to memprar catêjê pyràac. Jũ wỳr quê jũmty, ne jũ wỳr quê hanea ne jũm hikwa tuw. Ne me cupê Pahpãm kra. Ampo na? Hacpỹa mã amehĩr, cwỳrjapê ri me cupê Pahpãm kra.

³⁷ — He pê Mojxe xwỳ hirãa pê me amãhacpỹa mã mehtyc ne mehtĩr nato hahkre. Xà ca nee me aprêj põc ne nee cute caxàr nareata jarẽn to me amjijapackre nare? Pê aprêj põc te caxàr nare atakam Pahpãm jõkre Mojxe mãawjarẽ, ne cumã:

“Ipê apãm Pãm Cati, ne cormã ipê me aquêtjê Aprãw me, Ixac me, Jaco Pãm Cati wa” hane.

Ne nee pê amji jarẽn to:

“Pê ipê Aprãw me, Ixac me, Jaco Pãm Cati” hajỹr nare.

³⁸ Ne cute amji jarẽn xà ita kõt ri me pamã Pahpãm pê mehtĩr jõ Pahpãm na hahkre pej,

ne nee cupê mehtyc jō Pahpām nare. Pahpām mǎ mehcuneatīr pit, ne nee cumǎ jūm tyc nare. Cwýrjapê cu me pahte me Aprǎw xwý me, Ixac xwý me Jaco xwý tīar na me harēn par — hane.

³⁹ Mǎ Mojxe jō kàhhôc to hahkre catêjê nõ kwý hanea ne curi mehcuhê itajê te me cumǎ:

— Nee ate gūjarēn xà ita to ihcupan nare. Negūjarēn xà ita peaj to impej — hajýr.

⁴⁰ Hamre, mǎ hipêr jūm mǎ ihcukij xà nõ to ihcukij prām nare.

Pê Jeju hacpýa mǎ mehcukij

⁴¹ Mǎ Jeju cormǎ me cumǎ:

— Wa ha por pê Pahpām jūm pê Crixto to awjahkre ata na me acukij. He ca ajte Crixto pê Tawi xwý tàm xwý tàm xwý na me harē. ⁴² Ne pê Tawi xwýa ajco ihkàhhôc kam increr xà kam ihhôc to hane he:

“Ijō Pahhiti te ijō pahhi mǎ harkwa to hajýr he: ‘Icahê na, Pahhi jýr xà kam, awpôc rǔm jý.

⁴³ Wa ha apar krac ri me acurê xwýn atajê cunea nõr na me to, quê ha me nõ, ca ha ate me tohjê na cute me gahkre pej xà na, me hipý apar xǎm’ ” hane.

⁴⁴ Pom pê Tawi xwý Crixto to hō pahhi na ihcukij ita kam, jū mǎ quê ne cupê ihtàm xwý? Ampo na? He cormǎ Tawi ihtīar na Pahpāmcahê na cōjkwa kam apu ipa — hane.

Pê Jeju me cumǎ Mojxe xwý jō kàhhôc to hahkre catêjê cawpa

⁴⁵ Mǎ me hàhtôti atajê ame Jeju kampa, mǎ Jeju te ihkôt me ipa catêjê mǎ harkwa to:

⁴⁶ — Co he, me cumã Mojxe xwỳ jŏ kàhhôc to hahkreatêjê to me guphêa ne, nāmri mehkà impeaj kam hānne ame ipa to prām, ne hān ne cute me hūpa kam mecumã mehcaôc na me to prām. Ne ma hān ne cute me cuprôn xà kamapu pjê kam mehkrī caca, nemehkrī xà impeaj kam hān ne mehkrī to prām. Nehanea ne me hō pahhi jŏamji kīn kam, hān ne me hō impeaj na mehprām. ⁴⁷ Ne hān ne pyjê pê impjên tyc ne impijapit atajê mǎ amehhêj, ne hān ne me cupê ampo to ahkī. Ne me cupê me hàhkīj xi na amji to me ipimxur prāmte, hān ne mehcunea kam mare mǎ Pahpām mǎ mehcaôc to mehkrÿnre nare. Cwÿrjapê quê ha mehkên xà te mekam ipihur xà atajê me cumã ihkêanre ne — hajÿr.

21

Pê impijapit Pahpām mǎ hō pore cunea gō

¹ Ne amcro nŏ na Jeju, Hūm Cati to me amji kam hapac xà jŭrkwa kam hām ne xa, ne ame hakràj catihtu atajê te mehporjŏr na me hōmpu, mǎ ihpore incjên xà kam me cucjê. ² Ne hanea ne cute jŭm cahāj pê impjên tyc neimpijapit ata pupun, mǎ cute ihpore incjên xà kam ihporehy to ipijakrut peaj ne hàr. ³ Mǎ Jeju te ihkôt me ipa catêjê mǎ harkwa to hajÿr he:

— Ampeaj kam wa ha me amã awjarê. Cahāj pê hamreare atate ri mehcunea jirôa pê ihpore jŏr. ⁴ Ne mehkwy jakràjti catêjê te me hō porecahur jàhhuc atajê pit jŏr. Ne cahāj ita

nare, cute to amji to ipijapar xà ita ri, cute amji pè ihcuneajõr — hajÿr.

Pê Jeju Hũm Cati jũrkwa jamre na harẽ

⁵ Mã mehkwy Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa toamehcakôc to:

— Ampeaj kam ikre ita pej! Ne ahna kën itajêimpejti! Ne kam cute ame Pahpãm mã ampopejti jõr atajê cunea impejti — hane. Mã Jeju te mempar ne me cumã:

⁶ — Ỳhỹ, pom ampo cunea impejti ca ame hõmpu itajê, quê ha ihtỳj jũ caxuw ihcunea hamre tu, ne nee pom ca ame kën pupu itajê nõ hàhhuc, ne amji jĩpy nõr nare — hajÿr.

Amji pupun kên jõ amcro jarẽn xà

⁷ Mã cute me Jeju cukij to:

— Me imã ampo to hahkre catê, jũ caxuw quê ha itahane? Ampo quê ha jũ na me imã, wa ha ihkôt me ita tehajÿr xà ita jahkre pej? — hajÿr.

⁸ Mã Jeju me cumã:

— Me guphêa ne, quê nee jũm me anõ mã ihhêj nare. Ampo na? He quê ha me hàhtôa ne ijapry na ame amji to mehhêj to me ipa, ne me amã: “Hamre, ramã amcro hyr xàa kamhàhhuc” hane, nare, quê ha me amã: “Ipê Pahpãm teCrixto to cõjkwa pĩn me amã hũjahkreata mã, wa he” hane. Cakrô, ca nee me anõ ihkôt amji kamgapac nare. ⁹ Ca ha jũ ri me ipijapu nõ jarẽn pa, ne nee ame hũpanare. Nare, quê jũ ri, krĩ nõ kam pahhi na ame ajpẽn jũrê, ca me harẽnpa, ne nee ame hũpa nare. Quê ha ampo

itajê cuneahane cakrô, nee cormã me hamre xà kam hàhhuc nare, ne ihtỳj hõtpê ita hapôj to ipa.

¹⁰ — Quê ha krĩxàre kwỳ me, mehwỳa ame ajpu, nekrĩ kwỳ me, krĩ kwỳa me ajpên kam pra.

¹¹ Ne pjê jàhtôa kam pjê ahcujrô, ne pjêjàhtôa kam prãam to prãm, ne pjê jàhtôa kam quê haame hà catia to cati. Quê ha ihprôt pê cõjkwa kam ame ampo kânrepupu, ne pjê kam cute me ampo kânre pupunxà ata, quê ha mehcunea mã hũpaa to hũpa.

¹² — Ne ita te hajỹr xwỳjrea na, ca ha ame amjipupun xà kânre to ame amji pupu. Quê ha ame gahê ne meapro, ne hãn ne ame acahhy, ne me hacjên xà mã me gacjê, ca ha kam me acuhhê. Jirô pê mã quê ha, cute me cuprôn xà jũrkwa kam mehcukij catêjê jũhkra mã me gacjê, quê ha me acukij pa, jirô pê mã quê ha hipêr me hacjên xà kam hãn ne me ato awcapê. Ne icwỳrjapêa quê ha pjê jõ pahhi cuna mã me apyxwỳ. ¹³ Ca ha cuna mã me acuhhê, ne me ijarên pejti to me cumã ijarê. ¹⁴ Ne nee me acakôc xà to ate ame amji pytàr xàatajê to cormã ne ame amji japackre nare. ¹⁵ Ampo na? He wa ha cormã me amã acakôc xà gõ, ne me amã ate me amji jahkre pejti gõ, quê ha nee me acurê xwỳn atajê ame ato hũràc nare.

¹⁶ — Ne quê ha ajte me apãmjêa me, me akjêjêa me, megũkjê catêjêa me, me gõ ikwỳ nõ catêjêa me, amjiakôt me hacjên xà kam me ato awcapê, ne ihtỳj me anõcura. ¹⁷ Ne icwỳrjapêa quê ha mehcunea ame acurê. ¹⁸ Ne me awcanãa ne. Ampo na? Quê ha nee me apêakĩ nõ pyxitre

nõ ipictor nare. ¹⁹ Na ca ha ampeaj kam me awcanã, ne atỳj me amji pytà.

Pê Jeju Krĩpinkrên jamre na harẽ

²⁰ — Ca ha krãhtare me, me hàprê catêjê me, cute meKrĩpinkrên krã na me hõmpu, ne krĩ ata jamre na me to amji japackre pyrentu. ²¹ Por ca jũmjê Juta jŏ pjê kam ame apaatajê, kěnti wỳr me aprar pyrentu! Ne Krĩpinkrên jŏkrĩa kam ame apa atajê, krĩ pê me gapôj, ne me aprar pyrentu! Ne porca pur kam ame apa atajê krĩ wỳr me aprar nare! ²² Ampo na? He amcro atajê pê quê ha Pahpãm te Jutacatêjê to kên xà jŏ amcro. Ne pê ramã Pahpãm hŏkàhhôc kam, amcro atajê na, ampo cunea kên xà te hajỳr na to awjahkre.

²³ — Pỳj me hêj xi, pyjê mehkra to tic atajê, ne haneane pyjê mã me kra kryjre atajê me, mehkà na kjêcatêjê atajê! Ne pjê ita kam, quê ha me ate amjipupun xà kên crire nare me awỳr cator. Quê ha Pahpãm meawỳr me akên xà kėanre kujate, pjê ita wỳr. ²⁴ Quê ha me hàhtôa ne wapo xwahhi to mehcura, nehanea ne me hàhtôa ne mehprone pjê cunea wỳr ame to ajcrà. Por krĩxàre pê mehcahkrit te mePahpãm jahkre kėatre atajê, quê ha ihtỳj Krĩpinkrênkam ame ipa ita na, quê ha ahnaahŏ amcro cahhur kam ahtwỳ.

Pê Jeju pjê wỳr cute amji jaxàr xà jarẽ

²⁵ — Ne itajê cunea te hajỳr xà wỳr, ate me hahkre pejxà, quê ha pyt kam hapôj, ne putwỳr kam hapôj, ne caxêre kam hapôj, na quê ha pjê kam itajê mehkrã acto tu ne. Cŏxwa

jàhkrihkritkêanre ata cupate, quê ha nee jŭm cute amji kam hapac xànŏ na amji jahkre pej nare. ²⁶ Ne mehcunea mã, quê ha pjê wÿr ampo kên cator xà ata hŭpaa to hŭpa. Na quê ha pjê kam me ajhu ne me hikwa. Ampo na? Hequê ha cŏjkwa kam caxêre cunea amji mã ihkrîxà to ahpa, cwÿrjapê quê ha hŭpate amjia kôt pjê kam ame ajhu.

²⁷ — Ata caxuw quê ha cŏjkwa pŭn ahpar mã ipê me Ahàkà carôt tÿjti me, hàhcujrohti ata mea mã, ahparmã iwÿc to mŏ, ahcacrã kam. Quê ha mehcunea me hŏmpu ne me Ahàkà pé Pahhiti catia na me hahkre pej. ²⁸ Quê ha ampo itajê hajÿr kam tẽ, ca me awcanãane, ne me amji tÿaj ne, ne cŏjkwa wÿr, ca kàj mã merît. Ampo na? He ahtŭm nare wa ha me apytà. Ne por ite me apytàr xà ata kôt harên xà te hajÿr he.

Pïxô kôt harên xà

²⁹ — Por pïxô pàr nŏ ata, nare, ampo pàr ata he. ³⁰ Quê ha ramã ihhŏ tetet cato, ca ha me hŏmpu, ne me amji jahkre pej pyrentu, ne me amji mã harên to: “Ahtŭm nare, quê ha ta iwÿc pyrentu” hane. ³¹ Quê ha ampo itajê cunea apu hane, ca ha mehŏmpun to hane, ne me to amji japackre pyrentu, nãmriPahpãm te pjê to ihhimpej xà jŏ amcro ata ramã catorxàa kam.

³² — Ne me to amji japackre peaj ne, nãmri quê hamehtÿr itajê tyc xwÿjrea na ampo itajê cuneahajÿr to hane. ³³ He me ijarkwa ita to amji japackrea ne, nãmri quê ha pjê me cŏjkwa ihtÿj jŭ caxuw hamre, ne icakôc xà ita, quê ha quêt

hàhhuc rohnýtti mã, ne nee jũ caxuw hamre nare.

Cu ha me amji jamãr prãm to me papa

³⁴ — Ne me ca, me amji kôt hakop to impeaj to me apa. Nenee amji kîn na me gækrun to pit mã me amji japackre tome apa nare. Ne nee côxyhti to amji to me apipãn topit mã ame amji japackre nare. Ne nee me ate amji to ameapijapar xà to pit mã ame amji japackre to me apa nare. Ca ha itajê to pit mã ate ame amji japackre to me apana, quê ha ampo cunea jamre xà jô amcro awÿr cato, ne amõr pejti kam aproto hane, pom quê ampo pro xà ihpro he. ³⁵ Ne quê ha pjê cunea kam amehkrĩ atajê cunea wÿramcro ata cato. ³⁶ Cwÿrjapê ca ha gõtpe me amji kôpĩr peaj to me apa, ne ma Pahpãm mã me amji cajrën, mãr ca xwÿmã ampo itajê pê me amji pytà, ne cupê me gapôj, neicuna mã me acuhhê tu — hane.

³⁷ Pê Jeju amcro cunea kam ajco me cumã ampo tohahkrea to pyt, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa kam. Ne ahna caxwa, pê ma krĩ pê hapôj, Pìxô jô kën wÿr, ne curia hãn ne amji to apê. ³⁸ Pê côjkwa caprêc kôt ajco me hàhtôa ne maPahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa wÿr me pra, cute me Jeju kam hapac prãmte.

22

Pê Jeju curê xwÿn ahna me ajpën pa

¹ Pê ramã me Hakren xà jô amji kînata wÿr amcro incrêre ne nõ. ² Pê ajco Pahpãm mã mehcajrën catêjê jô pahhi me, Mojxe xwÿ jô kàhhôc to me cumã hahkre catêjê me, ihtÿj ame

Jeju curan prãm, ne tee ame to hahkre. Ampo na? Pê ampeaj kam ihkôt me cumã me hàhtôti atajê cupa na pê.

Pê Juta ihpore kôt Jeju kên mã mẽn prãm

³ Pê me pahcurê xwÿn pê Xatanaj carõ kên ata Jejukôt me ipa catêjê te tôxi atajê nõ, pê Juta Carijotata mã axà. ⁴ Pê ma Juta tẽ, ne Pahpãm mã mehcajrëncatêjê jō pahhi me, Pahpãm to me amji kam hapac xà jūrkwā jamār catêjê me, Jeju na cute me ajpẽn par. Mã Juta te me hũhkra mã Jeju to hahkre ne haxàr na, me cumã amji ton. ⁵ Mã ame hakry, ne cute me Juta mã ihpore jōrna me amji ton. ⁶ Mã hamre, Juta te ihpore pyr na ihtyj cute me cumã Jeju jōr na amji ton. Quê ha nee me hàhtôti atajê nõ Jeju pupun nare kam, cute jũ riahte me cumã hōr na, me ajpẽn par.

Pê Jeju me Hakren xà jō amji kīn jō na awjahkre

⁷ Mã ramã me Hakren xà to cute ame amji-japackre xà jō amcroa kam hàhhuc. Mã amcro ata kam, amji kīn ata caxuw Juta catêjê te ahpyanre na ame carà cahàcre hōhti kra pê mehkritxwÿ ata curan. ⁸ Mã Jeju te Petrô me Jowãw kujahêc, ne me cumã:

— Me mō ne me pamã pyt caxuw me Hakren xà jō amji kīn jō nõ to — hajÿr.

⁹ Mã cute me Jeju cukij ne me cumã:

— Jō ri wa ha mēr ame pajō ita to? — hajÿr.

¹⁰ Mã Jeju me cumã:

— Me ikampa, ca ha ramã krī mã meaxàr xàa kam, quê ha me hũmre nõ ata cô jacjê ne to

ipa, ca ha me ajpĕn cajpa, ne ma me hũnã, ne ihkôt me mō. Quê hajũ ri ikre nō mã axà, ca ha hanea ne ihkôt me axà. ¹¹ Ne me ikre jō pahhi ata cukij, ne me cumã: “Me cumã ampo to hahkre catê te me acukij xà na me ikujahêc, wa me acukij, jũ ri mōrmō ikre caxwÿn nō ita, pom quê ha ihkôt me ipacatêjê me kam me me Hakren xà jō to apà ita?” hane. ¹² Quê ha kÿaj pé me amã ikre caxwÿn cati nō atajahkre, ne ramã kam ampo cunea, kam cuhôn xà, ne kam ahna mehkri xà, ne kam ahna me hàpàn xà, quê ha me amã hahkre. Ca ha curia pyt caxuw me me Hakren xà jō nō to — hane.

¹³ Mã hamre, ma me pra, ne krĩ mã me hàr, ne Jejute me cumã ampo cunea jarĕn xà atajê cunea na me cator, ne cute pyt caxuw me hō ita ton.

Pê Jeju ihtyc xà na amji jarĕn

¹⁴ Mã ramã kaam hàhhuc, mã Jeju me, ihkôt me ipacatêjê me, me hàpàn xà na me hÿr, me hàpàn xà caxuw. ¹⁵ Mã Jeju me cumã:

— Wa ijōtpê ikên mã ixàr xwÿjrea na, me acahê na me Hakren xà jō ita kur na amji to prãm. ¹⁶ He ampeaj kam wa ha me amã amji jarĕ, wa ha hipêr me Hakren xà jō ita nō krĕr nare, quê ha ahnaa Pahpãm pjê kam mehcunea to ihhimpej kam tĕ, wa ha cormã ihnō krĕ — hane.

¹⁷ Ne cute mehkôm xà pyr, ne cute Pahpãm mã to hũrĕn hakryti na amji jarĕn, ne ihkôt me ipacatêjê mã:

— Mĩ, me akôm xà ita py, ne me acunea me to akôm pa. ¹⁸ Ampeaj kam wa ha me amã amji

jarë, wa ha hipêr jũ caxuw pĩxô cacô ita kwỳ to ikôm nare, quê ha ahnaa Pahpãm mehcunea to ihhimpej kam tẽ, wa ha cormã ihnõ kwỳ to ikõ — hajỹr.

¹⁹ Jirô pê mã ri cute pãw pyr, ne Pahpãm mã to hũrên hakryti na cumã amji jarën, ne ihcokjêr ne ihkôt me ipa catêjê mã hõr par, ne me cumã:

— Pom pãw ita, ijã mã he, wahãn ne me amã cugõ, ca atỳj me ku. Jirô pê mã, ca ha ate me ito amji japackre prãmte, atỳj pĩxô cacô ita to me ikõ, ne me pãw ita kur to me acuhhê tu — hane.

²⁰ Ne me hàpàn jirô pê, cute hajỹar ne pĩxô cacô na me cumã ihkôm xà jõr, ne me cumã:

— Pom pĩxô cacô ita, icaprõa mã he, ne me anaa wa ha haxwỳ. Ata to wa ha me amã ite amji kam ijapac xà intuw to awjahkre.

²¹ — He ramã, pom ca me jỹ itajê nõ te icurê xwỳn catêjê jũhkra mã ijaxàr, mã cute me icuran na, imã hahkre pej. ²² Ýhỹ, wa ha itỳj ipê me Ahàkà cati ityc to prãm. Ampo na? Pêramã Pahpãm ityc xà ata na amji mã to ihhimpej hiahpuro. Pỳj me hêj xi, por quê ha me ikên mã ijaxà ata, quê ha ijirõa pé amji pupun xà kêanre to amji pupu — hajỹr.

²³ Mã ahpýanre na, cute me ajpên cukij kam mehtêm, neme ajpên mã:

— Pỳhàpà, jũm mã quê ha ajte me hũhkramã haxà? — hajỹr.

Jũm ri amji jirõa pê cati

²⁴ Mã me ahna ahtũmre, Jeju kôt me ipa catêjê te ajpênjirõa pê me cati na me amji jarën kam

mehtëm. ²⁵ Mã ahna Jeju pê ihkaj na me kam, mã me cumã:

— Ýhÿ, pjê ita cunea kam krîxàre jõ pahhi cati catêjê cunea mã amji to me catia prãm. Ne cumã mehcunea te hàpên na to prãm, na ri ihtÿj me to ihmpej. Ne por mehcunea tehcajpaatajê te ri amji to me cati prãmte amji mã me haprÿ to: “Mehcunea Tehcajpar Catêjê” hajÿr.

²⁶ — Itajê cunea te hajÿr pit, ne me akwÿa kam, quê neeitajê nõ hajÿr nare. Me akwÿa kam, quê ha jÿm catihti ata pê curmã jÿm tuw ata pyràac. Ne por me gõ pahhi ata, quê ha ihhêjrÿm cupê me amã hàpên catê pyràac. ²⁷ Mêr jÿm ri, me hÿmre mã amji jirô pê cati? Xà ajkî hàpàn xà na jÿ ata? Nare, xà ajkî me cumã me hõ jõr to praata? Ýhÿ, por hàpàn xà na jÿ ata ri, me hÿmre mã mehirôa pê cati. Ne Pahpãm mã ita na ihkaj na. Ne cumãa, por me cumã hõ jõr to pra ata ri quêt cati. Ne ipêa ri me amã hàpên catê ata pyràc. ²⁸ Ca gõtpê ikôt me apa, ne icahê na ramã meate me amji pupun xà kêanre kwÿ to ame amji pupun. ²⁹ Cwÿrjapê ri Pahpãm te me acunea to ihmpej xà na ixãm. Ne pa, wa ha hanea ne me ate me to ahimpej xà na me apyxwÿ. ³⁰ Ca ha, por curi ite ihmpej xà kam, ijapàn xà na me akrî xà ata kam me apà, ne ahna me ikõ. Neca ha hanea ne me Pahhiti krî xàhti catia ata kam me akrî, ne Ixaher catêjê kwÿ te tóxi atajê mã cute amji kam me hapac xà na awcapi, ne ahna mehcukij, ne me cumã to ahimpej to me akrî — hane.

Pê Jeju Petrô mã awjarê

³¹ Ne cute Ximãw Petrô mǎn ne cumã:

— Ximãw, Ximãw, nǎmri ajco, nǎmri ramã me pahcurê xwÿn pê Xatanaj teato arÿjhy, ne acarêr ne acajpêr prãmte acaxuw amji mãPahpãm na hàhwÿr. ³² Wa ramã ite, ca nee ate itoamji mã ahimpej jicu nare na, Pahpãm mã acajrên. Na caha gôtpê ipê ampÿre mã apumõ, ne ana ahtũm nare, ca ha hacpÿa ne iwÿr amji jaxà, ne acato, ne me akwÿ mã hũcanār xà to ihtÿaj ne ajco — hajÿr.

³³ Mã Petrô Jeju mã:

— Ýhÿ, wa ita kam ihcuneacaxuw apu mõ. Quê ha hapacta ne akôt me ijaxà, ne jũ na me ito. Wa ha itÿj awcanã ne akôt ty. Ne nee imã ihnõ na hũpa kênre hamreare — hane.

³⁴ Mã Jeju cumã:

— Petrô, ampeaj kam wa amã awjarẽ. Ca ha caxwa ita kam, hõxãhxãc kàr xwÿjrea na ateijahkre pej nare na, amji to ahêj to incrê — hane.

Ihpore cjên xà me wapò xwahhi jarên xà

³⁵ Jirô pê mã ri Jeju te ihkôt me ipa catêjê cukij, ne me cumã:

— Xà ca gôtpê amcro ata to me amji japackre, mǎrpê wa me akujate ta to? Pê wa me apê ihpore cjên xà nare kam me akujate, ne me apê me akà nare kam me akujate, ne me apê ampo hamrearekam me akujate. Xà ca gôtpê ajkĩ ite me apê ampo hamreare kam me akujahêc ata to me amji japackre? Xà pê ajkĩ hõtpê meapê ampo hamreare? — hajÿr. Mã me Jeju mã:

— Quê, me ipê ampo hamreare nare, pê hōtpê me imã ampo cunea — hane.

³⁶ Mã Jeju me cumã:

— Por me amã ihpore cjên xà atajê me, me gâhcukrêj atajê me, gapacta ne ita caxuw me acwa. Ne por me apê wapo xwahhi nare atajê, atyj me gitô kà to ihpore na me ahpa, ne amji mã me to wapo xwahhihti japrô. ³⁷ Pê ramã Pahpãm jarkwa na mehcakôc catêjê nõ hõ kàhhôc kam, ina ihhôc to hane he:

“Quê ha mehkên catêjê me, me to ajpëan” hane.

Ampeaj kam wa me amã awjarê, por pê ramã ihkàhhôc ina ampo to hũjarên xà to awjarê ata, quê ha ihtyj ito hanea to ito hane — hane.

³⁸ Mã ihkôt me ipa catêjê me cumã:

— Me ijô Pahhi, nãmhã, ramã wapo xwahhihti pijakrut he — hane. Mã Jeju me cumã:

— Mër nãmhã, quê ha taa mã — hane.

Pê Jeju Pĩxô jô kên wỳr mỗ

³⁹ Mã hamre, ma caxwa ri Jeju Pĩxô jô kên wỳr mỗ. Pê ramã curi ipa to amji pyràac, na pê mỗ. Pê ma ihkôt me ipa catêjê ihkôt me mỗ. ⁴⁰ Ne curi me cator, mã cute amji mã hỳr xà ata mã cator ne kam hỳr, ne ihkôt me ipa catêjê mã:

— Ma Pahpãm mã me acakôc, ne cumã me amji cajrên, ne ahna me ahwỳ, mār quê ma me atête me pahcurê xwỳn to pên to mỗ, mār quê nee me acyt, ca ame cumã me apec nare prãmte — hajỹr.

⁴¹ Ne hãm, ne cute cahi rẽn to trĩnta ne ihkõn krã nahÿr, ne cute Hũm Cati mã ihcakõc kam ihtẽm, ne cumã:

⁴² — Inxũ Cati, pom wa ikên xà na amji pupu ita pê ihhêj rũm ikõm xà pyrãac. Wa ma apu ikên ita cunea to ikõm caca. Quê ha amã itête ikên to ikõm xà ita camẽn prãm na, ca ha gapacta ne atÿj itête camẽ, nãmri quê ha amã ite to ikõm naito prãm na, wa ha itÿj to ikõ. Ampo na? Por ate ampo to amji mã ina prãm xà ata na, wa ha itÿj ahnaa mã akõt amji kampa — hajÿr.

⁴³ Mã cõjkwa pĩn Pahpãm jarkwa na imprar catê nõhÿrmã iwryc, cute cumã hũcanãr xà to ihtÿj prãmte. ⁴⁴ Mã cumã amji kĩn nare ata te ihcãmxêr, ita pêihhêj rũm ampo xà ihtÿaj te ihcãmxêr. Mã hũcanãarkam cormã Hũm Cati mã ihcakõc. Mã ahna cô pehpec ita pê ihhêj rũm caprô te pjê kam apu ihpehpec pyrãac.

⁴⁵ Mã cute cumã ihcakõc jirô pê hãm, ne ma ihkõt me ipa catêjê wÿr mõi. Ne me hõt wÿr cator, mã ihtÿj me hikwa ne ame gõr, ne pê me cumã amji kĩn nare, na pê me hikwa ne ame gõr. ⁴⁶ Mã cute me cumã harkwa cator, ne me cumã:

— Ampo na mã ca me gikwa ne ame gõr? Ame ampra ne ame to acuhhê, ne Pahpãm na ame ahwÿ, mār quê nee me pahcurê xwÿn me amã ampo kên to hahkre nare — hajÿr.

Pê Jeju cama amji na me hamã, quê mehpro

⁴⁷ Ne Jeju cormã ame cumã ihcakõc kwÿa kam, mã mehãhtõa ne hÿrmã me cator. Ne pê Juta Carijot ita pê Jeju kõt me ipa catêjê te tõi atajê nõa, Jeju wÿr me hàhtõa ne me to mõi, ne ma

Jeju wÿr tē, ne cute cahôr prāmte ahna hàhtêp.

⁴⁸ Mā Jeju cumā:

— Xà ca ha ajkī atÿj ipê me Ahàkà cahôr xà ita to kên mā amē? — hane.

⁴⁹ Mā Jeju kôt me ipa catêjê te ita na me hōmpun tohajÿr, ne cute me Jeju mā:

— Me ijō Pahhi, xà wa haitÿj me ijō wapo xwahhihti ita to me kam tē? — hajÿr.

⁵⁰ Mā mehnōa te wapo xwahhihti to Pahpāmmā mehcajrēn catêjê jō pahhi mā hàpên catê nō atakam ihtēm, ne cupê hapac jakep, awpôc rûm. ⁵¹ Mā Jeju cumā:

— Ame hajÿr nare! — hane. Necute hapac jakep ita na hũ xir, ne cumā ihcupên, ne cumāto impej pyrentu.

⁵² Jirô pē mā ri Pahpām mā mehcajrēn catêjê jō pahhi me, Pahpām jūrkwā jamār catêjê me, prohti kam me, cute mehpro. Mā Jeju teme cumā harkwa to:

— Pÿhàpà, xà ajkī ipê cute me pahhi jūhhÿr na me to ihhimpej catê jō pahhina mā, ca me gō kôtàre me, me gō xwapo xwahhihti itajêto me ipro to me mō? ⁵³ Pom wa amcro cunea kam Pahpām to me amji kam hapac xà jūrkwā kam me acape na apu ipa ita? Ca rÿ jũ caxuw ate me ipro prām nare. Ne hamre ita kam ri me gō amcro, ne me pahcurê xwÿn jō amcro, na ca ha atÿj me pahcurê xwÿn jō awcapàtkōa kam ame apê — hajÿr.

Pê Petrô Jeju pupun nare na amji to ihhêj

⁵⁴ Ne hamre, cute me Jeju pro, ne ma-cute Pahpām mā mehcajrēn catêjê jō pahhi

jũrkawÿr me to mŏ, ne me to hàr. Mã Petrô hapua na Jeju na mehkôt mŏ. ⁵⁵ Mã ikre jarkwa cahê na, carã ata kam cute me cuhôn, ne ipu na amehkrĩ, mã ma Petrô mehwÿr mŏ, ne me cahê na cuhy na hÿr.

⁵⁶ Mã ikre kam hàpên catêjê cahãj nõ atate Petrô pupun, ne xa ne hŏmpun tÿjti, ne cumã:

— Pom jÿ ita pê Jeju na mehkwy nõa ri — hajÿr.

⁵⁷ Mã Petrô cumã:

— Pÿhàpà, pyjê nõ ita, wa nee ite jũm ita jahkre pej nare — hane.

⁵⁸ Ne ahna ahtũmre mã mehkwyà xũmre nõ ita tẽ necumã:

— Apê mehkwy nõa mã ca — hane. Mã Petrô cumã:

— Hũmre nõ ita, nee ipê mehkwy nare, ipê jũmjê itajê jahkre kêatre — hane.

⁵⁹ Ne hamre, ahna ahtũm rya mã mehnŏa hÿrmã mŏ, necute Petrô mã:

— Ýhÿ, he ampeaj kam ri cupê mehkwyà nõ mã, pom hanea ne cupê Hĩpôjajo catêjê nõ ita? — hajÿr.

⁶⁰ Mã Petrô amji tète apu cumã ihhêj, ne cumã:

— Hãpà, hũmre nõ ita, pom ca apu ampo jarê ita, ipê hahkre kêatre, wa nee ite hahkre pej nare — hane. Ne cormã jÿ ne apu ihcakôc kwya kam mã hŏxãhxãc kàr.

⁶¹ Mã ikre kam, hacpÿ ne Jeju Petrô wÿr ipipkjêr nehŏmpun tÿjti. Mã cute Jeju te cumã: “Caxwa ita kam, hŏxãhxãc kàr xwÿjrea na, ca ha ate ijahkre pej nare na amji to ahêj to incrê” hajÿr na, to amji japackre pyrentu. ⁶² Ne ma

hãm ne cator ne mǎ. Mǎihpahàm te ihcǎmxêr pyrentu, mǎ amrǎa to amrǎ.

Pê krǎhtare Jeju cahhy

⁶³ Mǎ me hũmre ame Jeju jamǎ atajê ame hũn kēanre, ne amehcahhy. ⁶⁴ Ne mento pro ne mehcukij to:

— Měr jũm te mǎ acakwĩn? Harẽ! — hane.

⁶⁵ Mǎ hamre, me hũmre itajê ame hapactua kam ame ahnaxwỳ.

Pê Jeju prohti kam me cuna mǎ xa

⁶⁶ Mǎ apẽ, mǎ cute me amji to cuprǎn. Prohti kam me, cute Pahpǎm mǎ mehcajrēn catêjêjǎ pahhi me, me cumǎ Mojxe xwỳ jǎ kàhhôc to hahkre catêjê me, cute me amji to cuprǎn. Ne cute me cuprǎn jirô pê mǎ ri cuteme Jeju na hàhwỳr, prohti kam me hipôc ri hãm prǎmte. Mǎ cute me hãm.

⁶⁷ Mǎ cute mehcukij, ne me cumǎ:

— Me imǎ amji jarẽ, xà apê, por pê Pahpǎm Crixto capi ne to awjahkre ata mǎca? — hajỹr. Mǎ Jeju me cumǎ:

— Ýhỹ, xà wa me amǎ amji jarẽ, ca me ikampa ne gǎtpê amji mǎ me ito ahimpej? Hǎpà. ⁶⁸ Xà wa hanea ne me acukij, ca ajkĩ me imǎ ampo jarẽ? Hǎpà. ⁶⁹ Ne hamre, quê ha hãn ne ipê me Ahàkà, Pahpǎm carôt catia kam, awpôc rũm, hĩkjê rũm jỹ — hane.

⁷⁰ Mǎ mehcunea me cumǎ:

— Pýhàpà, xà ampeaj kam mǎ apê Pahpǎm kra? — hane. Mǎ Jeju me cumǎ:

— Ýhỹ, pom ca me caa ipê Pahpǎm kra na me ijarẽ ita? — hane.

⁷¹ Mã cute mempar ne ajpẽn mã me harkwa to:

— Ỡhỹ, ita caxuw cu nee jũ rũm me jũm te harẽn xà kên nõ kam me pajapac prãm nare. Ampo na? Ramã harkwa te harẽn xà kêanre to harẽn, cu pahte me pajapac jĩa to mempar — hajỹr.

23

Pê Jeju Pirat cuna mã xa

¹ Mã prohti kam mehcunea xãm, ne ma Jeju to, por Pirat pê Roman jŏ pahhiti jarkwa kôt krĩ to ihhimpej catê ata wýr me mŏ, ne cuna mã cute me hãm. ² Ne cute me Jeju kôt harẽn to me hêj xi xà kêanre kam me to ihtêm, ne me cumã:

— Ỡhỹ pahhi Pirat, wa ampo na ite me hũmre ita pro ne awýr me to imŏr nare. Wa ite me ijapac jĩa to mempar, mã apu Roman catêjê jŏ pahhiti pê Xexa jũhhyr prãm. Ne hanea ne, me ikam mare mã, quê nee pjê jahpan xà na me Roman catêjê jŏpahhiti mã me hãmjŏr nare na, me to ihcakôc to ipa. Ne hanea ne apu cupê Crixto na amji jarẽ, ne quê ha xwahna ihtýj amji to me ijŏ pahhiti — hajỹr.

³ Mã Pirat te Jeju cukij ne cumã:

— Xà ajkĩ apê Juta catêjê jŏ pahhiti? — hajỹr. Mã Jeju cumã:

— Pom ca caa ijarẽ ita? — hane.

⁴ Mã Pirat te Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jŏpahhi me, me hàhtôa atajê mã:

— Ampo cwÿrjapê wa ihcuran na me cumê? Wa nee ite hũmre ita kam ampo kên pupun nare — hajÿr.

⁵ Mã hipêr Pirat cunaa mã, cute me harên kammehtêm ne me harên to:

— Krĩ cunea kôt cute ampo to hahkre xà itajê to ajpêncaxuw me irêc to ipa. Hĩpôjajo jô pjê kam ricute kam to ihtêm, ne ramã me pajô krĩ pêKrĩpinkrêan kam, cute ton kam ihtêm he — hajÿr.

Pê Jeju Heroti cuna mã xa

⁶ Mã Pirat te me kam hapac ne me cumã:

— Pÿhàpà, xãmte hũmre ita pê Hĩpôjajo jô pjê catêjê nõ mã? — hajÿr. Mã me cumã:

— Ỹhÿ — hane.

⁷ Mã Pirat te Jeju pê Hĩpôjajo catêjê nõ na hahkre pej, ne ma pahhi Heroti pê Hĩpôjajo jô pjê jô pahhi mã ihkujahêc. Pê ramã Krĩpinkrên kamHeroti apu mō, na pê hÿrmã ihkujate. ⁸ Mã curi me to cator, mã Heroti apu hakry. Ampo na? Cumã Jeju pupun prãm, cwÿrjapê ri apu hakry. Ne rÿ pêa mã hãn ne Heroti Jeju te ampo cunea pihho impejti ton xà atajê na harên pa. Ne rÿ jũ caxuw cute hõmpun nare, ne cormã cute hõmpun, cwÿrjapê ri apu hakry. Ne apu Jejucukij, Jeju te kam mare mã cumã ampo pihho pejti ton, mã cute hõmpun prãmte. ⁹ Ne cute ampo jãhtôa ne ahna ihcukij, mã nee Jeju tecumã jũ mãn nare, ne aracri cupê xa.

¹⁰ Mã hamre, Pahpãm mã mehcajrên catêjê jô pahhime, me cumã Mojxe xwÿ jô kàhhôc to hahkre catêjê me, Heroti wÿr me cator, ne Heroti

kam mare mã cute me Jeju to mehhêj xi xà kêanre to mehhêj xi kam mehtëm. ¹¹ Mã Heroti jŏ krãhtare atajê cama apu Jeju to hapactu xà kêanre to me hapactu. Ne ame ahna xwÿ, ne pea cute me pahhi kãmã haxàr, ne me hapactua kam ame to pahhi. Ne pahhi kàimpejti ata mã cute me haxàr, jirô pê mã ri hacpÿa mã cute pahhi Pirat mã mehkujahêc.

¹² Mã hamre, amcro ata kam, Heroti me Pirat te amjito me ikwÿ nŏ. Pê mam nee amji to me hŏ ikwÿ nŏ nare. Pê mam nee me amji cajrêñ nare, ne ajco me ajpêñ curê.

Pê Pirat Jeju curan na harkwa

¹³ Mã Pirat te me Pahpãm mã mehcajrêñ catêjê jŏpahhi me, Juta catêjê jŏ pahhi me, por curi me hàhtôa ne ahna me xa atajê me, cute me to cuprŏñ, ne me cumã:

¹⁴ — Pom ca iwÿr me hũmre to mŏ, ne ate me imã cutepahhi jũhhyr na harêñ ata na, ite ramãihcukij, ne nee ite kam ampo kên mã icator ne hŏmpun nare, pom ca ampo na ame imã to awjarê atajê na. ¹⁵ Mã hanea ne Heroti te harkwa kên nŏ na imparnare, cwÿrjapê ri hacpÿa ne cute imãihkujahêc. Ne nee me anŏ kam mare mã hũmre ita te ampo to kên nare. Ne mêr ampo cwÿrjapê wa ha ajte ahna me cumê, qué mehcura? ¹⁶ Wa ha cama pryti kà kam wakÿre to ihcahhyr na me cumê, qué ha amehcahhy, jirô pê mã wa ha ma ihkujate, qué ha tẽ — hajÿr.

¹⁷ Ne me Hakren xà jŏ amcroa kam ri cute ampo to me amji pyràc xà ata pê hane he. Pê Pirat hãn ne hŏtpê me harkwa kôt me cumã me

hacjên catêjê pyxit ne hapôj. ¹⁸ Mă me hàhtôti atajê te me caràr kam mehtëm, ne ame caràr to:

— Me imă hũmre ita tyc na toprăm, ne Parapa mă ca ha me imă hikra — hajÿr. ¹⁹ Ne pê Parapa ata pê apu pahhi jũhhyr prăm, pê hanea neramă jũm ita cura, cwÿrjapê pê me haxà, pê ajco hikwa.

²⁰ Mă hacpÿ ma mă Pirat te me hàhtôa atajê cukij, cute Jeju mă hikran prămte. ²¹ Mă hipêr mehcunea te me caràr to:

— Pĩ kam me axô, quê ty! Pĩ kam me axô, quê ty! — hajÿr.

²² Mă hamre, Pirat te mehcukij to incrê ita caxuw ri mecumă:

— Nee cute ampo to kên nare, wa ha ajte ihcuran na mecumê. Wa ha cama pryti kà to apu ihcahhyr na pit mă me cumê, quê ha amehcahhy, wa ha ma cumă hikra, quê ha tẽ — hajÿr.

²³ Hamre, mă kÿj cati pêa mă ame caràr, ne pĩ kam menxôr na awjahkre, me caràar kam. Necute me caràr ita to me Pirat hi kwĩn. ²⁴ Mă Pirat te Jeju curan na me mên. Pom pê ahnaa ajco me to prăm ata na ri cute ahna me mên.

²⁵ Ne cute Parapa te apu pahhi jũhhyr prăm, ne ramă jũm curan ata mă hikran. Ne me hũhkra mă Jeju jaxàr, quêt taa jũ na me to, por jũ mă cute ame ton prăm xà ata na.

Pê Jeju ma ihcuran xà wÿr mō

²⁶ Mă hamre, ma Jeju to me mō. Ne me to mōr kwÿa kam cute pry kôt me Xiren jō krĩ catêjê nō cajpar, pê haprÿ Ximăw. Pê pur pĩn mō, pê mehcajpa ne mehpro ne pĩhti ata krac ri me

haxà, ne ahna me cumã quêt to mō, pê ma Jeju kôt to kwỳ.

²⁷ Mã me hàhtôa ne hapu na Jeju na me hõmpun to memõ. Mã pyjê kwỳ Jeju kôt me mō atajê ahna amehõmpu, ne cama ame caprĩ ne ame kam amrã. ²⁸ Mã hacpỹ mã me hỹrmã pipkjêr, ne cute me cumãharkwa to:

— Krĩpinkrên jō pyjê itajê, nee ca ikamame acwỳr nare, ne me akra kam ca quêt ame amrã. ²⁹ Ampo na? He quê ha cormã krĩ itajō amcro kêanre kam ahtwỳ, quê ame garên to:

“Por jũ caxuw pyjê itajê nō mã ihkra nare,
mã nee cute to pijahôr nare,
ne nee to ipijapar nare atajê,
quê ha ame hakrya to ame hakry” hane.

³⁰ Quê ha jũ caxuw amcro ata kam ahtwỳ, quê ha me hũmre kwỳ me kěnti nō mã:

“Hã, kěnti ita me ijipyapỳm” hane.

— Quê ha hanea ne me hũmrekwỳ kěn jawênre atajê mã:

“Me ito amxu” hane.

³¹ Ỡhỹ, me papê cuhy caxuw pĩ pyràac, ne pa ri cormã icoti na wa apu amji pupun xà kêanre to amji pupu. Ne me ca nare, ca ha jũ caxuw me acrà, ne ijirôa pê ame amji pupun xà kêanre nō to ame amji pupu — hane.

Pê pĩ na me Jeju xô ne me ahna xwỳ

³² Ne Jeju kôt me hàhkĩj xi pijakrut ne me to mō, cute mehcuran prāmte. ³³ Ne kên japry te Corcota ata kôt harên xà te “Mehkrāhhi jō kên” ata wỳr me tocatōr. Ne pĩ na cute wakỳti to me Jeju jũhkra me ihparcuhhêc, ne ahna me hãm. Ne hanea ne me hàhkĩj xi atajê to cute me hajỹar ne pĩ na me haxôr, ne awpôc rũm me ita xôr, ne awke rũm me ita xôr.

³⁴ Mã Jeju te Hũm Cati mã mehcajrên to:

— Inxũ Cati, pom ame ito kênitajê pê ijahkre kêatre, cwỳrjapê ri ame ito hane, na ca ha nee ame kam acryc nare, ne cute me ito kên ita to tojnō — hajỹr. Mã krāhtare atajête Jeju kà to ame ipicràn, ne kên te amji pêhũhkàr xà to ihkôt ame amji pê hũhkà, jũm mōrmō quê ha amji pê to ihkà itajê jũhkà.

³⁵ Mã me hàhtôa ne ahna me xa, ne ame hōmpu. Mã me kam mare mã, Juta catêjê jō pahhi kwỳ apu Jeju na xwỳ, ne me cumã:

— Pỳhàpà, pom ca atỳj mehkwỳ pytār to apa ita? Pom apê Pahpãm kra ita, ca mēr pĩ ita pê amji capa ne wrỳ ne amji pytā. Me imã nee apê Pahpãm kra nare. Quê ha apê Pahpãm kra na mã, ca haatỳj pĩ ita pê wrỳ — hane.

³⁶ Mã hamre, krāhtare catêjê ame ahna xwỳ ne amecumã. Mã mehkwỳ xwỳjê ame cumãn kêanre, ne me hapactua kam ame ahnaxwỳ. Mã krāhtare nōa Jeju wỳr pĩxô cacô xỳre ata totê, ne cute to kam hapac, ne cumã:

³⁷ — Krāa, pom apê Juta catêjê jōpahhi ita, mēr ampo na mã ca pĩ ita pê ate amji caxàr ne awrỳc nare? — hajỹr.

³⁸ Ne Jeju krã incwÿrpê pĩ na ihkàhhôc ajêt ata pê hũjarên to hane he: “Cupê Juta Catêjê JŏPahhiti” hane.

³⁹ Mã me hàhkĩj xi pijakrut ne pĩ na Jeju cahê na meajêt atajê nõ apu Jeju mã, ne cumãn to:

— Pÿhàpà, pom apê Crixto ita? Xà ca ha amji pytâr ne amji kôt me ipytâr nare? — hane.

⁴⁰ Mã me hàhkĩj xi catê nõ Jeju jĩkjê rùm ajêtata apu Jeju cwÿrjapê ihnõ ita kam incryc, ne cumã:

— Pÿhàpà, xà nee amã Pahpãm cupa nare? Ampo na mã ca apu cumã? Pom cu me pancrê itajê cunea me amji pupun xà kêanre to me amji pupu ita? ⁴¹ Pahte ri ampo kêanre ton, ne hũmre ita te nee ampo kên ton nare cakrô, ihtÿj me pahcunea kên xà ita mã hàr. Ne pahkên xà ita pê cu ajco amji to hapê, ne hũmre impejti ita pê neeajco amji to kên xà ita japên nare — hane.

⁴² Ne cute Jeju mã amji jarên, ne cumã:

— Jeju, ca ha jũ caxuw Juta catêjê jŏ pahhi na amji to, ne hacpÿ ne ate amji jaxâr xà ata kam, ito amji japackrea ne — hajÿr.

⁴³ Mã Jeju cumã:

— Ýhÿ, wa ha ampeaj kam amã awjarê, ca ha itakam icahê na, por curi mempejti tyccaxwÿn tĩar ame ipa ata ri, cu ha ajwar apu mŏ — hane.

Jeju tyc xà

⁴⁴⁻⁴⁵ Mã Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa kamPahpãm jũrkwa caxwÿn me, mehũmre tekjê ata te amji mã ahhyr xà na, cupêhkà pohti ajêt ata te awryc mãamji jipôn, ne ajpên wÿr ihkre. ⁴⁶ Mã hamre, Jeju hipêr kÿj

cati pêa mã caràr, ne caràarkam cute Hũm Cati mã harkwa to:

— Inxũ Cati, hamre, wa ha ty, neicarõ quê ha ma awỳr api — hajỹr. Ne cute amji jarěn jirô pê mã ihtyc.

⁴⁷ Mã Roman catêjê nõ pê krãhtare jŏ pahhi cati ata te Pahpãm pej na amji mã harěn, ne taa amji mã:

— Xãmte ampeaj kam mã hũmre ita peaj to impej — hajỹr.

⁴⁸ Ne por cute mehtyc xà na me hõmpun xà caxuw me cuprõn atajê te me ita pupun, ne ma ame amji jacjên, ne me cumã amji kĩn nõ xàhte, amji jŏ kôt kam ame amji cahhyr to me ipa.

⁴⁹ Mã Jeju jŏ ikwỳ nõ catêjê me, pyjê me, porpê Hĩpôjajo jŏ pjêa rũm ajpên ihkôt me mŏ atajê, ampỳa mã mehcuhhê ne ahna ame hõmpu.

Pê me Jeju jarêt

⁵⁰⁻⁵¹ Pê me hũmre ihnŏ japrỳ pê Joje, ata pê Krĩhkàhti catêjê nõ, ne ajco catyt kam ipa. Ne cupê hũmre impejti, cute amji kam hapac xà cunea to, ne ajco Pahpãm himpej xàkujahêc xà ata japên to hikaj to ipa. Ne nee cupêmekwỳ, ne Jeju cuna mã harkwa kên nõ to ihcakôc nare, ne catyt kam ahna ihcakôc, ne mekwỳ te amji kam hapac xàkaj na ajco amji kampa. ⁵² Ne ma Pirat jũrkwa wỳr tẽ, cute Jeju na ihwỳr, nepĩ pê ihtyc caxàr prãmte. ⁵³ Mã Pirat te cumã hahkre, mã ma tẽ necute pĩ pê caxàr. Ne cute cupêhkà jakati impejti ata to Jeju jĩ cunea cupu, ne ma rỳ jũ caxuw jũm te kên kre ita kam amji jarêtnare, ne cormã intuwti ata wỳr to kwỳ, ne cutekam

hir, ne ahna to hihê. ⁵⁴ Ne mehkôt xà jŏ amcro xwỳjrea na pê ita hane.

⁵⁵ Ne por Hĩpôjajo jŏ pjê rŭm, pyjê Jeju kôt me mŏ atajê teJoje te kên kre ata kam Jeju jarêt na me hŏmpun. ⁵⁶ Ne ma ikre wỳr cute me amji jacjên ne me mŏ. Necute me to amji pyrác xà ata kôt, cute me Jeju jĩ cuxwa prãnte ame ampo cacô cuxwati, incoti ita cwỳr, ne ame to ipicacwỳr. Ne nee amcro ata kamhacpỹ mã cute me to amji jacjên nare, necuria amehkôt to ame ipa, mehkôt xà jŏ amcro atajê kam.

24

Pê Jeju hacpỹa mã ihtĩr

¹ Ne mehkôt xà jŏ amcro atajê jirô pê mã ri, iràrà na, ma Jeju kre wỳr pyjêatajê ampo cacô atajê to me pra. ² Ne ramã kre na me hàhtêp to pra, neampỹa mã cute me kre pupun. Mã kre jihê xà pê kên te kujtipyràcti ata jŭm te ramã hihê mên, mã hihê mên xa. ³ Mã kên kre mã me hàr, ne nee cute me Jeju jĩ pupunnare, ne mehkrà pictor tu.

⁴ Mã krãa, me hŭmre pijakrut nemehkà jakati pràti kam me cuna mã me xa. ⁵ Mã hamre, me hŭpate pjê kam ame ipihur. Mã me hŭmre itajê te pyjê itajê mã me harkwa to:

— Ampo caxuw mã ca amehtyc cote na ramã hacpỹa mã jŭm tĩr ata japê? ⁶ He ramã hacpỹa mã ihtĩr, ne nee ita ri apu mŏr nare, ne por Hĩpôjajo jŏ pjê kam cute me amã amji jarên ata na ca me to amji japackre. ⁷ Pê me amã amji jarên to hane he: “Quê ha ihtỳj jŭm mehkên

catêjê jũhkra mã, ipê me Ahàkà jaxà, quê ha mehkên catêjê pĩna me cuxô. Quê ha ty ne ahna amcro incrê, quê ha hacpỹa mã ihtĩr” — hajỹr.

⁸ Mã pyjê itajê te harkwa to me amji japack-repyrentu. ⁹ Ne ma ikre wỳr me pra ne me cator, ne Jejukôt me ipa catêjê te õxi atajê me, mehkwy mã, ame awjarê. ¹⁰ Ne pyjê itajê pê ame awjarê he: Marij Matarkwỳj me, Jowanakwỳj me, Tijac menxi pê Marij me, por pê mehkwyà kwỳ mehkôt me mỗ atajê mã, pê ihtỳj hanea ne ame harê. ¹¹ Mã Jeju kôt me ipa catêjê te nee me pyjêatajê te me cumã hũjarên xà itajê na me kam hapac nare, ne ihtỳjcute ame hũjarên to ame ipa na, amji mã me to hajỹr.

¹² Ne Petrô nare, pê hãm pyrentu ne ma kên kre wỳrajcahu. Ne kên kre ri cator, ne cumã nôr, ne nee Jeju jĩpupun nare, ne cupêhkà te hĩ cupu, mã cupê cator ata na, ahnaa hakàn pê nỡ. Mã ma hacpỹ mã ikre wỳr cute amji jaxàr ne tẽ, ne ita to cama apu amji kam hapac to amji mã ipikrar to mỗ.

Pê Mewỳrcacro jō krĩ jō pry kôt me mỗ

¹³ Mã amcro ata na ma krĩ wên japrỳ te Mewỳrcacro ata wỳr Jeju kôt me ipa catêjê pijakrut ne me mỗ. Pê krĩ wên ita hõtpê Krĩpinkrên pê ampỳre mã xa, mỗrmỗ pê hỹrmãrec pyxit ne ihkôt hĩkjê kam pê xa. ¹⁴ Ne pry kôt ihtỳj Jeju pupun xà kêanre atajê to, ajco amji mã me hũjarên to me mỗ. ¹⁵ Ne cormã amji mã me hũjarên to me hàhpan to me mỗar kam, mã krãa, Jeju me ahna cator ne ma mehkôt mỗ. ¹⁶ Mã cute me hõmpun, mã jũa mã cute amji tête

mehkrã ton, mã nee cute me cupê Jeju na me hahkre pej nare.

¹⁷ Mã me cumã:

— Ampo ca pry kôt amji mã meharên to me mō ata? — hane. Mã me hàhhuc ne me cumãamji kîn nare. ¹⁸ Mã ihnō japyr te Cripa ita cumã:

— Pÿhàpà, xà ca apyxit peaj ne ajte Krĩpinkrên kamakrĩ, ne nee ate cormã amcro incrê cahhur ita kam ampo te hajÿr xà ata na hahkre pej nare? — hane.

¹⁹ Mã Jeju cumã:

— Ampo? — hane. Mã cumã:

— Por Naxare jō krĩ pîn Jeju cator ata pē me pamã hũmre pē Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê. Ne ampeaj kam Pahpãm jarkwa to ihcakôc, nehàpên xà to into hihtÿj, ne me pamã cupê Pahpãm toPahpãm. ²⁰ Mã ajte Pahpãm mã mehcajrên catêjê jō pahhime, me pajō pahhi me, cute me hũhkra mã me haxàr, mã cute ame to kēanre. Ne cute pĩkam me inxôr, ne hũhkra me ihpar kam me wakÿre cuhhêc, ne toa mehcuran.

²¹ Ne pē wa ajco cute Juta catêjê to amjipytâr na mehcamjĩ, ne ahna me hikaj. Ne cormã ampo te hajÿr xà ita na amcro incrê peaj. ²² Ne me ikwÿa kam pyjê nō ma kēn kre kam cute me harêt ata wÿr me pra. Ne nee cute hipêr me Jeju jĩ pupun nare. Cwÿrjapê wa me icunea amji mã me to ijapôj to me ipa. ²³ Ne pyjê atajê te me amji jaxàr ne ame imã awjarê, xwahna cute me cōjkwa pîn Pahpãm jarkwa to memprar catêjê pit pupun. Mã xwahna ramã hacpÿa mã ihtĩr na ame cumã harê. ²⁴ Mã me ikwÿa kwÿ te me hahpan, ne

pyjê te me harēnxà atajêa na cute me hōmpun, ne nee cute me Jeju jĩ pupun nare — hajj̄r.

²⁵ Mā Jeju te me cumā hūjarēn to:

— Pÿhàpà, mā ajte ca nee uu ne ame pamā Pahpām jarkwa to mehcaôc catêjê jarkwa kam me gapac nare. ²⁶ Pê ihtÿj Crixto ata kên na amji pupun to prām. Ne qué ha cute amji pupun xà kēanre na amji pupun ata jahpan xà na, qué ha mehcunea jirôa pê hàmtàr cati na, hân ne mehcunea me hahkre pej — hajj̄r.

²⁷ Ne cute ihkrāa kam me cumā Mojxe xwÿ jō kàhhôc rŭm cahyt kam ihtēm, ne ihkôt harēn, ne ihkôt Pahpām jarkwa to mehcaôc catêjê cunea jō kàhhôc kwÿ cahyt par. Ne me cumā, por ampo te ihkàhhôc kam jŭmā ton xà atajêa na amji kôt harēn partu.

²⁸ Ne krī wēn ata na ramā me hàhtêp, ne ramā me cator xàa kam, mā Jeju ma mehhyr ne ihtēm prām. ²⁹ Mā ma amji na ame huwahi, ne me cumā:

— Atēm nare, ne ita ri me ina ahtwÿ, nāmri ramā pyttu — hane. Mā Jeju me ipijakrut atajê cahê na hàhhuc.

³⁰ Ne me cahê na hÿr, ne cute pāw pyrne to Pahpām mā hūrēn hakryti na amji jarēn jirô pè, cute ihcokjêr ne me cumā hōr. ³¹ Ne cute me cumā hōr me ajkaam mā cormā mehkrā kre, mā cute cupê Jeju na me hahkre pej, me ajkaam, mā hām xà ata kam hamre, ne ma tē. ³² Mā ajwar ajpēn mā me harē, ne me ajpēn mā:

— Pÿhàpà, pry kôt pamā ihkàhhôc krā krutre jarēn to mōr ata kam, cu ramā pahna cuhkōnrea kam amji mā tohajj̄r pyrentu — hane.

³³ Ne me hãm pyrentu, ne ma hacpỹ mã Krĩpinkrên wỳr me pra, ne ihkôt me ipa catêjê kwỳ wỳr me cator, ne ame cumã harê. ³⁴ Mã mehkwy me ipijakrut atajê mã:

— Ampeaj kam ri me pajō Pahhiti hacpỹa mã ihtĩr! He hanea Petrô te hõmpun! — hane.

³⁵ Mã me ipijakrut itajê te hajỹar ne, por pry kôt cute me hõmpun, ne hanea ne ikre kam me cumãpãw cokjêr na cute me hõmpun ata na, cute me cumãharên.

Pê Jeju ihkôt me ipa catêjê mã amji pẽ

³⁶ Ne cormã me amji mã harên kwaa kam, mãkrãa, mehcote na Jeju cator, ne cute me cumã harkwa to:

— Hàpà, mār me apeaj? Nee ca icupate ame akrihkrit nare — hajỹr.

³⁷ Mã mehcunea pikrar ne mehcunea mã paa to pa. Ampo na? He ihtỳj cute me jũm carō pupun na ame amji cãmjĩ, na ri ame paa to ame pa. ³⁸ Mã Jeju me cumã:

— Ampo na mã ca ito ame amji mã ajkra, ne ame ahkrihkrit? Ampo na mã ca cormã nee me akrākam amji mã me ito hajỹr nare? ³⁹ Me ijũhkra pupu, ne me ipar pupu. He ipê Jeju, pa wa. Me icupê ne me ijahkre pej, pom wa ijĩa xa ita. He me carō jĩ nare, ne nee mehhi nare — hane.

⁴⁰ Ne cute ita jarên jirô pê cute me cumãhũhkra me ihpar jahkre, mã cute ihtỳj me wakỳrete caxwỳr xà xwa kre pupun. ⁴¹ Ne me hakryte ma ajmār cupê Jeju na ame ahna aprã. Ne ihtỳj cormã amji mã me ajkra. Cwỳrjapê ri Jeju te mehcukij ne me cumã:

— Xà ajkĩ ita ri me apê ampo krêr xàhamreare? Wa ihkwỳ krê, ca ihkur na me ipupu — hajÿr.

⁴² Mã cute me cumã tep xêt nõ ita kwỳ. ⁴³ Mã me kam mare mã xa ne cuku. ⁴⁴ Ne me cumã:

— Ne por wa ame acahê naimõr kwỳa kam, amji na ite me amã ampo jarên atajê teito hajÿr to prãm, ata na ri cute ito hajÿr. Por pê Mojxe xwỳ jŏ kàhhôc me, Tawi xwỳ jŏ kàhhôc me, mehwỳ jŏ kàhhôc ito hũjarên xà to awjarê atajêa na mã, cute ito hajÿr — hane.

⁴⁵ Ne jũa mã cute mehkrã ton, mã ihtÿj me Pahpãmjarkwa par pejti.

Pê Hũm Cati Carõ Pejti jikaj na, Jeju me cumã harkwa ta

⁴⁶ Mã hacpÿ mã Krĩpinkrên wÿr cute me amji jaxàr ne me cator. Mãhipêr Jeju te curi me cumã amji to ipipê, ne me cumã:

— Por pê Inxũ Cati jŏ kàhhôc kamito hũjarên to:

“Quê ha, pê Pahpãm Crixto cator na me amã to awjahkre ata, ihtÿj amji pupun xà kêanre to amji pupu ne ty. Ne amcro incrê kam hacpÿa mã ihtĩr” hane.

— Ne hanea ne ihkàhhôc ata ito hũjarên to hane he:

⁴⁷ “Hamre, quê ha cute harkwa jarên xà itajê cunea, krĩxàre cunea kôt ajcrà. Ne Krĩpinkrên kam quê ha ipicràn kam tẽ,

quê ha me harkwa itajê cunea jarên pa,
 ne me hahkre pej, ne mehkên ton jicu,
 ne amji mã me Pahpãm na ahwỳ,
 quê hamehkên to tojnō ne me to impej” hane.

⁴⁸ — Ne me ca, ate me ijarên pej xà caxuw ca
 ate me ato jĩa to me ipupun, ampo atajê cunea
 na. ⁴⁹ Ne me ca, por Inxũ Cati te ate me ijarên xà
 caxuw me amã carôt tỳjti to hũjahkreata, quê
 ha ihtỳj me amã cugō. Nepa wa ha itỳj hanea ne
 me amã cugō, ne ahna me ato ihmpej. Na ca ha
 ita ri, Krĩpinkrên kam, me hikaj. Quê ha ita ri
 cōjkwa pĩn, me amã me acarôt tỳjti ata wrỳ, ca
 ha me acwa — hane.

Pê Jeju cōjkwa wỳr hàpir

⁵⁰ Ne Jeju te krĩ pê me to cator, ne ma amji
 kôt Mehkên pupunxà jō krĩ wỳr me tomō, ne
 curia ri cute mencwỳrpê hũhkra curor, ne cute
 mehcajrên. ⁵¹ Ne cute mencwỳrpê hũhkra curor
 me ajkaam, macōjkwa wỳr hàpir to mō. ⁵² Mã
 ame Jeju pejti na harē, ne maKrĩpinkrên wỳr
 cute me amji jaxàr. ⁵³ Ne amcro cunea kam, ma
 Pahpãm to me amji kam hapacxà jũrkwa wỳr me
 ipa, Pahpãm mã mempejti to mehcaôcprãmte.
 Hamre.

clxxxiv

PAHPÃM JARKWA CUPAHTI JÕ KÀHHÔC
Canela: PAHPÃM JARKWA CUPAHTI JÕ KÀHHÔC
(Portions)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Canela)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

09d4e460-c38b-52b7-81c1-8300bfeb466a